

C O N T E N T S

Budget Session

Volume I No. 29

Dated the 5th May, 1971

	Pages
1. Further supplementaries on Starred Question No. 236 replied on 4th May 1971 re : Baghars Dispensary	1
2. Starred Questions and Answers	1—28
3. Unstarred Questions and Answers	28—33
4. Report of the Business Advisory Committee	33
5. Voting on Demands for Grants- Demand Nos. 24, 25, 44, 45, 47, 72 and 98	33—75
6. Calling Attention To A Matter of Urgent Public Importance - Save Nation From Ruin	71
7. Statement by the Chief Minister on the memorandum from the All Assam Aided High School Teachers Association	75
8. Appendix List of Grants and Cut Motions	76—83

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 5th May, 1971

The House met at 10 a.m. in the Assembly Chamber at Shillong with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral Answers were given)

Further Supplementary on Starred question 236 replied on 4th May 1971 Re. Baghara Dispensary.

Shri Pitsing Konwar : Sir, whether any grant has been reconstruction or repair of the buildings of sanctioned for the Baghara Dispensary since 1967 to 1970 whether the Dispensary has been granted out of the grant under Article 275 ? What is the contemplation of the Hon'ble Minister in respect of proper maintenance of the Dispensary buildings in absence of departmental steps for the same ?

শ্রীছত্ৰসিং টেবণ : ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনলৈ দিয়া হৈছে এই ডিচ্পেন্সাৰিখন বাইজে তৈয়াৰ কৰি দিছে। কিন্তু ঘৰ বেয়া হৈ যোৱা বাবে মেৰামতিৰ বাবে Article 275 ৰ পৰা ১০ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে।

শ্রীপ্ৰভাত নাৰায়ণ চৌধুৰী : এই ঘৰ মেৰামতি কি Standard ত দিয়া হৈছে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেবণ : Deptt. ক দিয়া হৈছে। P.W.D ক দিয়া হোৱা নাই।

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰ : এই কামটো P.W.D ৰ যোগেদি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰেনে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেবণ : লাহে লাহে P. W. D ৰ tander লৈ এই ঘৰ মেৰামতিৰ কামটো Handover কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্রীপ্ৰভাত নাৰায়ণ চৌধুৰী : এই ১০ হাজাৰ টকা কেতিয়া দিয়া হৈছিল ?

শ্রীছত্ৰসিং টেবণ : ১৯৫২-৫৩ চনত দিয়া হৈছিল।

শ্রীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী : ১৯৫২-৫৩ চনতে টকা দিয়া বুলি কৈছে কিন্তু এতিয়া ১৯৭১ চন, এই সুদীৰ্ঘ কালছোৱাত ঘৰ মেৰামতিৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেবণ : সাধাৰণ মেৰামতিৰ কথা কব নোৱাৰোঁ কিন্তু বৰ্তমানে মেৰামতিৰ বাবে Plan & Estimate দিয়া হৈছে।

Re: Redelimitation of Constituencies

Shri Sailen Medhi asked :

*242. Will the Chief Minister be Pleased to state —

(a) Whether the Government of Assam is aware that the Central Government in their letter to the Chief Election Commissioner in respect of redelimitation of constituencies of the Meghalaya Assembly in the light of coming of the fullfledged State has mentioned that the three Municipal Wards of Shillong shall be included in the list of constituencies ?

(b) If so, whether Shillong will continue as common capital maintaining the status quo till the new capital is ready for occupation which may take longer time than creation of a separate Meghalaya State ?

(c) If not, what is the arrangement made by Government so far ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied:

(a)—No such information has been received by Government.

(b) & (c) — These aspects will be considered at the appropriate time.

Re : Location of head offices of Private Sector Industries

Shri Debeswar Sarmah asked :

*243. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state —

(a) Whether it is fact that the head offices almost all of the Private sector industries are located outside the State ?

(b) If so, whether the Government has discussed with the authorities for shifting their headquarters to Assam in the interest of the Government revenue and of the local people ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

(a) — As complete details are not readily available about the large number of large, medium and small industries in the Private Sector in the State, it is difficult to

give a categorical reply to this question. However it can be said that head offices of many of such industries (though not almost all, particularly in view of a large number of small scale industries having their head offices within Assam) are outside Assam.

(b) — The Industries Department has not yet formally taken up the question of shifting of headquarters to Assam.

Re : Strike by the Ministerial Officers' Association

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*244. Will the Chief Minister be pleased to state

(a) Whether the Government is aware that the All-Assam Ministerial Officers' Association has given a call for indefinite strike from 23rd March, 1971 in support of their various grievances ?

(b) If so, whether the Government has taken any step for redressing their grievances ?

(c) If so, steps taken by Government may be stated ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied :

(a) — A call was given to go on strike for three days from 29th March 1971. The strike has been postponed.

(b) — Yes.

(c) — Government have recently taken decisions on the main demands of the employees, viz. Constitution of the Pay Committee with a sitting or retired Assam High Court Judge as the Chairman, grant of D.A of Rs. 20 per month from 1st April 1969 which was previously allowed only from 1st September 1969 and extension of Contributory Health Service Scheme in phased manner to the Districts not yet covered and reviewing the list of approved medicines to include more items.

Shri Dulal Chandra Barua : Since when this decision was given effect to ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Chief Minister) : Already some of the demands have been given effect to

Regarding constitution of Pay Committee the decision has not been given effect to because the Chief Justice of the High Court of Assam has intimated that he would not be able to spare the services of a judge. The Chief Justice also informed that if a judge is found he would recommend.

Shri Dulal Chandra Barua : Is it not that the matter has been delayed ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Yes, the matter has been delayed.

Shri Dulal Chandra Barua : Can you not consider some retired judge as Chairman ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : The demand was for a Assam High Court retired or sitting judge. But there is no such sitting judge available and there was no retired judge also. Therefore we are considering whether any judge outside Assam will be taken.

শ্রীপ্ৰমথৰ বৰা : যিবিলাকৰ কথা আছে তেওঁলোকৰ কথাহে বেলেগে বেলেগে আলোচনা কৰিলে Fourth Grade Employee নাইবা শিক্ষকসকল অথবা অস্থাবিলাকৰ কথা যদি নাহে তেনেহলে সামগ্ৰীকভাৱে Economical Per Capita ৰ ওপৰত প্ৰভাৱ নপৰিব নে ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : সেই কাৰণেই Pay Committee কৰা হ'ল।

শ্ৰীহীৰালাল পাটোৱাৰী : এই Pay Committee ৰ পৰা কৃষক অথবা শ্ৰমিকসকলৰ কিবা কাম হব জানো ? তেওঁলোকৰ উৎপন্ন বস্তুৰ চাহিদাৰে তেওঁলোক উপকৃত হব নে ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : এইটো Pay Committee ৰ Reference ত নপৰে। Government Employee ৰ কথাহে ভবা উচিত। যদি কৃষকৰ কথা কৰিবলগীয়া হয় সেইটো বেলেগে কৰা হ'ব।

শ্ৰীহীৰালাল পাটোৱাৰী : Government Employeeৰ কাৰণে Pay Committee বহুৱালে যিসকলে দেশৰ সমৃদ্ধি বঢ়াইছে সেইসকলৰ মাজত এটা অৱস্থাটোৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে, গতিকে তেওঁলোকৰ বাবেও এখনি আঁচনি লৈ Pay Committee ৰ নিচিনাকৈ Investigating Committee আদি কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নে ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : এইটো ব্যাপক প্ৰশ্ন। ইয়াৰ উত্তৰ তপবাই দিব নোৱাৰিম। গতিকে মাননীয় সদস্যই কোৱা কথাখিনি চিন্তা কৰি চাম।

Re : Appointment of Press Liaison Officer

Shri Lakshyadhar Chaudhury asked :

*245. Will the Minister-in-charge of Information and Public Relations be pleased to state :

(a) The purpose of creating the post of Press Liaison Officer for Gauhati in the Department of Information and Public Relations ?

(b) The duties and functions of the officer at present ?

(c) The work done by him from the date of appointment till date ?

(d) Whether the present incumbent was recruited through A. P. S. C ?

(e) If not, why ?

(f) Whether it is a fact that his headquarters was at Gauhati for sometime, which has been shifted to Shillong recently ?

(g) If so, the reasons thereof ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Publicity) replied :

(a) — The post of Press Liaison Officer at Gauhati under the Directorate of Information and Public Relations was created for organising more effective press publicity and for that to organise and maintain liaison with press and various Government Departments.

(b) — The details showing the duties and functions of the officer is placed separately on the Table of the House.

(c) — Besides maintaining day to day liaison with the Press and the Government Departments, one major work he has done was to conduct the tour of the Senior Journalists from Delhi.

(d) — No.

(e) — The appointment was made as per decision of the Cabinet taken on 3rd July 1970, which was given effect to without referring to A. P. S. C considering urgent and pressing need of organising effective liaison with the Press

for giving planned publicity to various developmental activities of the Government so that there may be proper appraisal of the Government Policies and programmes.

(f) — Yes.

(g) — For maintaining better and more effective liaison with the various Government Departments in the State Capital and the Ministries for the purpose of publicising through the Press Government views on various topics and problems, it was considered necessary to shift his headquarters from Gauhati to Shillong.

Re : Press Liaison Officer

Shri Romesh Mohan Kouli asked :

*246. Will the Minister-in-charge of Publicity be pleased to state :

(a) Whether the vacancy for the post of Press Liaison Officer has been filled up and if so, when and what is the name of the officer and what are the duties of the Press Liaison Officer ?

(b) Whether any advertisement was made for filling up the said vacancy and if not, why ?

(c) Whether any proper procedure as per Rule of the Government was followed while appointing the said Government officer and if not, why ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Publicity) replied :

(a) — Yes. The vacancy was filled up on 5-10-70 by appointing Shri G. P. Das on contract basis for 3 years. The details showing the duties and functions have been placed separately on the Table of the House.

(b) — No. The post was not advertised because the Government felt it necessary to fill up the post by picking up suitable person from journalistic field on contract basis and that Shri G. P. Das, Manager, U. N. I, Gauhati would be a suitable choice for this post.

(c) — The appointment was made as per Cabinet decision taken on 3-7-70 and it was effected without A.P.S.C's recommendation considering pressing and urgent need of organising effective Liaison with the Press for giving planned publicity to various developmental activities of the Government so that there may be proper appraisal of the Government's policies and programmes.

St. Nos. 245 and 246 were replied together.

Shri Lakshyadhar Chaudhury : Whether this incumbent Mr. Das has any diploma or any qualification regarding journalism ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : I have no idea about diploma, but he had been working as the Manager of the U. N. I, which is a Press Agency. He is a very experienced man.

Shri Lakshyadhar Chaudhury : May I now know how long Mr. Das worked as a Manager of the U. N. I ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : I have no knowledge how long,

Shri Giasuddin Ahmed : What were his functions as the Manager of the U. N. I ? Were those functions similar to those of the Press Liaison Officer ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : They were.

শ্রীৰমেশ মোহন কুলী : ২৪৫ আৰু ২৪৬ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কোৱা হৈছে যে, Emergency কাৰণে A.P.S.C অনুসৰি Cabinet decision লৈ এই মানুহজনক appoint কৰা হ'ল। Emergency কি কাৰণে হ'ল ? এই সম্পৰ্কে যে খবৰৰ কাগজ আদিত সমালোচনা হৈছে এই কথা জানে নে ?

শ্রীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠী : Emergency মানে urgency. Press কামবিলাকৰ অনুবিধা হৈছিল আৰু গুৱাহাটীৰ লগত liaison থকাৰ কাৰণেই খুব সোনকালে ল'ৰালবিৰূপে appoint কৰিবলগীয়া হ'ল। আমি এওঁৰ Journalist ৰ অভিজ্ঞতা লৈ চাইয়ে লৈছো। গতিকে দিল্লীৰ পৰা যিকেইজন Representative আহিছিল তেওঁলোকক influence কৰিবৰ কাৰণে এই ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। এতিয়া আপোনালোকে দেখিছে তেখেত সকলে কাগজত কিমান ভাল ভাল articles লিখিছে।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : Team টো কেতিয়া আহিছিল ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী (মন্ত্রী) : যোৱা বেছিদিন হোৱা নাই।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : এই Team টোক আদৰণি জনাবলৈ ছিলংৰপৰা মালা তৈয়াৰ কৰি লৈ যোৱা হৈছিল। গুৱাহাটী circuit House ফুলৰ মালাৰ Basket দেখি আহিছো। কথাটো সচা নেকি ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : মই শুনা নাই।

শ্রীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : যিজন মানুহক নিযুক্তি দিয়া হ'ল তেওঁৰ লগত মোৰ ব্যক্তিগত বন্ধুত্ব আছে। মোৰ প্ৰশ্ন হ'ল এই Press Liaison Officer জনক Publicity বিভাগৰ লগত সম্বন্ধ আছে গতিকে এই বিভাগত যথেষ্ট পৰিমাণৰ চিনিষৰ মানুহ থকা স্বত্বেও কিয় তেওঁলোকক supersede কৰি এওঁক নিযুক্তি দিয়া হ'ল ? এখেতৰ নিযুক্তিৰ কাৰণে আমাৰ বহুতৰে Position তথা মুখ্য-মন্ত্ৰীৰো Prestige ৰ আঘাট কৰা হৈছে। নীতি-নিয়ম কিয় মনা নহ'ল যাৰ কাৰণে আমি অপমান সূচক কথা শুনিবলগা হৈ আছে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : কত আতৰি গলো কব নোৱাৰো। চৰকাৰে প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিলে নিযুক্তি দিয়াৰ অধিকাৰ আছে আৰু এইটো Cabinet decision লোৱা হৈছে। এওঁক নিযুক্তি দিয়াৰ পৰা আমাৰ লাভহে হৈছে।

শ্রীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ : কেবিনেটত যেতিয়া এই মানুহজনৰ নিযুক্তিৰ আলোচনা কৰে তেতিয়া সেই বিভাগৰ যিসকল কৰ্মচাৰী (Senior) তেওঁলোকক এনেকুৱা এটা উচ্চ পদৰ্ষ্ঠ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কিয় বিবেচনা কৰা নহয়। দ্বিতীয়তে Joint Director ৰ নিচিনা Post এটা APSC লৈ নপঠিয়াই এনেকৈ নিয়োগ কৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা আছে নেকি ? যদি আছে আন কোন বিষয়াক Cabinet decision লৈ appointment দিছে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : এওঁক Contract basis ত লোৱা হৈছে আৰু তেনে অধিকাৰ চৰকাৰৰ আছে।

শ্রীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : Contact basis ত এজন মানুহক কিয় লোৱা হ'ল ? এই বিষয়ত বিত্তমন্ত্ৰী আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী নিশ্চয় একমত হব আৰু আমাৰ কোনো বিষয়কে এনেকৈ নিযুক্তি দিয়া আঙুলিয়াই দিব নোৱাৰে। Regulation 3 F ত লোৱা হলেও বেলেগ কথা। It Director নিচিনা High Ranking Post advertise নকৰি APSC নিদি contact basisত পোৱা কথাটো মানি লব নোৱাৰো। ইয়াৰ ফলত বিভাগীয় যিসকল পাবলগীয়া বিষয় তেওঁলোকক oversee কৰি এই বিষয়জনক দিয়াটো অশোভনীয় কাম হোৱা নাইনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : অন্য কোনো অফিচাৰকে oversee কৰা নাই। তেওঁক মাত্ৰ contact basisত লোৱা হৈছে। অন্য বিলাকে ভবিষ্যতে

সেই সুবিধা নিশ্চয় পাব।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : Cabinet decision যে হৈছিল তেতিয়া ঠিক এইজন মানুহকে লোৱা হওঁক বুলি সিদ্ধান্ত হৈছিল নেকি ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : হয়।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা : এই Post টো আগৰপৰা খালী আছিল নেকি ? আমি জনাত Cabinet য়ে জোৰ কৰিহে এই Post Create কৰিলে। এইটো হয়নে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : নহয়, আলোচনা ক্ৰমে urgency বৃদ্ধি বৰা হৈছে।

শ্রীপ্ৰেমধৰ, বৰা : ব্যক্তিগত ভাৱে এজন কৰ্মচাৰীক কেবিনেটে নিয়োগ কৰাৰ দৃষ্টান্ত আগেয়ে আছেনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : এইটো মই আগেয়ে কৈছোৱেই।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা : এইবিলাক 'বল-বেঙুলেচনৰ' কথা। এইটো এটা Created Post. Department ৰ ফালৰ পৰা দাবী আছিলহে Post Create হয়। কিন্তু Post টো Create নোহোৱাকৈয়ে Cabinet এ Post টো Create কৰি মানুহ নিয়োগ কৰাটো বোল-বেঙুলেচনৰ পৰিপন্থি—আক চৰকাৰৰ কাৰণে এটা বেয়া দৃষ্টান্ত নহয়নে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Cabinet এ এনে কৰিব পৰাৰ অধিকাৰ আছে।

শ্রী গীতাহীন আহমেদ : নিৰপেক্ষ ভাৱে মানুহ নিয়োগ কৰিবৰ কাৰণে Public Service Commission গঠন কৰি দিয়া হৈছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত Public Service Commission ক উপেক্ষা কৰি Cabinet এ এই মানুহজনক নিযুক্তি দিয়াত Public Service Commission উপেক্ষা কৰা আৰু সংবিধান ভঙ্গ কৰা হোৱা নাইনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Requisition 37 মতে এনেদৰে নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা : মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ প্ৰশ্নটো এবাই গৈছে Public Releation বিষয়ত বিভাগীয় মানুহৰ অভিজ্ঞতা নথকা বুলিয়েই নেকি এই মানুহজনক বাহিৰৰপৰা আনি নিয়োগ কৰাটো যুক্তি-যুক্ত হৈছে জানো ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : এইটো মতামতৰ কথা।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা : এই Post টো Publicity বিভাগৰ লগত সম্বন্ধ থকা Post Promotion Basis ত এই বিলাক Post filled up কৰা হয়। Publicity বিভাগত এই বিষয়ত অসমৰ কোনো মানুহৰ অৰ্হতা নাই বুলিয়েই নেকি এই বিশেষ মানুহজনক এই Post ত নিয়োগ কৰা হৈছে।

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Publicity Department ত এনেকুৱা অভিজ্ঞতা থকা মানুহ কমেই আছে।

শ্রী প্রমোদ চন্দ্র গগৈ : এই প্ৰেছ লিয়াচো অফিচাৰজনৰ নিয়োগ সম্পৰ্কত কাগজে পত্ৰে বহুত সমালোচনা হৈছে। আৰু বিস্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই উত্তৰ দিছে যে আইন কানুন মানি এই কৰ্মচাৰীজনক নিয়োগ কৰা হৈছে। গতিকে এই সমালোচনা বিলাক বিবেচনা কৰি এই পদবীটো Public Service Commission যোগেদি পুনৰ নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে বিবেচনা কৰিবনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : এই মানুহজনক তিনি বছৰৰ কাৰণে contract Basis ত লোৱা হৈছে। গতিকে এই কালছোৱাৰ ভিতৰত এই কথা বিবেচনা কৰিব নোৱাৰি।

শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী : Contract Basis ত যিজন মানুহক নিয়োগ কৰা হৈছে সেইজন Publicity Department ৰ বাহিৰৰ মানুহ আৰু সেই কামৰ কাৰণে এনেকুৱা ধৰণৰ বা সমপৰ্যায়ৰ মানুহ নাই নেকি ? মোৰ দ্বিতীয় প্ৰশ্ন হৈছে বিস্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই মানুহজনক Contract Basis ত নিয়োগ কৰিছে। কিন্তু এইদৰে Contract Basis ত নিয়োগ কৰাৰ কাৰণ কি ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Contract Basis ত লোৱাৰ কাৰণ হৈছে পৰীক্ষা মূলক আৰু এই ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত বুলি চৰকাৰে বিবেচনা কৰিলে Reqtuarisation ৰ কাৰণে P.S.C লৈ পঠাব পাৰে।

শ্রীএ, এন আক্ৰাম হুছেইন : মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই এই কথা কব খুজিছো যে মেনেজাৰ আৰু জাৰনেলিষ্ট ছুটা বেলেগ Post মেনেজাৰজনৰ Journalism ৰ Idea নাই। মেনেজাৰে বিল Collect কৰে। গতিকে মই বিস্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো তেখেতে কোন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা Journalism পাছ কৰিছে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : মাননীয় সদস্যই মোৰ কথা শুনা নাই। অভিজ্ঞতা থকা মানুহ লোৱা হৈছে আৰু অভিজ্ঞতা নাথাকিলে এই মানুহ-জনে G.N.I ত কেনেকৈ কাম কৰিছিল।

শ্রীআজিজুৰ বহমান চৌধুৰী : State of Confusion এনেকুৱা অভিজ্ঞতা থকা সভাজনৰ লগত আলোচনাক্ৰমে ভৱিষ্ণতে মন্ত্ৰী পৰাকীয়ে ক'ব পাৰিবনে ?

শ্রীবিমল মোহন চৌলী : বিস্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই প্ৰসঙ্গত যি উত্তৰ দিছে সেই উত্তৰৰপৰা আমি একো ঠিক কৰিব পৰা নাই। ইমানকৈ কাগজে-পত্ৰে বাহিৰত তীব্ৰ সমালোচনা হোৱা সত্ত্বেও Public Service Commission ৰ জৰিয়তে নীতিগতভাৱে তেখেতক নিয়োগ নকৰি Public Service Commissionক উপেক্ষা কৰাটো আমি মানি লব নোৱাৰো। দ্বিতীয়তে এই Post টো Permanent হোৱা সত্ত্বেও শকিয় Contract Basis ত দিলে ? Press সম্পৰ্কীয় কথাত অভিজ্ঞতা থাকিলেও Directorate of Publicity ৰ লগত সহক্ৰ নথকা এই

মানুহজনক বাহিৰপৰা আনি Cabinet ৰ Power আছে বুলি নিশ্চিতি দিয়াটো সমীচীন হোৱা নাই। গতিকে মই অনুৰোধ কৰো এই Post টোৰ কাৰণে নতুনকৈ পুনৰ Advertisement কৰি উপযুক্ত মানুহক নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠী : মাননীয় সদস্যৰ Opinion টো গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো।

বিষয় : আসাম কলেজৰ ছুদিনীয়া ঘেৰাও

শ্ৰীভদ্ৰকান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*২৪৭। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ১৮-২৭-১ ভাৰিখে ষ্টেট্‌চমেন কাগজত প্ৰকাশ হোৱা "আসাম কলেজৰ ছুদিনীয়া ঘেৰাও" (Two days Gherao of Assam College) বাতৰিৰ প্ৰতি দৃষ্টিগোচৰ হৈছেনে ?

(খ) যদি হৈছে, এই বিষয়ে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা ল'লে ?

মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) —হয়, হৈছে।

(খ) —চৰকাৰে ছাত্ৰসকলৰ দাবীবিলাক সহানুভূতিৰে বিবেচনা কৰিছে আৰু উপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

Re: Appointment in the Ashok Paper Mill

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*248. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state

(a) How many local educated youths have been employed in Ashoka Paper Mill at Jogighopa ? (Number may be furnished categorise.)

(b) Whether it is a fact that a large percentage of posts of that Industrial Project have gone to the persons from outside the State ?

(c) If so, what is the reason ?

— Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

(a) A similar question was asked by the Hon'ble Member during the last Assembly Session and was replied to on 17th December 1970. Since that reply, 47 more local persons have been employed as follow.

1. Office Superintendent	1
2. Junior Accountant	1
3. Accounts Trainee	1
4. P.S. to Managing Director	1
5. Typist	1
6. Assistant Cashier	1
7. Drivers	2
8. Assistant Civil Engineers	2
9. Subordinate Engineers (Both Civil and Mechanical)	4
10. Stores Assistants	2
11. Supervisors	4
12. Chowkidars	12
13. Peons	2
14. Mali	1
15. Unskilled Daily Labourers at Site	12

b & c — Since the last reply, only 4 more persons from outside the State have been appointed, viz., 1 Executive Engineer (due to his experience and past association as the Secretary of the Ashoka Paper Mills) and 3 Senior Technical Executives (due to their experience and qualifications in specialised fields.) The over-all percentage of persons from outside the State to the total number of persons employed in Ashoka Paper Mills in Assam, is 8.4 percent which is not a large percentage.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether these people, who have been brought from outside or appointed from outside by taking into account their experience, are on contract basis or they have been absorbed permanently?

Shri Biswadev Sarma : I think they are all on permanent basis. I do not exactly know the information, but they are all from the Bihar Unit.

Shri Dulal Chandra Barua : It was assured by the Minister, Industries that these people were brought on contract basis and as soon as we can train up our own boys under their guidance they would be released. Now, in the face of this assurance why these people have been absorbed permanently?

Shri Biswadev Sarma : I do not know whether they have been absorbed permanently. Three of them are from our Bihar Unit of Ashoka Paper Mill. I shall have to find out it.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether it is a fact that the Chief Accounts Officer who has been brought from outside the State has left this organisation? If so, what is the reason there of?

Shri Biswadev Sarma : I have no knowledge about it.

শ্রীনকুল চন্দ্র দাস : চার, অশোক পেপার মিলের দুটা unit, এটা অসমত আৰু আনটো বিহাৰত। এইটো কথা সচানে কি অসমত vacancy হলে বিহাৰৰ পৰা মানুহ বদলি কৰি পিচত বিহাৰত vacancy fill up কৰে?

শ্রীবিষ্ণুদেৱ শৰ্মা : সেইটো নহয়। আমাৰ vacancy হলে অসমত fill up কৰে আৰু বিহাৰত হলে বিহাৰত fill up কৰে।

Shri Giasuddin Ahmed : May I know what are the names and addresses of the persons employed in various posts as mentioned by the hon'ble Minister?

Shri Biswadev Sarma, (Minister, Industries) : Sir, I require notice for it.

Shri Giasuddin Ahmed : Whether it is a fact that not a single person has been appointed from the District of Goalpara?

Shri Biswadev Sarma : No, Sir, it is not a fact.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I would like to bring to the notice of the Minister that the General procedure is that even those people who are appointed locally, they are to go through the Employment Exchanges, therefore is it a fact that without coming through the Employment Exchanges at the instance of the Chief Accounts Officer and with the help of certain Director of the Board of Management some of the persons from West Bengal have been appointed here

directly? If so, why it was allowed to happen inspite of assurance given by the Government to the Contrary?

Shri Biswadev Sarma: I have no information about this. So far as my knowledge goes, these people were appointed by the Board of Directors of the Ashck Paper Mills.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I had referred the other day that one gentleman from West Bengal straightaway went to Tezpur Employment Exchange, he forced the Employment Exchange Officer there to Register his name but when the Officer refused to oblige the gentleman threatened the Officer with legal action against him and that without going through the usual procedure this gentleman was later appointed as a Junior Accounts Officer in the establishment of the Chief Accounts Officer. If that is a fact, will the Government cause an enquiry into this matter?

Shri Biswadev Sarma: Yes, Sir, I will enquire.

শ্রীপ্ৰেমধৰ বৰা: স্থানীয় মানুহ নোহোৱা বাবে বাহিৰৰ মানুহ লয়নে? বিশেষ Technical মানুহহে বাহিৰৰ পৰা লয়।

শ্রীবিষ্ণুদেৱ শৰ্মা: যি ৩ জন লোৱা হ'ল তেওঁলোক বিশেষ Technical মানুহ কাৰণে বাহিৰৰ পৰা লোৱা হ'ল।

শ্রীকবিত্ৰ বয় প্ৰধানী: ইতিমধ্যে যিবিলাক অফিচাৰ লোৱা হৈছে সেইবিলাকৰ প্ৰায়বোৰ গোৱালপাৰাৰ বাহিৰৰ মানুহ লোৱা বাবে বাইজে মেল-মিটিং পাতি বিক্ৰোভ প্ৰদৰ্শন কৰিছে। এই কথা চৰকাৰে জানেন?

শ্রীবিষ্ণুদেৱ শৰ্মা: সেইটো নেজানা।

শ্রীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: Interview Centre কলিকতাত পতাৰ বাবে অসমৰ মানুহৰ কাৰণে অসুবিধা হয়। গতিকে Interview Centre অসমত কৰিব নোৱাৰিনে বা ধুবুৰীত কৰিব নোৱাৰিনে?

শ্রীবিষ্ণুদেৱ শৰ্মা: যিবিলাক Highly Qualified মানুহ তেওঁলোকক অহা খৰচ দিব লাগে আৰু air travel খৰচ দিবলৈ বহুত টকা যায়। সেই খৰচ কমাৰৰ কাৰণেই কলিকতাত Interview Centre কৰা হ'ল। স্থানীয় মানুহ দৰকাৰ হ'লে স্থানীয় কমিটিৰ দ্বাৰা বাহিৰলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ: এইটো কথা সচানে যে Interview নোলোৱাকৈয়ো কিছুমান মানুহ নিয়োগ কৰিছে?

শ্রীবিষ্ণুদেৱ শৰ্মা: সেইটো সম্পূৰ্ণ অসত্য।

শ্রীগিগাচুদ্দিন আহমেদ : মই আজি ভালকৈ কব পৰা নাই; পিছতহে খবৰ কৰি জনাম। Assft. Engineer Post টো Interview নোলোৱাকৈয়ে নিয়োগ কৰিছে কোনো নীতি-নিয়ম নেমানি।

শ্রীবিশ্বদেৱ শৰ্মা : মাননীয় সদস্যই জনালে উপযুক্ত ব্যৱস্থা ল'ম।

শ্রীলক্ষ্মণ চৌধুৰী : কেন্দ্ৰীয় শিল্পমন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে গাৰোপাহাৰত এটা কাগজ কল হ'ব। তেতিয়া তাৰ বাঁহ আদি অশোক কাগজ কলৰ কাৰণে পোৱা নহ'ব। এই কথা সঁচানে ?

শ্রীবিশ্বদেৱ শৰ্মা : মেঘালয় চৰকাৰেও গাৰোপাহাৰত কাগজ কল এটা কৰাৰ কথা। মেঘালয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰোতে স্পষ্ট হ'ল যে আমি গাৰোপাহাৰত বাঁহ নেপাম। তাৰ বাঁহ নোলোৱাকৈয়ে এটা কল চলাব পৰা হ'ব।

বিষয় : কলিয়াবৰ উন্নয়ন খণ্ডৰ খণ্ড বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ

শ্রীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে সুধিছে :

*২৪৯। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) কলিয়াবৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু উন্নয়ন খণ্ডৰ বৰ্তমান খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াজনৰ বিষয়ে বিভিন্ন অভিযোগ আনি বাইজে এখন দৰ্খাস্ত দিয়াতো সঁচা নে আৰু যদি সঁচা, সেই সম্বন্ধে কিবা বিচাৰ কৰা হৈছেনে ?

(খ) কলিয়াবৰ সমষ্টিৰ কেইবাজন লোকক পানী উত্তোলন (Water Pump) কৰা পাৰ্শ্বৰে অৱৈধ হ'লাৰ চলাবলৈ দি উক্ত বিষয়াজনে মাহেকীয়া বন্দৱস্তত টকা আদায় কৰাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) মাহেকীয়া বন্দৱস্তত কলিয়াবৰৰ বি, ডি, অ-জনে এনেধৰণেৰে চলাবলৈ দিয়া এটা হ'লাৰত অলপতে এজন লোক চেপা খাই মৰাটো সঁচানে ?

(ঘ) যদি ওপৰোক্ত কথাখিনি সঁচা হয়, এই বিষয়াজনৰ ওপৰত বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হ'বনে ?

ৰাজ্যিক পঞ্চায়তমন্ত্ৰী শ্রীদেবেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিকাই উত্তৰ দিছে :

(ক) —হয়। জিলা উপায়ুক্তই অতিৰিক্ত উপায়ুক্তবদ্বাৰা তদন্ত কৰি উক্ত তদন্তৰ মৰ্মে অভিযোগবোৰ ভিত্তিহীন বুলি বিপোর্ট দিছে।

(খ) —খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ পানী উত্তোলন কৰা পাৰ্শ্বৰেদ্বাৰা হ'লাৰ মেচিন চলোৱাৰ অনুমতি দিয়াৰ কৰ্ত্ত্ব নাই আৰু দিবও নোৱাৰে। তদন্তত এনে কৰাৰ কথাৰ উল্লেখ নাই।

(গ) আৰু (ঘ) —ওপৰোক্ত উত্তৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এনে প্ৰশ্ন মুঠে।

শ্রীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী : জিলা উপায়ুক্তই তদন্ত কৰিছিল। কিন্তু তদন্তৰ সময়ত অভিযোগকাৰী এজনকো আলোচনা কৰা নাই হয়নে ?

শ্রীদেবেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিকা : সেই কথা তদন্ত বিপোর্টত উল্লেখ আছে।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : যিবিলাক লোকে B. D. O. ৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ আনিছিল, সেইসকলৰ লগত আলোচনা নকৰাকৈ যিটো তদন্ত কৰিলে সেইটো অন্তঃ সাবশূন্য বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে নেভাবেনে ?

শ্রীদেবেশ্বৰ নাথ হাজৰিকা : আমি D.C আৰু A. D. C. ক তদন্ত কৰিবলৈ দিছিলো। এই দুজন দায়িত্বপূৰ্ণ বিবয়া আৰু যি বিপৰ্ট দিছে সেইটো অন্তঃ সাবশূন্য বুলি নেভাবো।

শ্রীঅতুল গোস্বামী : কলিয়াবৰ উন্নয়ন খণ্ডৰ শ্ৰীফটিক চন্দ্র বৰাই এটা Power Pump লৈছিল Progressive Agriculturist বুলি। সেই মেচিনটোৰ দিবাতে মেৰপাক খাই চৈয়দ মাইবুৰ বহমান নামৰ মানুহজন মৰিল। এই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

শ্রীদেবেশ্বৰ নাথ হাজৰিকা : The B.D.O. is neither competent to allow the mill owner to run Huller Machines nor he is competent to interfere. The subject is entirely outside his jurisdiction.

এইটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ যোগান বিভাগেহে দিব পাৰিব।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : এই অভিযোগত স্বাক্ষৰকাৰীসকলৰ সাক্ষ্য নোলোৱাকৈ অকল B.D.O ৰ বিপৰ্টৰ ওপৰতে তদন্ত কেনেকৈ হ'ব পাৰে ?

শ্রীদেবেশ্বৰ নাথ হাজৰিকা : উপযুক্ত তদন্ত কৰাত এই বিষয়ে আলোচনা নিশ্চয় কৰিছিল।

শ্রীমিনেশ্বৰ বৰো : মই এইটো আশ্ৰয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে, নতুনকৈ যি সকলে অভিযোগ কৰিছে সেই অভিযোগকাৰী সকলক লৈ তদন্ত কৰা হ'বনে নহয় এইটো জনাব লাগে আৰু উচ্চখাপৰ বিষয়ক লৈ, Local MLA ক লৈ এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবনে ?

শ্রীদেবেশ্বৰ নাথ হাজৰিকা : এই বিষয়ে D.C কে তদন্ত কৰিবলৈ কম আৰু স্থানীয় M.L.A. ৰ লগতো আলোচনা কৰিবলৈ কম। বিধান সভাৰ সদস্য গোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ লগতো আলোচনা কৰাৰ পাচত সিদ্ধান্ত লবলৈ কম।

Re : Unemployment

Shri Prabhat Narayan Choudhury asked :

*250. Will the Chief Minister be pleased to State :

(a) Whether the Government is aware that there is soaring unemployment among the production of Technical Institutes, namely, Engineering Colleges, Engineering Institute, Polytechnic School, Junior Polytechnic School, Industrial Training Institutes, Cottage Industries Training Institute and Craft Class.

(b) What effective steps Government propose to take to regulate technical training keeping in view the employment possibility ?

(c) Whether Government propose to redistribute all the institutions instead of over-crowding some towns in technical education at the cost of other places actual need ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied :

(a) —Yes.

(b)—A note indicating thereon the steps taken by the various Departments to regulate Technical Training keeping in view the employment possibility is placed on the Table of the House.

(c)—No.

Shri Prabhat Narayan Choudhury : The purpose of this question is this : There are three Departments dealing in training, viz : Industries Department, Labour and Employment Department and the Education Department, and our purpose is to give technical bias on need basis. It so happens that there is over-lapping in a number of trades. For Example, black smithy and carpentry are taught in the C.I.T.I. Polytechnic and I.T.I. My purpose of asking this question is whether some co-ordination can be effected by holding discussion so that the different institutions can give different training and that is the need of the day.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : Already steps have been taken to co-ordinate the three Departments, viz : the Education Department, Industries Department and Labour Department, and a Committee has been appointed and we are waiting for its report.

Shri Prabhat Narayan Choudhury : In doing so it may so happen that some of the institutions may have to be shifted from some towns. So, will the Government consider the needs of all the towns and locate the institutions according to the needs ?

Shri Mahendra Mohan Choudhary (Chief Minister) :
It will depend on the recommendation of the Committee.

শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুরী—মই এইটো আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব
বিছাৰিছো বে, নতুনকৈ যিসকলে অভিযোগ কৰিছে সেই অভিযোগকাৰী সকলক
লৈ তদন্ত কৰা হ'বনে নহয় এইটো জনাব লাগে আৰু উচ্চতাপৰ বিষয়া লৈ,
local M.L.A. লৈ এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবনে ?

শ্রীদেবেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিকা—এই বিষয়ে D.C. কে তদন্ত কৰিবলৈ কম
আৰু স্থানীয় M.L.A. ৰ লগতো আলোচনা কৰিবলৈ কম। বিধান সভাৰ
সদস্য গোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ লগতো আলোচনা কৰাৰ পাচত সিদ্ধান্ত লবলৈ কম।

Re: Industrial Estate at Mangaldai

Shri Nakul Chandra Das asked :

*251. Will the Minister-in-charge of Industries be
pleased to state :

(a) Whether a site has been selected for establishment
of an industrial estate at Mangaldai ?

(b) If so, where and when this site was selected ?

(c) Whether any plan and estimate have been prepared
for this purpose ?

(d) If the answer to (b) is in affirmative what is the
amount allotted for the purpose ?

(e) When actual work will start for the project ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

(a)—Yes, a site has been selected for 'Industrial
Area' but not for Industrial Estate.

(b)—In village Kawarpara in Rangamati Mauza of
Mangaldai Subdivision.

The site was selected in November 1970.

(c)—The detailed plan and estimate are under preparation.

(d)—The amount will be allotted once the estimate is
finalised.

(e)—The work is expected to start during the current
year.

Re : Pay Commission

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*252. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the State Government employees have long been pressing for setting up of a Pay Commission ?

(b) If so, whether the Government propose to set up one ?

(c) If not, why not ?

(d) What are the main demand of State Government employees of Assam ?

(e) Whether there is any demand for increase of Dearness Allowance ?

(f) If so, what is the reaction of the Government in this regard ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied :

(a)—Yes.

(b)—Government propose to set up a Pay Committee.

(c)—In view of (b) above, does not arise.

(d)—The following are the main demands from various Service Associations of the State Government employees—

(1) Setting up of a Pay Commission headed by a High Court Judge with representation from the employees.

(2) Grant of additional Dearness Allowance to compensate for the rise in the cost of living index on the basis of the principles followed by the Central Government.

(3) Grant of House-rent Allowance, Children's Education Allowance, etc.

(4) Inclusion of more medicines in the list of admissible medicines and extension of Contributory Health Service Scheme to all the Districts.

(5) Confirmation of employees who have completed five years of continuous service.

(6) Grant of Dearness Allowance at Rs. 25 per month with effect from 1st April 1969.

(e)—Yes.

(f)—The matter will be referred to the Pay Committee.

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : বর্তমান যিটো Pay কমিটি হব তাত দরমহা বাঢ়াৰ পাছত যে মুদ্রাস্ফীতি হব পাৰে চৰকাৰে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিছেনে ? এই মুদ্রাস্ফীতি যাতে হব নোৱাৰে তাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : মুদ্রাস্ফীতি যাতে নহয় তাৰ বাবে লক্ষ্য ৰখা হব।

শ্রীতুলসী চন্দ্র বৰুৱা : Terms of Reference ঠিক কৰি দিয়া হৈছেনে ? যদি দিয়া হৈছে সেইটো কোন ঠিক কৰি দিছে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Terms of reference ঠিক কৰি দিয়া হব কিন্তু High Court Judge নোহোৱাৰ বাবেহে অসুবিধা হৈছে।

শ্রীপ্রভাত নাৰায়ণ চৌধুৰী : এই Pay Committee হলে সকলোৰে ধাৰনা যে দরমহা বাঢ়িব। আগৰ দুইটা Pay Committee তে এই দরমহাৰ হীন দোটি ইমান দিনে মুগুছিল। গতিকে বর্তমানে হব লগা Pay Committee ত বিভাগৰ সকলো কথা জুকিয়াই চাই Terms of reference টো দিবনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : মাননীয় সদস্যৰ লগত একমত আৰু এটা কথা যে Pay Committee হলেই দরমহা বাঢ়িব বুলি কথাটো ভাবি লোৱা সমিচীন নহব। প্রতি ১০ বছৰে একোটা Pay Committee সেই কৰ্মচাৰী সকলৰ দায়িত্ব কৰ্তব্য সামাজিক পৰিস্থিতি আৰু চৰকাৰৰ অৰ্থ-নৈতিক পৰিস্থিতিৰে লক্ষ্য ৰাখিয়ে সকলো কথা ঠিক কৰি দিয়ে। তাৰ আগতে দরমহা বাঢ়িব বুলি ধৰি লোৱাটো ভাল নহয়। গৱৰ্ণমেণ্টে দরমহা বাঢ়াই দিব পাৰেণে নোৱাৰে সেইটো চাব আৰু মুদ্রাস্ফীতি নোহোৱাৰ বাবে চেষ্টা কৰিব।

শ্রীনকুল চন্দ্র দাস : আগৰ Pay Committee ছুটাত দেখিলো যে, Prohibition Centre ৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰা নাই।

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : তেওঁলোকৰ বিষয়ে কৰা হোৱা নাই বুলি কলেই কেনেকৈ মই বুজি নাপাওঁ। Pay Committee ত তেওঁলোকৰ কথা উত্থাপন কৰা হৈছে।

শ্রীপ্ৰেমধৰ বৰা : Agricultural labour ৰ কথা Pay Committee ত বিবেচনা কৰা হয়নে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Agricultural labour ৰ কথা ইয়াত নাহে

এ যদি Government কেতিয়াবা Agricultural labour নিয়োগ কৰে তেতিয়া হলে আহিব পাৰে।

শ্রীকবীৰ চন্দ্ৰ বয় প্রধানী : Pay Committee ৰ জৰিয়তে Standard of living বঢ়োৱাৰ চেষ্টা কৰিছেনে আন কিবা উদ্দেশ্য আছে।

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : Pay Committee পতাৰ উদ্দেশ্য Standard of living High কৰা নহয়। ১০ বছৰত যি ৰূপান্তৰ ঘটে সেই হিচাবে কাক কেনেকৈ দিয়া উচিত কাৰ কিমান কৰ্তব্য বা দায়িত্ব তালৈ লক্ষ্য ৰাখি এইটো বিবেচনা হব।

শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী—মাননীয় বিভূমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে এই Pay Committee Terms of Reference কেতিয়াৰ পৰা fix কৰিব, তেখেতে Efficiency বঢ়াবৰ কাৰণে যিসকলে কামত বেচিকৈ আত্মনিয়োগ কৰে তেওঁলোকক উৎসাহিত কৰিবৰ কাৰণে কিবা Provision ৰাখিবনে ?

শ্রীকামাখ্যা প্রসাদ ত্ৰিপাঠী : মাননীয় সদস্যই ভাল কথাই কৈছে, এইটো বিবেচনা কৰি চাম।

Re : Appointment of Polling Agents

Shri Nameswar Pegu asked :

*253. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Presiding Officer in-charge Polling Station No. 12 at Hatipora L. P. School under Dhemaji Assembly Constituency rejected all appointments of polling agents or his election agents made by Shri Bhogeswar Dutta a C. P. I. candidate for the election to the 13 Lakhimpur Lok Sabha Constituency on 1st March 1971 being the poll day ?

(b) If so, the reason for such rejection ?

Shri Mahendra Mohan Choudhry (Chief Minister) replied :

(a)—Yes.

(b) According to the existing procedure the Polling Agents are required to report to the respective polling stations at least 15 minutes before commencement of poll in order to be present when the Presiding Officers are going through the preliminaries of polling arrangements. As the Polling Agent of the candidate produced the appointment letter at 12 noon on the day of the poll and wanted to

see the preliminaries of the polling arrangement the Presiding Officer did not allow him.

Shri Nameswar Pegu : What is the name of that Polling Agent whose application was rejected ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : Application was not rejected. But in my reply I have said that the Polling agent reported at 12 noon and he wanted to go through the preliminaries of the polling arrangement and it was disallowed and then he withdrew.

Shri Nameswar Pegu : I want to know the names of the Polling Agent who appeared at 12 o'clock.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : The name is not with me now.

Shri Nameswar Pegu : Actually the rejection was not done according the provisions of the Peoples' Representation Act.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : Sir, whatever was done in accordance with the provisions of the Peoples' Representation Act.

Shri Giasuddin Ahmed : The hon'ble Chief Minister has said that the Polling Agent appeared at 12 o'clock and that is why.....

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : No, no that is not the question. He came at 12 noon and then he wanted to go through all the polling arrangements which was refused and when he was refused he withdrew.

Shri Phani Bora : That is apparently a misstatement of facts. Unless a man is completely a mad man he cannot come at 12 o'clock and then ask to see as to how the polling boxes were arranged. The cause of rejection might be different. In various other polling centres during the last mid-term election we found that some polling officers were very overenthusiastic. He may not be allowed to go through the preliminaries but he could have been allowed to sit in the Polling Station. It is simply an alibi that he was not allowed to go through the arrangements as he came at 12 noon. Will the Minister be

kind enough to enquire into it ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : If a complaint comes to me in that effect the matter will be enquired into. The other cases of rejection was for some other reasons. This particular case for example is not a case of rejection but it was a case of refusal to go through the preliminaries.

Shri Giasuddin Ahmed : Whether he was allowed to function as Polling Agent during the subsequent time ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : No he withdrew. I have already said that the matter will be looked into if a complaint comes, and inform the House about it.

Shri Nameswar Pegu asked :

*254. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Presiding Officer-in-charge of polling station No.20 in Napamuagaon L. P. School within North Lrkhipur Assembly Constituency rejected all appointments of polling agents or his election agents appointed by Shri Bhogeswar Dutta, a C. P. I. candidate for the election to the 13 Lok Sabha Constituency on 1st March 1971 being the poll day ?

(b) If so, the reasons for such rejections ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied :

(a) Yes.

(b) The Presiding Officer did not know that Shri N. Pegu was appointed Election Agent of the candidate. The polling Agent also failed to produce any documentary evidence. So the Presiding Officer rejected the appointment of the polling Agent made by Shri Pegu.

Shri Nameswar Pegu—Whether the appointment of Election Agents was informed to all the presiding officers ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—Sir, I do not know whether the appointment was informed to all the presiding officer. But in this particular case he was not allowed to function as election agent. There is a rule that when an Election Officer was appointed it must be

notified in the specified form.

শ্রীপ্রমোদ চন্দ্র গগৈ— Representation of Peoples Act মতে candidate or Election Agent ব এইটো কাম নহয়; Election Agent আৰু candidate ৰ নাম Returning officer এ Polling officer ক জনাই দিয়াটো কৰ্তব্য। North Lakhimpur Polling centre No. 20 ত কি হৈছিল চাওক।

(This particular Polling Agent was refused to enter into the polling booth).

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : I have already replied Sir, that in case when an election officer is appointed by a candidate that should be notified in the prescribed form.

Shri Phani Bora : The candidate is to inform only the returning officer who is the election agent of that particular candidate. In this case the election agent of the particular candidate appointed the polling agent and therefore is should have been valid on that ground. A polling agent cannot be rejected by the presiding officer.

Shri Mahendra Mohan Chudhury (Chief Minister) : Presiding Officer did not know about the appointment of the Election Agent.

শ্রীপ্রমোদ চন্দ্র গগৈ— Representation of Peoples Act মতে Election Agent য়ে presiding officer ক জনোৱা কাম নহয়, presiding officer ক জনাই দিয়া কাম Returning officer হে। তাৰ কাৰণে Election Agent দোষী হব নোৱাৰে। তাৰ কাৰণে দোষী হব লাগিব Returning officer গতিকে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ সমষ্টিত Returning officer যিজন আছিল তেখেতে presiding officer ক Election Agent ৰ নাম সময়মতে জনোৱা নাছিলনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : সেইটোত অলপমান গণ্ডগোল আছে। "In accordance with Section 40 of the Representation of the People Act, 1950, a candidate at an election may appoint in the prescribed manner any one person other than himself to be an Election Agent and when any such appointment is made notice of the appointment shall be given in the prescribed manner to the Returning Officer. But no such notice of appointment of any Election Agent said to have been made by Shri

Bhogeswar Datta on 1.3.71 was received by the Returning Officer.

Shri Phani Bora : Sir, the report said that they rejected all appointments of polling agents. Here also it is mentioned that—"no such notice of appointment of any Election Agent is said to have been received."

Mr. Speakar : Order, order please. This question is kept pending for tomorrow.

Shri Nameswar Pegu asked :

*255. Will the Chief Minister be pleased to state

(a) Whether it is a fact that Shri Bhogeswar Dutta, a candidate of election to the 13 Lok Sabha Constituency on 1st March 1971 had appointed a person as his Election agent ?

(b) If so, whether the matter was intimated to all the Presiding Officers concerned ?

(c) If not, why not ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied :

(a) No.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

Re: Appointment of school teachers

M. A. Musawwir Choudhury asked :

*256. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state

(a) How many teachers have been appointed during the last 2 years in Nowgong District by the School Board ?

(b) The number of permanent and temporary teachers ?

(c) The number of trained and untrained teachers ?

(b) The number of trained teachers still unemployed in the district of Nowgong ?

Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied :

- (a) Six hundred and seventythree.
- (b) Permanent 69
Temporary 604.
- (c) Trained 204
untrained 469.
- (d) One hundred and forty-seven.

Re : Decision of Hill Planning Board

Shri Lalchunga Chinzah asked :

*257. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that there was a decision in the Hill Planning Board to provincialise the Regional High School at Lawangtlai in 1969 ?

(b) If so, why the decision has not been implemented ?

(c) When the School will be provincialised ?

Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied :

(a) —Yes.

(b) —The decision could not be implemented as provincialisation of two Girls' High School at Haflong and Tura has been given priority.

(c) —This will be considered along with the cases of other deserving schools during the Fourth Five Year Plan in the light of the decisions taken on the recommendations of the secondary Education Commission established under the Chairmanship of Dr. M. N. Goswami, Vice-Chancellor Gauhati University.

Re : Settlement of Fisheries

Shri Zahirul Islam asked :

*258. Will the Minister-in-charge of Fishery be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that there are serious complaints regarding direct settlement of fisheries in the State ?

(b) Whether it is a fact that due to direct settlement of fisheries Government are losing huge amount every year ?

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Fisheries) replied :

(a) —No. The relevant provision for direct settlement of fisheries has however since been deleted.

(b) —No. Government rather gained uniformly on revenue at 20 percent above the revenue for preceding term in the subsequent lease period on direct settlement till deletion of the provision whereas in tender system of sale revenue fluctuates from term to term with both increase and decrease, often substantial.

(c) Whether it is also a fact that due to extension of settlement without calling for tenders the State is being deprived of its usual income ?

(d) In the interest of the State and its exchequer whether the Government be pleased to stop direct settlement of fisheries ?

(c) —No. It is also not a fact. Extension of lease only in case of loss suffered by the sitting lessees due to natural calamities during the course of the lease period was entertained in special cases with considerable increase on revenue aspect than in the earlier term.

(d)—In view of reply against question (a) above, this does not arise.

Re : Water Supply Scheme for Barama

Shri Surendra Nath Das asked :

*259. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that there are some water supply scheme for Barama prepared by Government ?

(b) Whether it is a fact that strong representations have been made by the public of Barama ?

(c) Whether it is a fact that there is scarcity of good drinking water in the locality ?

(d) If so, what steps have been taken by Government so far ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

(a)—No.

(b)—Yes.

(c)—There is need for adequate and good water supply as in other areas of the State.

(d)—Public Health Engineering Organisation has made a preliminary survey of the Barama area to investigate and ascertain the nature and magnitude of the problems of ensuring adequate and good drinking water for the people. No specific schemes have however been taken up pending further investigations and analysis of data.

UNSTARRED

QUESTIONS AND ANSWER

(To which replies were laid on the table)

Re: Sports facilities to the Dergaon Police Battalion

Shri Narendra Nath Sarma asked :

42. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether the Government is aware that the Assam Police team constituting, namely, the police personnel of Dergaon Police Battalion reached topmost position in sports specially in football competition ?

(b) Whether there are sufficient facilities for sports at Dergaon Police Battalion ?

(c) Whether the police authority of police headquarter of Dergaon proposed to construct a Stadium at Dergaon Police Battalion headquarter ?

(d) Whether Government allotted any financial help for this purpose ?

(e) If not, the reasons thereof ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied :

(a)—Yes.

(b)—Yes. Within Dergaon Police campus, there is a play-cum-parade ground where sufficient facilities for Football, Hockey and Volleyball are available but facilities for track events such as races, gymnasium, etc., are lacking.

(c)—No. But on one side of the play-cum-parade ground in Dergaon earth was raised by the personnel of Police Training College and Assam Police Battalions themselves to enable people to sit and watch the sports events during Police Sports Meet. To some extent it serves like a Stadium.

(d)—No grant was sanctioned.

(e)—Due to non-availability of resources.

Re : National Highway from Alipurduar

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked :

43. Will the Minister, P.W.D. (R&B) be pleased to state :

(a) Whether the importance of National Highway from Alipurduar to North Salmara will be lessened some-what after the lateral road is completed in the Goalpara District ?

(b) Whether Government propose to request Government of India to extend this National Highway from North Salmara to Barpeta by the shortest route to Gauhati through Abhayapuri, *via* Rangapani, Hajo, etc ?

(c) If not, why ?

Shri Altaf Hossain Mazumder (Minister, P.W.D. (R&B) replied :

(a)—No.

(b)—There is no such proposal at present.

(c)—Does not arise in view of the reply to (a).

Re : State Bank Pay Office of Bongaigaon

Shri Mathura Mohan Sinha asked :

44. Will the Minister, Finance be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that there is a proposal to upgrade the present Pay Office of the State Bank of India at Bongaigaon to a Branch Office ?

(b) If so, when it is expected to be converted into a Branch Office ?

(c) If not, whether Government propose to make it a Branch Office in view of the commercial and other importance of the town ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied :

(a)—Yes.

(b)—It is reported that the existing Sub-office of the State Bank of India at Bongaigaon would be converted into a full-fledged branch as early as possible on availability of suitable accommodation for the purpose.

(c)—Does not arise.

Re : Employees of Acquired Estates

Shri Mathura Mohan Sinha asked :

45. Will the Minister, Revenue be pleased to state :

(a) How many employees of the Acquired Estates in Goalpara District had been absorbed in different Circle and Tahsil Establishments after the abolition of Zamindary system ?

(b) How many of those employees have so far been superannuated ?

(c) Whether pension or gratuity benefits have been extended to them ?

(d) If not, what was the decision of the Government in this respect ?

(e) Whether Government is aware that the retired employees of those categories are now in great distress for not getting either gratuity or pension ?

(f) Whether Government propose to consider their cases sympathetically ?

Shri Biswadev Sarma (Minister of Revenue) replied :

(a)—Four hundred and fifty two employees were at first absorbed in the Acquired Estates Establishment under the supervision of the Deputy Commissioner. When the

regular Revenue Administration was introduced in the District with effect from 1st July 1963, 248 employees out of the above were absorbed in the regular establishments of the Circle and Tahsil Offices.

(b)—Two hundred and forty seven, *i. e.*, two hundred and four employees superannuated on the date of change over to regular system of Revenue Administration and another 43 after the change over.

(c)—Gratuity benefit had been granted in respect of 204 employees only who were discharged or retired voluntarily with effect from 1st July 1963.

(d)—The matter is still under active consideration of Government.

(e) and (f)—Considering their difficulties the question of granting Pension/Gratuity benefits in respect of 43 retired employees along with others is under active consideration of Government.

Re : Road from Kahitama to Mathanguri

Shrimati Pranita Talukdar asked :

46, Will the Minister, Forests be pleased to state :

(a) When a forest road from Kahitama to Mathanguri will be constructed ?

(b) What steps have been taken by Government for its construction ?

Shri Ranendra Basumatari (Minister Forests) replied :

(a)—No such project is considered necessary by the Forest Department.

(b)—Does not arise.

Re : Small Scale Industries

Shri Premadhor Bora asked :

47. Will the Minister, Industries be pleased to state :

(a)—How many small scale industries have been registered in North Lakhimpur subdivision till now ?

(b) If so, how many of these belong to the local youth ?

(c) Whether necessary raw materials have been provided to those industries such as paraffin-wax and mutton tallow, etc. ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

(a)—Nineteen.

(b)—It is not very clear as to what the Hon'ble Member means by "Local Youth". However a list of these industries and their respective proprietors is placed on the table of the House.

(c)—Paraffin-wax and mutton tallow have been supplied, depending upon their availability.

Re : Elementary Schools

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

48. Will the Minister, Education be pleased to state that how many Elementary Schools have been taken over by the Board within Sibsagar Subdivision since 1967 ? (The names of the schools may be given.)

Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied :

48—Sixty-eight Venture L. P. Schools of Sibsagar Subdivision have been taken over during the period from 1967 to 1970. The names of such schools may be found in the list placed on the table of the House.

Re : Non-recurring grants to Pre-Basic Schools

Shri Narendra Nath Sarma asked :

49. Will the Minister, Education be pleased to state :

(a) Whether Education Department allotted any non-recurring and recurring grant to some pre-Basic and Montessori Schools of Assam ?

(b) How many Schools of Assam received such grant in the year 1969-70-71 ? (The names of the schools may be given.)

(c) Whether Government is aware that there is a Montessori School at Golaghat in the name of great patriot Kusel Kuwar ?

(d) If so, whether Government allotted any substantial non-recurring or recurring grant to that school?

Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied :

(a)—Yes.

(b)—A list of the Schools is placed on the table the House.

(c)—Yes.

(d)—No.

Report of the Business Advisory Committee

Mr. Speaker : "I" called a meeting of the Business Advisory Committee this morning to make certain changes in the remaining programme of the present session. The decision arrived at are as follows :

1. There will be recess from 7th to 16th May. The House will re-assemble on 17th May, on which date the voting on demands will be taken up. The rest of the programme will remain as fixed earlier.

2. The House will be extended upto 25th May to accommodate the unfinished Government business.

I hope this has the approval of the House.

(Voices : Yes)

শ্রীহীৰালাল পাটোয়াৰী—এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে Business কমিটি বাছি কৃষিমন্ত্ৰীৰ সম্পৰ্কে মোচনটো স্থগিত আছে। এই মোচনটো Agenda ত আছেনে নাই?

মিঃ স্পীকাৰ—সেইটো Private members Business ত আহিব।

শ্রীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ—কালি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে শিক্ষকসকলৰ প্ৰতিনিধীসকলে কৰা দাবীৰ সম্পৰ্কত এটা বিবৃতি সাক্ষি দিয়াৰ কথা আছিল।

শ্রীমহেশ্বৰ মোহন চৌধুৰী—সেইটো আবেলি দিয়া হ'ব।

Voting on Demands for Grants

Demand No. 24, 25, 28, 44, 45, 47, 72 and 94

Speech not corrected.

শ্রীমহীধৰ পেগু : অধ্যক্ষ মহোদয় শিক্ষাব সাধাৰণ শিতানত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আলোচনা কৰা হৈছে সেই প্ৰসঙ্গত মই কেইটামান কথা চমুকৈ আলোচনা

কবিব খুজিছো। মাত্ৰ কেইটামান কথাৰ ওপৰতে মোৰ আলোচনা সীমাবদ্ধ থাকিব।

প্ৰথম কথা হল আমাৰ দেশৰ শিক্ষা নীতিৰ আমোল পৰিবৰ্তনৰ বিষয়ে স্বাধীনভাৱে কালৰ পৰাই আলোচনা কৰি অহা হৈছে। অকল প্ৰাইমাৰীৰ শিক্ষাই নহয়; প্ৰাইমাৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি স্নাতকোত্তৰ মহলালৈকে যদিও শিক্ষা নীতি পৰিবৰ্তনৰ কথা আলোচনা কৰি অহা হৈছে তথাপি আজিলৈকে কোনো পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। আৰু যি কম পৰিমাণে হলেও শিক্ষা নীতিৰ পৰিবৰ্তন হব লাগিছিল আমোল পৰিবৰ্তনৰ কথা ছবতেই থাকক সেই খিনিও হোৱা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে ধৰিব পাৰি যে M.V. আৰু M.E. স্কুল একে পৰ্যায়তে থাকিব লাগে বুলি ২য় পৰিকল্পনাত চৰকাৰ ঘোষণা কৰিছিল। কিন্তু M.E. ই নহৈ M.V. য়ে হব লাগে সেইটোও হৈ নুঠিল। এই সম্পৰ্কত হয়তো চৰকাৰে বহুতো কাৰণ দেখুৱাব পাৰে প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষকক সুবিধা দিয়া হব বুলি কৈছিল তাৰ পাচত আকৌ এবছৰ মানৰ পাচতে নতুনকৈ কলে য়ে মেট্ৰিক পাচ কৰাকহে দিব লাগে; তাৰ পাচত আকৌ কলে যে P.U. পাচকহে দিয়া হব। গতিকে ইমান সঘনাই শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নীতি পৰিবৰ্তন হৈ থাকিলে প্ৰাথমিক স্তৰত শিক্ষকসকলৰ অৱস্থা কি হব।

তাৰ পাচত এটা কথা চৰকাৰে কৈ আহিছে যে তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ আৰু ৪র্থ পৰিকল্পনাৰ কাল চোৱাত বাঢ়ি অহা শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক দেখি চৰকাৰ আতঙ্কিত হৈছে। সেইকাৰণে নিকৎসাহ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে কিন্তু এটা কথা চৰকাৰে বিচাৰ কৰি চালে উচিত হব যে এই ধৰণেৰে শিক্ষানুষ্ঠানবিলাক বাঢ়ি অহাৰ কাৰণ কি? চৰকাৰে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত এনে ঘোষণা কৰিছিল যে ৪র্থ পৰিকল্পনাৰ সময়ত কোনো এখন গাৱৰ পৰা এমাইলৰ আতৰত P.W.D. ৰ বাগা নোহোৱাকৈ নাথাকে। কিন্তু ছবৰ বিষয় সেইটোতো নহলেই আৰু ৪র্থ পৰিকল্পনাৰ কথাই নাই দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত প্ৰস্তাৱিত বাগাৰোবেই সম্পূৰ্ণ নহল। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰাকৃতিক চূৰ্ণোগ বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াই চিল ভিন্ন কৰা অঞ্চল বিলাকৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক বাইজে কৰিব লগীয়া হৈছে। তাৰ উপৰি যাতায়তৰ অসুবিধা থকা ভিতৰুৱা অঞ্চল বিলাকৰ এই অনুষ্ঠান বিলাক চৰকাৰে কৰিব পৰা নাই। যিবিলাক অঞ্চল নগৰৰ আশে পাশে আছে আৰু বানপানী বা গৰাখহনীয়া বা যাতায়তৰ অসুবিধাৰ পৰা বহুত নিলগত সেইবিলাক অঞ্চলত যিবিলাক শিক্ষানুষ্ঠান আগৰে পৰাই আছে তাৰহে লৰা ছোৱালীয়ে পঢ়িবলৈ সুবিধা পাইছে কিন্তু আওহতীয়া অঞ্চলৰ যত বানপানী গৰাখহনীয়া বা যাতায়তৰ অসুবিধা তাত লৰা ছোৱালীয়ে পঢ়িবলৈ সুবিধা পোৱা নাই। গতিকে চৰকাৰে প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ সংখ্যাধিক্যক ভয় কৰিলে নহব এবাৰ যিবিলাক স্কুলক স্বীকৃতি দিয়া হৈ গৈছে সেইবিলাক স্কুলক নিকৎসাহ কৰিব নোৱাৰে। এই কথা চৰকাৰে মনত ৰাখিব লাগিব। লাগিলে “বামুনেই মৰক বা লগুণেই চিগক”।

(স্বৰূপ—কি কলে,—কি কলে)

(হৰ্ষধ্বনি)

এইবিলাক হল Aided Board ৰ অধীনৰ স্কুলৰ কথা কিন্তু আচৰিত কথা যি

বিলাক চৰকাৰী প্ৰাইমাৰী স্কুল জোনাই বা মোৰ্কংচেলেক অঞ্চলত আছে সেই বিলাকৰ ঘৰ নাই। গছৰ তলত বা বাহঁৰ তলত লবাই পঢ়িব লাগে। সেইদৰে বহুতো ঠাই আছে যত স্কুল ঘৰ নাই। গতিকে এয়ে হৈছে আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুল সমূহৰ অৱস্থা, যি প্ৰাথমিক স্কুলেই হৈছে শিক্ষাৰ প্ৰথম সোপান। এই স্কুলবিলাক এনেকৈ পাতিব লগা অৱস্থাটো দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। এটা আত্মঘাতী শিক্ষা পদ্ধতিৰ কথা। গতিকে এই প্ৰসঙ্গত মই কওঁ যে—ঘৰ-দুৱাৰৰ অৱস্থা সেইমতেই আছে আৰু বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণো ঘনাই ঘনাই দিয়া হয়।

শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠী: মাননীয় সদস্যই বোধকৰো পাৰিয়েই কৈছে যে শাস্তি নিকেতনত গছৰ তলতে Class বিলাক হয়।

শ্ৰীমহীধৰ পেগু: তাত বৰষুণ কম। আনকি বহুদিন হলেও মলমল দৰে তাত চাউল সোনকালে মলঙি নেযায়।

তাত বুনিয়াদী শিক্ষাৰ প্ৰশিক্ষণ দি থকা হয় কিন্তু স্কুলত থাকিব লগা আচ-বাবখিনিও তাত নাই। চকি মেজ, বৰ্ড আদি শিক্ষাৰ আৱশ্যকীয় আহিলা পাতি খিনিও নাই। গতিকে তেনেকৈ এই বুনিয়াদী শিক্ষাৰ পৰিকল্পনাবোৰ কিয় কৰিছে? ককাল চাই মেখেলা হব লাগে। তাৰ পিছত সাহায্যপ্ৰাপ্ত মজলীয়া স্কুল আদিৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক Recurring grant আৰু কিছুমানৰ কাৰণে যি Non-recurring grant ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সিও একেবাৰেই নগন্য আৰু ই বৰ দীৰ্ঘসূত্ৰী ব্যৱস্থা। ঘাতি মঞ্জুৰী পাই যদিও শিক্ষকসকলে arrear pay নেপায়। তাৰ পিছত এককালীন গ্ৰাণ্টৰ বেলিকা প্ৰায় ১৫ ভাগৰ ১ ভাগো হয়নে নহয় সন্দেহ। য'ত আছিল ৩০ খন তাত দিয়া হ'ল মাত্ৰ ২০ খনকহে বানী কেইখন স্কুলক কি কৰিব? প্ৰত্যেক সমষ্টিৰ কথাই মই কৈছো। যদি কেৱল বাজনৈতিক ভিত্তিতই বা সমষ্টিৰ ভিত্তিতই যদি কৰে তেন্তে এই স্কুল বিলাকৰ অৱস্থা কি হব পাৰে?

আজি বাষ্টাৰ ওপৰত চাওক শিলঙটি এটিও দেখা নাযায়। তাতে সেই একেই অৱস্থা। কতো আজি সুবিচাৰ হোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

এইবিলাক কথাত চৰকাৰৰ কোনো মনোযোগ নাই। ১৯৬৪ চনতে দৰ্শনা আয়োগে চৰকাৰক কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল। সেইমতে চৰকাৰী শিক্ষকক সমপৰ্যায়ৰ কৰি যি সা-সুবিধা দিবৰ কাৰণে চৰকাৰক পৰামৰ্শ দিছিল সেইমতে চৰকাৰে একো নকৰিলে। সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুলৰ শিক্ষকক ২০ টকাকৈ allowance দিয়াৰ যি ব্যৱস্থাৰ কথা কৈছিল তাকো কাৰ্য্যকৰী কৰা নহল।

তাৰ পিছত স্নাতকোত্তৰ প্ৰশিক্ষণ সম্পৰ্কত কওঁ যে B.T. training ৰ যিটো দহমহীয়া Course সেইটো অন্ততঃ দেৰবছৰীয়া হব লাগে। দেখা গৈছে সেইকাৰণেই অৰ্থাৎ দেৰবছৰীয়া Course এটা ১০ মহীয়া কৰাৰ কাৰণেই বছৰি বছৰি বহুতো ডেকা-গাভৰুয়ে ফেইল কৰিব লাগিছে। তথাপিও এইটো বিবেচনা কৰা ব্যৱস্থা কৰা নাই। তাৰোপৰি এই পৰীক্ষাত কৃতকাৰ্য্য হোৱা ডেকা-গাভৰু বিলাকৰো নিযুক্তিৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। অথচ আমাৰ নানান B.T. training Centre খুলি ডেকালৰা আৰু গাভৰু ছোৱালীক training

দি থকা হৈছে। যদি তেওঁলোকক নিযুক্তিয়েই দিব নোৱাৰে তেন্তে তেওঁলোকক training দি হাইবাণ কৰাৰ কোনো দৰ্কাৰ নাই। তাৰ পিছত পাঠ্যপুথিৰ সম্পৰ্কত কওঁ। মই অৱশ্যে শিক্ষানীতিৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিব নোখোজো। এইটো সময়ো নহয় আৰু মোব হয়তো সামৰ্থ্যও নাই। পাঠ্যপুথি বিলাক অনুগৃহীত ভিত্তিতহে হৈছে। বুনীয়াদী শিক্ষাৰ পাঠ্যপুথিৰ ভূগোলৰ টোকাৰ পাব যে সৌৱণশিৰিৰ পৰা বদতি ষাটলৈ জাহাজ চলে। কুহিপাততো যদি কোনোৱাই জানে তেন্তে একেই অৱস্থা। এই বিষয়ে বিজ্ঞলোক সকলে অলপ কানসাৰ দিলে কিছু সুবিধা হয়। বেছি আৰু মই নকও মাত্ৰ এইখিনিকে কৈ মই বহিলো।

ডা. সুব্ৰহ্ম নাথ দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাবিভাগৰ ওপৰত আন কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থনত মই দুআধাৰমান কৈ কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খোজো। কাৰণ দেশখন ভালকৈ চলিবলৈ হলে এটা জাতিৰ মেকদণ্ড এই শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰশাসনটো নিকা হব লাগে।

জয় জয়তে আমাৰ সন্দেহ হয় যে এই শিক্ষা বিভাগটো কোনে চলাইছে ? আমাৰ শিক্ষা-বিভাগৰ কাৰণে দুজন মন্ত্ৰী আছে। অৱশ্যে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ ওচৰলৈ—High School আৰু L. P. School সম্পৰ্কত যোৱা নাই। কিন্তু ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ ওচৰলৈ গৈছো। তেখেতে কিন্তু কেনেকৈ কি হব কি পদ্ধতিৰে grant বিতৰণ কৰা হব ভালকৈ একো কৰ নোৱাৰে। D. P. I. ক সুধিলে কয় যে—মন্ত্ৰী সকলোহে জানে। A. D. I. ক সুধিলেও একেই কয় Jt. D. P. I. ক সুধিলে কয় যে,—M. L. A. minister সকলেহে স্থল চলাইছে। তেওঁলোকে কি কৰে কৰিবা। যদি সেয়ে হয় তেন্তে এই স্থলবিলাক উঠাই দিয়াই বাঞ্ছনীয়। স্থল-কলেজৰ কাৰণে কি কৰিব লাগে তাকে তেওঁলোকে বুজি নোপায়।

সাধাৰণতে স্থল-কলেজ বিলাকৰ Managing Committee আৰু General Committee আছে। এই কমিটি বিলাকত বিভাগীয় কৰ্ত্তৃক্ষৰ সহক্ষে নানান আলোচনা হয়। সেইবিলাক আলোচনাৰ কথা বব লাজৰ কথা আৰু আমিও লাজ পাওঁ।

গতিকে মই কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াওঁ। প্ৰথমতে, প্ৰাথমিক স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত যিটো State Board ৰ প্ৰস্তাৱ পাছ কৰিছে—আমাৰ যিবিলাক স্থলত ৪০ জন ছাত্ৰ আছে—তাৰ এজন শিক্ষক দিব লাগে আৰু ৪০ জনতকৈ বেছি ছাত্ৰ থকা বিলাকত দুজন শিক্ষক দিব লাগে। কিন্তু দেখা গৈছে যে য'ত ৪০ জন ছাত্ৰ আছে তাত এজন শিক্ষক আছে কিন্তু য'ত ১০০ জনতকৈও বেছি ছাত্ৰ আছে তাত হয়তো দুজন শিক্ষকহে আছে। গতিকে এই বিষয়টো ভালদৰে চালি-জাৰি চাই—তাৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। লগতে কম ছাত্ৰ থকা স্থলবিলাকত যদি ওচৰতে থাকে তেন্তে লগ লগাই ওপবোন্ধ নিয়মমতে শিক্ষক নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পিছত আমাৰ L. P. School বা High School বিলাকত প্ৰায়েই

mother teacher থকা দেখা যায়। সাধাৰণতে প্রধান শিক্ষকৰ বৈশীয়েকবোৰেই mother teachers হয়। গতিকে কোনোদিনা তেওঁলোকে স্কুললৈ যায় আৰু কোনোদিনা মন নগলেই নেযায়। এইদৰে কিয় চৰকাৰৰ টকা খৰছ কৰি আছে? যদি mother teacher দিয়ে তেতিয়াহলে ভালকৈ কাম কৰিব লাগে আৰু তাকে কৰিব নোৱাৰিলে উচাই দিব লাগে। তেতিয়া হয়তো বহুত টকা বাহি হৈ যাব। Head master ৰ বৈশীয়েকেই mother teacher হৈ স্কুললৈ নেযায়।

হাইস্কুলৰ Ad-hoc-grant কি পদ্ধতিত দিছে কব নোৱাৰো। যিবিলাক স্কুল Class VIII লৈ Recognise কৰিছে আৰু যদি তাত কম ল'ৰা আছে তেন্তে তাত কম টকা পাইছে। গতিকে Class VIII লৈ কিমান টকা গ্ৰাণ্ট দিব আৰু Class X লৈ কিমান টকা Grant দিব তাৰ এটা হিচাব কৰিব লাগে। অৱশ্যে সিদিনা আমাৰ বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে স্কুলবিলাক কাথফুলাৰ দৰে গৰ্জি উঠিছে। Enrolment ত ৪ শকৈ টকা খৰচ হৈ আছে Inspector য়ে স্কুলবিলাক পৰিদৰ্শন কৰি কিমান Add. teacher দিব পাৰে তাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। Add. teacher appointment ৰ কাৰণে D. P. I. ৰ অফিচৰ পৰা Approval নিব লাগে। পৰিদৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰত Inspector ৰ সংখ্যা বঢ়াই fixed T. A. কৰিব লাগে। দৰকাৰ হলে Tour Diary দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নহলে কিছুমানে পৰিদৰ্শন নকৰাকৈ false T. A. লৈ আছে। তাৰ পাছত কিছুমান স্কুলত শিক্ষকৰ সংখ্যা কম হোৱা হেতুকে পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল নহয় আৰু De-Recognise কৰিছে। স্কুলৰ Result ভাল কৰিবলৈ হলে স্কুলবিলাকক প্ৰয়োজনীয় সা-সুবিধা দিব লাগিব। তেতিয়াহে ভাল Result হব আৰু দেশৰো উন্নতি হব। Hindi শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত ১০ টা Post আছে বুলি কৈছে কিন্তু finance য়ে Approve কৰা নাই। মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই এই সদনত কৈছিল যে, এই Post কেইটা fill up কৰিব লাগিব। মইও আগৰ বছৰৰ পৰা কৈ আহিছো যে Hindi শিক্ষক নিয়োগ কৰক। টকা দিয়া হব বুলি কোৱাত Managing committee President য়ে কয় Hindi শিক্ষক নিয়োগ কৰিলে কিন্তু আজিলৈকে তেওঁলোকক টকা দিব পৰা নাই। গতিকে Hindi শিক্ষাৰ প্ৰচলন কৰিবলৈ হলে স্কুলবিলাকত Hindi শিক্ষক নিয়োগ কৰি টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। এইখিনিকে কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিলো।

শ্ৰীমুবেন্দ্র নাথ দাস :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ শিক্ষাৰ শিতানত আজি যিটো মঞ্জুৰী সদনত উত্থাপন কৰিছে—সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো আৰু এই মঞ্জুৰীৰ বিৰুদ্ধে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটোৰ মই বিৰোধিতা কৰিছো।

আজি আমাৰ দেশত যুগ যুগ ধৰি যি শিক্ষানীতি চলি আহিছে সেই শিক্ষানীতিক আৰু উন্নত কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে বেছি গুৰুত্ব দিয়াটো নিতান্তই প্ৰয়োজন হৈছে আৰু সেই অল্পপাতে আমাৰ চৰকাৰে সকলো দায়িত্ব বহন কৰি আহিছে। শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হৈছে।

আজি আমাৰ সদনত যথেষ্ট পৰিমাণে শিক্ষানুষ্ঠানৰ কথা উঠিছে। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত যিমান শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। তথাপি আমাৰ গাৰ্ভৰ বাইজে বহুতো কষ্ট কৰি কিছুমান শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি তুলিছে। এনেকুৱা স্কুলবিলাক চৰকাৰে লব লাগে।

কিছুমান স্কুলৰ Recognise পোৱাৰ পাছত কোনো grant নাপায়; তথাপিও সেই স্কুলবিলাক বাইজে চলাই থাকিব লগীয়া হয় আৰু স্কুলৰ শিক্ষক সকলক সন্তুষ্ট কৰি ৰাখিবৰ কাৰণে বাইজে চান্দা সংগ্ৰহ কৰি টকা দি থাকিব লগীয়া হয়। তাৰ ফলত আজি আমাৰ দেশৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড তললৈ গৈছে বুলি ক'ব পাৰি। সেই কাৰণে চৰকাৰে এইবিলাক কথা চিন্তা কৰি মঞ্জুৰীৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু কিছুমান ভেনেকুৱা স্কুলক চৰকাৰে স্বীকৃতি নিদিয়াকৈও থকা নাই। কিন্তু Class IX ৰ পৰা class X লৈ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত স্কুলক ১০০০ টকা দিব লাগে। এইদৰে যদি দিয়া নহয় তেন্তেহাল সেই স্কুলবিলাক চলাই থকাটো অসম্ভৱ হৈ পৰে। গতিকে বাইজৰ স্কুলবিলাক কি ধৰণে ব্যৱস্থা কৰিলে চলি থাকিব তাৰ এটা নিৰ্দিষ্ট হিচাব দি স্কুলৰ grant দিয়া উচিত।

এনেকুৱা ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে, বাইজে কিছুমান স্কুল স্থাপন কৰিছে আৰু এই ভেনেচাৰা স্কুলবিলাক চলাই থাকিব লগা হৈছে। আমাৰ বাইজৰ আৰ্থিক অৱস্থা সিমান উন্নত নহয় আৰু একো একোখন স্কুল চলাই থকাটো বাইজৰ বাবে অতি কষ্টকৰ। গতিকে এনে ধৰণৰ স্কুলক সাহায্য আদি চৰকাৰে দি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ বাবে যত্ন কৰিব লাগে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আমাৰ যিবিলাক স্কুলত IX আৰু X পৰ্য্যন্ত হৈছে সেইবিলাকত অন্তত ১৫ হাজাৰ টকাৰ এড্‌হক্‌ এণ্ট দিব লাগে। আৰু Deficit System লৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়াহলে আমি এই স্কুল সমূহত অৰ্হতাসম্পন্ন শিক্ষক নিযুক্ত কৰিব পাৰিম যাৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত হব। আজি ১০ বছৰৰ আগতে আমাৰ দেশত শিক্ষিত মানুহৰ হাৰ শতকৰা ২৭ জন আছিল আৰু এতিয়াও শতকৰা মাত্ৰ ২৮ জনহে হৈছে। দেখা যায় শতকৰা ৭২ জন মানুহ এতিয়াও নিৰক্ষৰ অৱস্থাতেই আছে। গতিকে আজি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত হৈছে বা শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হৈছে বুলি ক'ব নোৱাৰি কাৰণ শিক্ষিত মানুহৰ হাৰ বৃদ্ধি হোৱা নাই। সেই কাৰণে ভাৱো যে আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাকত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যথেষ্ট বকমে মঞ্জুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়াহলে শিক্ষক সকলেও শিক্ষাদান ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিমাণে মনোনিবেশ কৰিব পাৰিব। ইয়াৰোপৰি আমাৰ যিবিলাক ছাত্ৰাবাস আছিল সেইবিলাকত আজিকালি ছাত্ৰৰ সংখ্যা কমি গৈছে আৰু ঘৰ-ছুৱাৰ বিলাকো ভাঙি-চিঙি গৈছে। যিবিলাক নতুন স্কুল স্থাপন হৈছে সেইবিলাকত ছাত্ৰাবাসৰ কোনো ব্যৱস্থাই নাই। দুবৰ ভাৱবিলাক আহি মেচ কৰি থাকি শিক্ষা লাভ কৰিব লগীয়া হয়, গতিকে এইটো স্পষ্ট যে এই পৰিবেশত প্ৰকৃত শিক্ষা লাভ হ'ব নোৱাৰে। গতিকে এই ব্যৱস্থাৰ উন্নতি কৰিব লাগে। প্ৰত্যেক স্কুলতে যাতে উপযোগী ভাৱে ছাত্ৰাবাস নিৰ্মাণ কৰে তাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলো। এই ছাত্ৰাবাস নিৰ্মাণ হলে বহুত দুবৰ পৰা আহিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে যাতে থাকিবৰ বাবেও এটা ভাল পৰিবেশ পাব পাৰে

তাৰ বাবে চৰকাৰে চকু দিব লাগে। ইয়াৰোপৰি যদি চৰকাৰে Residential type of school নিৰ্মাণ কৰে তেতিয়াও শিক্ষাৰ উন্নতি হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। কাৰণ দেখা গৈছে যে বহুতো স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত স্কুলকেই ১৯৬৯-১৯৭০ চনত recognised কৰা হৈছিল। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিম্ন স্তৰলৈ যোৱাৰ বাবে এনে অৱস্থা হ'ল। ইয়াৰোপৰি মোৰ সমষ্টিত যি কেইখন স্কুল আছে সেই কেইখনে Deficit grant পাইছে কিন্তু কোনো Inspector যি কোনো দিনে পৰিদৰ্শন কৰা নাই। বৰমাৰ যি স্কুল সেই স্কুলো আজি ১০ বছৰে পৰিদৰ্শন কৰা নাই। এইবিলাক কাৰণতে শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিম্নস্তৰলৈ গৈছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এতিয়া চোকা নজৰ দিব লাগে। আজি হাজাৰ হাজাৰ স্কুল, কলেজ স্থাপন হৈছে কিন্তু এইবিলাকৰ প্ৰতি যদি সতৰ্কভাৱে দৃষ্টি দিয়া নহয় তেতিয়া হলে শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিম্নস্তৰলৈ যোৱাটো স্বাভাৱিক। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে আমাৰ যিমান বিলাক প্ৰাইমেৰী আৰু ভেনচাৰ স্কুল আছে সেই সকলোবিলাককে প্ৰয়োজনীয় সা-সুবিধা দিব লাগে আৰু শিক্ষক সকলকো যাতে সকলো বাৱস্তাৰ সহায় কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো। চৰকাৰে সকলো বকমে সহায় কৰিলেহে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত হ'ব।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—আমাৰ চৰকাৰে ২৫ বছৰেই শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে চেষ্টা কৰিছে আৰু টকা খৰচ কৰিছে কিন্তু শিক্ষিতৰ সংখ্যা ২৭ percent ব ৩পৰলৈ যাব পৰা নাই। আনকি 30 percent লৈও যাব পৰা নাই। সেই কাৰণে চৰকাৰৰ School De-recognise কৰিবলৈ কি অধিকাৰ আছে?

আমাৰ নীতি হৈছে দেশ খন স্বাধীন হ'ল—কিন্তু শিক্ষা নীতি হ'ল পৰাধীন মনোৱন্তিৰ। আমাৰ স্বাধীন দেশত আজি শিক্ষা নীতি বৈষম্যমূলক ত্ৰুটিপূৰ্ণ হৈছে কবলৈ গলে গোটেই প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাকেই ত্ৰুটিপূৰ্ণ হৈ পৰিছে। এই শিক্ষাই আমাৰ চৰিত্ৰত প্ৰভাৱ পেলাব পৰা নাই চৰিত্ৰ গঠনত সহায় কৰা নাই; আৰ্থিক শাৰিৰিক কোনো বিষয়েই সহায় কৰিব পৰা নাই। মুঠতে এই শিক্ষা নীতিটো পৰাধীন মনোৱন্তিৰ শিক্ষা-নীতি হৈছে।

কেইটামান পৰামৰ্শ এই প্ৰসঙ্গত আগবঢ়াব বিচাৰিছো, যি শিক্ষাই আমাক আত্মনিৰ্ভৰশীল হবলৈ নিশিকাই যি শিক্ষাই আবলম্বী হবলৈ নিশিকাই আৰু আমাৰ আধ্যাত্মিক উৎকৰ্ষ সাধনত সহায় নকৰে, আমাৰ শাৰিৰিক আৰু আৰ্থিক উন্নতিত সহায় নকৰে, সেই শিক্ষাক প্ৰকৃত শিক্ষা বুলি ক'ব নোৱাৰি।

এতিয়া শাৰিৰিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ক'ওঁ এই শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কোনো উন্নতি সাধন কৰিব পৰা নাই। আমাৰ যৌগিক আসন ভাৱত্বৰ্থৰ এটা ঐতিহ্য এই যৌগিক আসন আজি বাছিয়াত compulsory হৈ পৰিছে অথচ আমাৰ অসমত এই যৌগিক আসনৰ কোনো উন্নতি হোৱা নাই, অসমত আজি Physical Training Institute এটা নাই—য'ত আমাৰ ল'ৰাই Physical Training ল'ব পাৰে। মই সভাপতি মহোদয় আপোনাৰ উৰিয়তে দাবী কৰিব

বিচাৰিছো যে এই পুৰণা ঐতিহ্যটো যেন বজাই ৰাখিবলৈ চৰকাৰে চিন্তা কৰে।

তাৰ পাচত আমাৰ সংস্কৃত শিক্ষাৰ কথা কওঁ, ই ভাৰতবৰ্ষৰ Father language বুলি কব পাৰি তেনেস্বলত চৰকাৰে এই সংস্কৃত শিক্ষাৰ প্ৰতি কোনো মনোনিবেশ কৰিব পৰা নাই। অথচ আমাৰ দেশত আজি কুৰি বিশ্ববিদ্যালয় আইন বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে কিন্তু এখন সংস্কৃত বিশ্ববিদ্যালয় এতিয়ালৈকে হোৱা নাই তদুপৰি আমাৰ হাইস্কুলবিলাকত আজিকালি বাধ্যতামূলক সংস্কৃত শিক্ষাৰ ঠাইত হিন্দী হৈছে। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যেন এখন সংস্কৃত বিশ্ববিদ্যালয় অনতিপলমে অসমত পাতিবলৈ ব্যৱস্থা কৰে।

আনহাতেদি চাওক আমাৰ শিক্ষাৰ এতিয়ালৈকে কোনো Plan হোৱা নাই এই শিক্ষাই আমাক পৰামুখী কৰি তুলিছে কাৰণ কোনোমতে এই শিক্ষা আয়ত্ব কৰি কেবাগাঁৱ চাকৰিৰ কাৰণেই হাৰাখুৰী খাব লাগে গতিকে নিজৰ ওপৰত আত্মনিৰ্ভৰশীল হব নোৱাৰি। আজি আমাৰ চাৰিওফালে হাইস্কুল L. P. স্কুল বা কলেজ দিনক দিন বাঢ়ি আহিছে কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই স্কুল-বোৰলৈ আৰ্থিক সাহায্য বৈষম্যমূলক হিচাবে আগবঢ়াইছে। আমাৰ Goswami ডাঙৰীয়াই কৈছিল এখন কলেজে পাই ৪২ হাজাৰ টকা আকৌ আন এখন কলেজে ১ হাজাৰ টকা। হাইস্কুল বিলাকক Deficit System ত ৫০০০ টকা আৰু কিছুমান স্কুলত ২৫০ টকা শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে নিজৰ School খনতে ২৫০ টকাতকৈ বেছি দিয়ে অথচ এখন স্কুলত জানো ২৫০ টকা দিলেই হয়? আকৌ কিছুমান স্কুলত ১২০ জন ছাত্ৰৰ মাজত ৫ জন শিক্ষক থাকে অথচ কিছুমান স্কুলত ১২০ জনৰ ঠাইত এজনহে থাকে। গতিকে এই বৈষম্য বিলাক দূৰ হব লাগে।

আমাৰ শিক্ষাত আজি বাজনৈতিক প্ৰভাৱ পৰিব দিব নালাগে আমাৰ শিক্ষাবিদ সকলৰ হাতত স্বতন্ত্ৰভাৱে এই শিক্ষাৰ curriculam মুকলিভাৱে এৰি দিব লাগে। মই আশা কৰিছো বৰ্তমান যি শিক্ষা-নীতি তাৰ আমোল পৰিবৰ্তন কৰি স্বাধীন দেশৰ পৰাধীন মনোবৃত্তি গুচাই প্ৰকৃত সু-শিক্ষা নীতি প্ৰয়োগ কৰিবলৈ আমাৰ শিক্ষাবিদ সকলৰ হাতত মুকলিভাৱে স্বাধীনভাৱে এৰি দিব লাগে। আৱশ্যক হলে আমাৰ পাঠ্যক্ৰম বা curriculam বদলি কৰি হলেও নতুন ধৰণৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

অধ্যক্ষ মহোদয় আকৌ কও যে আজি আমাৰ ল'ৰাক Fine Arts পঢ়িবলৈ Bombay Shanti Niketon ইত্যাদিত লাগে লাগে টকা খৰচ কৰে তাত আমাৰ ছাত্ৰ সকলে ১০ মাহৰ পিছতে বৃত্তি নিয়মীয়াকৈ নোপোৱাত উভতি আহে গতিকে Fine Arts Institute এখন অসমত পাতিব লাগে। এই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

(সময়ৰ সংকেত)

যিখন ৰাজ্যৰ চৰকাৰে 30 P.c. কে শিক্ষিত কৰিব পৰা নাই আকৌ যি চৰকাৰে স্কুলবিলাক উপযুক্তভাৱে পৰিদৰ্শন কৰিব পৰা নাই সেই চৰকাৰে কিছুমান স্কুল De-recognise কৰা কোনো বকম ন্যায় সঙ্গত নহয়। তদুপৰি যিবিলাক

পৰিদৰ্শকে উচিত মতে স্কুলবিলাক পৰিদৰ্শন নকৰে তাৰ এটা সমীক্ষা আমাৰ ভাগত ডাঙি ধৰিব লাগে। আমাক D. I. আৰু Inspector সকলক পৰিদৰ্শনৰ কাৰণে আনিব লাগিলে গাড়ীৰে আনিব লাগে।

আজি ৩ বছৰেই হ'ল Inspector য়ে স্কুলবিলাক পৰিদৰ্শন কৰা নাই। গতিকে বিবিলাক স্কুল নতুনকৈ খোলা হৈছে সেইবিলাক পৰিদৰ্শন কৰাৰ কাৰণে দিক্ৰিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি এনেকৰা হৈছে গাড়ী ভাৰা নিদিলে School পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ নাযায়। প্ৰকৃততে পৰিদৰ্শন কৰাটো D. I. ৰ কৰ্তব্য। স্কুলবিলাকে খৰচ ল'বন কৰি School পৰিদৰ্শন কৰাৰ বাবে তদন্ত কৰিব লাগে। অসমত স্কুমাৰ ক'লা, যোগভাস, Physical Training ৰ একোটাকৈ বিবয় খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈ : সভাপতি মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানৰ কৰ্মন প্ৰস্তাৱটোত অংশ গ্ৰহণ কৰি মই চমুকৈ ছাৰ কব বিচাৰিছো। শিক্ষা নীতিৰ ওপৰত আজি যথেষ্ট আলোচনা সমালোচনা হৈছে। আমাৰ দেশত বৰ্তমান যি শিক্ষা চলিছে এট শিক্ষাৰ আমোল পৰিবৰ্তন কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট আলোচনা কৰা হৈছে আৰু তাৰ বাবে পৰিকল্পনাও হাতত লৈছে, কোটি কোটি টকা খৰচ কৰিছে; এটাটো কথা সচা যে—স্বাধীনতা পোৱাৰ ২৫ বছৰৰ পিচত বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে আৰু প্ৰতি বছৰে বহুত পৰিকল্পনা হাতত লোৱা হৈছে কিন্তু শিক্ষানীতিৰ কোনো পৰিবৰ্তন আনিব পৰা নাই। আমাৰ দেশত বৃটিছৰ দিনত আমোলা-তান্ত্ৰিক শিক্ষা চলিছিল আৰু আজিও এই শিক্ষাই চলি আছে। এই শিক্ষা নীতি পৰিবৰ্তন কৰিবৰ কাৰণে নানান সমালোচনা কৰা হৈছে, কিন্তু কিয় পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নাই সেইয়া চিন্তাৰ বিষয়। আজিও আমাৰ দেশত এনে শিক্ষা-নীতি থকাৰ কাৰণে আমাৰ দেশত ব্যাপকভাৱে নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে। যদি এই নীতি পৰিবৰ্তন কৰা নহয় তেন্তে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰে। এই কথা জানিও কিয় আজি আমাৰ শিক্ষা-নীতিৰ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নাই—সেই কাৰণে মই আচৰিত হৈছো। মই এনেদৰে ভাবিছো যে—যি সকল লোকে এই শিক্ষা-নীতিৰ পৰিবৰ্তন কৰিবৰ কাৰণে বিভিন্ন পৰিকল্পনা লৈছে আৰু দায়িত্ব লৈছে তেওঁলোকে পৰিবৰ্তন অনাটোত মুঠেই চেষ্টা কৰা নাই। চেষ্টা কৰিলে মই ভাৱো শিক্ষা-নীতিৰ পৰিবৰ্তন কৰাটো কোনো ডাঙৰ কথা নহয়। ইচ্ছা থাকিলে পৰিবৰ্তন কৰিব পাৰে, কিন্তু ইচ্ছা কৰা নাই। শিক্ষা নীতিৰ পৰিবৰ্তন নহলে আমাৰ দেশৰ মঙ্গল হ'ব নোৱাৰে। এতিয়া যি কি নহওক আমাৰ দেশত যি শিক্ষা চলিছে সেই শিক্ষাকে আঙ্গি অনিচ্ছা স্বত্বেও গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো।

এতিয়া আমাৰ দেশৰ শিক্ষা-নীতি দূৰ কৰিবলৈ হ'ল শিক্ষাৰ ওপৰত বেছিকৈ মনোযোগ দিব লাগিব। শিক্ষাৰ যদি উন্নতি নহয় তেন্তে দেশৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ দেশত যি ধৰণে শিক্ষা প্ৰচলন কৰিব লাগিছিল আৰু গুৰুত্ব দিব লাগিছিল, সেই ধৰণে গুৰুত্ব দিয়া নাই। আজি স্বাধীনতাৰ ২৪ বছৰৰ পিচতো আমাৰ দেশত হাজাৰ হাজাৰ মানুহ অনিক্ষিত হৈ আছে আৰু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা এই নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিবৰ কাৰণে যত্ন লোৱা দেখা পোৱা নাই।

আমাৰ শিক্ষাৰ মূল ভেটি হ'ল প্ৰাইমেৰী শিক্ষা। এই শিক্ষাৰ উন্নতি নহলে দেশৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। কিন্তু দুখৰ বিষয় প্ৰাইমেৰী শিক্ষাত মনোযোগ দিয়া নাই। আজিও আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বহুটো ভেনচাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল আছে। এই স্কুল বিলাক ১০।১৫ বছৰে প্ৰাইভেট হৈ আছে চৰকাৰে ল'বৰ কাৰণে সিদ্ধান্ত লোৱা নাই। চৰকাৰী হিচাব মতেই ১২ শ তেনে ধৰণৰ স্কুল আছে। প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ ঘৰ-দুৱাৰৰ অৱস্থাও একেবাৰে বেয়া। ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে পঢ়িবৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় আচৰাব নাই। যদি এইটোৱে হয় তেন্তে আমাৰ দেশৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। ইয়াকোপৰি আমাৰ ৰাইজে উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে হাইস্কুল স্থাপন কৰিছে সেইবিলাকক চৰকাৰে যিটো অনুদান দিছে সেইখিনি যথেষ্ট নহয়। প্ৰয়োজনীয় অনুদান নেপালে স্কুলবিলাক চলে কেনেকৈ? তাৰ পাছত চৰকাৰে যোৱা বছৰৰ পৰা কিছুমান স্কুলক লাম চাম Ad-hoc Grant দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই টকা কেনেভাৱে বিতৰণ কৰিব তাৰ কোনো সিদ্ধান্ত কৰা নাই। এইভাৱে কৰিলে বহুত বেমেজালিৰ সৃষ্টি হয়। তাৰোপৰি এই গ্ৰাণ্টটো বছৰৰ শেষত দিয়াৰ বাবে স্কুলৰ শিক্ষক সকলে দৰমহা নোপোৱাকৈ কাম কৰিব লগা হৈছে। এই স্কুলবিলাকে ঘৰ-দুৱাৰ সজাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি শিক্ষকৰ দৰমহা আদি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে লক্ষ্য কৰিব লাগে তাৰোপৰি স্কুলবিলাকৰ যিটো Building grant দিছে এইটো অতি নগণ্য। যোৱা কেইবছৰত বিভিন্ন স্কুল বিলাকৰ বাবে যি ঘৰ-সজা মঞ্জুৰী দিছে সেই মঞ্জুৰী যথেষ্ট নোহোৱাৰ বাবে বহুতো স্কুলক গ্ৰাণ্ট দিব পৰা নাই। তাৰ ফলত ৰাইজ অসন্তুষ্ট হৈছে আৰু শিক্ষা মানত বাধা পৰিছে।

হাইস্কুল বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যি grant দিছে সেই ১০।১২ হাজাৰ টকীয়া Grant বে-কটা সমষ্টিত কামেই নহয়। কিয়নো একোখন স্কুলত প্ৰয়োজনীয় টকা নেপালে তাৰ বাবে কোনো কামেই আশা কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু দেশৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে শিক্ষাৰ উন্নতি অপৰিহাৰ্য আৰু শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ উন্নতি আৱশ্যক। গতিকে স্কুল বিলাকৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিবলৈ এই চৰকাৰক দাবী জনালো।

আমাৰ ৰাজ্যত M.V. স্কুল বহুত আছে। তাৰে ভিতৰত থকা Venture M.V. স্কুলবোৰ আজি বহু বছৰ ধৰি চৰকাৰে লোৱা নাই। এই স্কুলবোৰ সোনকালে লোৱা ব্যৱস্থা বিচাৰো মোৰ নিজৰ সমষ্টিতে টিংখাং হাইস্কুলৰ কথা দুৱাৰাব কৰ বিচাৰিছো। এই স্কুলখনত Class IV ৰ পৰা Class X লৈকে তিনিটাকৈ Section আছে তথাপিও তাত Additional শিক্ষক দিয়া হোৱা নাই যদিও বহু আবেদন নিবেদন কৰা হৈছে। গতিকে এনেবোৰ স্কুলৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিবলৈ চৰকাৰক জনাই থৈ মোৰ বক্তব্যৰ সাঙ্গবনি মাৰিলো।

শ্ৰীমতী লিলা গেনগুপ্তা : মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, শিক্ষা শিতানত মঞ্জুৰী প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি যি ব্যৱস্থা চৰকাৰে শিক্ষাৰ উন্নতিৰ হকে লৈছে তাৰ শলাগ লৈছো। চৰকাৰে পুথিভঁৰাল খেলাখুলা আৰু বৃত্তি আদিত বহু টকাই দিছে। তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পঢ়া-শুনাৰ যথেষ্ট সুবিধা হৈছে লগতে বৃত্তি

আক দুটা দিছে। এটা Merit Scholarship আনটো যিবিলাকৰ উপাৰ্জন কম তেনেলোকলৈ Scholarship দিছে। কিন্তু কম উপাৰ্জনকম লোকলৈ দিয়া Scholarship ৰ সংখ্যাটো বৰ কম হৈছে। গতিকে এইটো অলপ বঢ়াই দিবলৈ অনুৰোধ কৰা হ'ল। তেতিয়াহে দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়া-শুনাৰ সুযোগ-সুবিধা পাব। আমাৰ কলেজ সমূহত পৰীক্ষাৰ সময়ত পৰীক্ষাৰ Fees ৰ উপৰিও সাত মাহৰ আৰু অন্যান্য Fees একেলগে দিবলগীয়া হোৱা বাবে বহুতো দুখীয়া ছাত্ৰই এই টকা দিব নোৱাৰি পৰীক্ষা দিয়াৰ পৰা বঞ্চিত হয় গতিকে এই কথালৈ চৰকাৰক বিশেষ মনোযোগ দিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো। এই ব্যৱস্থাটোৰ এটা সজ উপায় নিশ্চয় কৰিব লাগিব।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত দিয়া টকাৰ হিচাব পত্ৰ কেৱল Managing Committee য়েহে কৰে। আনকি বহু অভিভাৱকে ইয়াৰ পৰা বিবত থাকে। হাইস্কুলৰ Auditing ৰ সম্বন্ধে মই দেখিছো। Local Auditing ক দিও কাম কৰাব পৰা নাই। গতিকে এই Auditing ৰ সুব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ সমষ্টিৰ মিলন হাইস্কুলৰ কথাই কৈছে। স্কুলসমূহৰ স্বীকৃতি বাতিল কৰাৰ ব্যৱস্থাটোক যেনেকৈ আমি বাতিলক্ৰম বুলি ক'ব খুজিছো, সেইদৰে স্কুলক স্বীকৃতি আৰু অনুমতি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট পক্ষপাতিত্ব কৰা হয়। যেনে মোৰ সমষ্টিৰ মিলনপৰ M.E. School

৫ বছৰ আগতে স্বীকৃতিপ্ৰাপ্তিৰ যোগ্য মিলন স্কুলে আবেদন কৰাত ৫০০ টকাতে grant পাইছে। কিন্তু এতিয়া এই স্কুলবো স্বীকৃতি হোৱা নাই বুলি কৈ এই বছৰ স্কুলে পোৱা ১৬০০ টকাৰ grant টো যুৰাই শিলংত পঠিয়াই দিলে। গতিকে এই স্কুললৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। শিক্ষকসকল D.P.I. অফিচলৈ আহি আহি আমনি পাইছে। আকৌ D.I. আৰু A.D.I. ৰ কোনো যোগাযোগ নাই যেন স্পষ্ট। আমি কিবা কথাত সুধিলে D.I. কে সোধো তেখেতে আকৌ A.D.I. ক সুধিবলৈ কয়। কিন্তু A.D.I. ৰে নজানো বুলি কয়। এইবোৰ খেলিমেলিয়ে শিক্ষাৰ বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছে।

পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল নহলেই যে Denecognise কৰে এইটো ব্যৱস্থা উপযুক্ত নহয়। কিয় ফলাফল বেয়া হ'ল তাৰ বাবে আগৰে পৰা department, Inspector এ যত্ন ল'ব লাগে। Inspector যি সকলে গাড়ীৰ অভাৱত স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে তেখেতসকল Block আদিৰ পৰা গাড়ী লৈও পৰিদৰ্শন কাম কৰিব পাৰে। যদি পৰিদৰ্শন নকৰে তেনেহলে শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ উন্নতি কেনেকৈ হ'ব বুলি নাপাওঁ। আজিকালি শিক্ষকসকলৰ বাজনীতিত অনেকে সোমাই পৰিছে গতিকে তেওঁলোকে বাজনীতিত অংশ গ্ৰহণ কৰিলে ছাত্ৰসকলেও অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

এতিয়া শিক্ষা বিভাগটো মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে লৈছে যেতিয়া এই বিলাক দোষ আঁতৰাব বুলি আশা কৰিলো আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এই উদ্দেশ্যে অনুৰোধ জনালো।

গতিকে এই কথাটোৰ এটা ভাল সিদ্ধান্তৰ কাৰণে ভাল বিবেচনাৰ কাৰণে

মুখ্যমন্ত্রীয়ে হাতত লৈছে তেনেকুৱা পৰিস্থিতিৰ বাবে উদ্ভৱ নহয় চাবৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো।

মোৰ সমষ্টিত বহুমৰীয়া মৌজাত এখন হাইস্কুল আছে। এই স্কুলখনৰ খৰ-ছুৱাৰ খি আছিল যোৱা বছৰ পুৰাত ভাঙি গ'ল এই স্কুলখনৰ কিছু খৰ-ছুৱাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। এই স্কুলখনত পিচৰ বা লৰা-ছোৱালীয়ে শিক্ষালাভ কৰে। গতিকে অলপ চকু দিবলৈ অনুৰোধ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি ৰাখিলো।

শ্ৰীমন্ডিনাল কালু : মাননীয় চেয়াৰম্যান মহোদয়, আমাৰেৰ দুইটি জেলায় মাত্ৰ বাগানেৰ L.P. School নেওয়া হয়নি বলে বাগানেৰ শ্ৰমিকদেৰ ছেলেমেয়েৰ লেখাপড়াৰ ভীষণ অসুবিধা হছে। কাৰণ এই বাগানেৰ L.P. য়ে শিক্ষক, তাৰেৰ স্কুলেৰ শিক্ষকতা কৰা ছাড়াও অনেক সময় বাগানেৰ অফিচে কেৰানীৰ কাজ কৰতে হয়। সেজন্য, সেখানে লেখাপড়াৰ দিকে কোন উন্নতি হয় নাই, আমাদেৰ কাছাৰ জেলায় বাগানেৰ স্কুল নেওয়া হয়েছ, কিন্তু আমাৰ সমষ্টিতে ৫ টা স্কুল ও নেওয়া হয় নাই। আমি এবিষয়ে কতবাৰ কর্তৃপক্ষৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰেছি কিন্তু এই তিন বৎসৰে আমাৰ সমষ্টিৰ বাগান এলাকাৰ ৫ টা স্কুল না লেওয়াৰ কাৰণ বুঝতে পাৰি নাই। তাছাৰা সমস্ত প্ৰদেশেৰ পাঠশালা স্কুল গুলিৰ ঘৰ, Furniture ইত্যাদিৰ সুবন্দোবস্ত কৰা প্ৰয়োজন। আমাদেৰ আমাৰে অনেক স্কুল আছে, যে গুলিৰ ভিতৰে গেলে আকাশ দেখা যায়। আমি বুঝতে পাৰিনা সৰকাৰ কেন এই ব্যাপাৰে এত উদাসীন। এই পাঠশালা গুলিৰ বা অৱস্থা, বৰ্ষাৰ সময় কি কৰে আমাদেৰ ছেলেমেয়েৰা পড়াশুনা কৰবে বুঝতে পাৰিনা। স্কুল গুলিৰ বিল্ডিংএৰ জন্তু প্ৰতি বৎসৰ মাত্ৰ ১৫/২০ হাজাৰ টাকা দেওয়া হয় এই অল্প টাকা প্ৰতি এৰিয়াত ২০০-৩০০ স্কুলেৰ মধ্যে বৰ্টনে ভীষণ অসুবিধা হয়। প্ৰতি স্কুল ৪০০/৫০০ টাকাৰ বেশী দেওয়া সম্ভৱ হয় না। এবিষয়ে আমি আৰ একটা পৰামৰ্শ দিতে চাই যাতে নাকি সৰকাৰ এই L.P. School গুলিৰ Permanent Building Construction কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰেণ, যাতে এই ছোট ছোট ছেলেমেয়েদেৰ পড়াশুনা কৰাৰ জন্তু নিৰাপদে স্কুলে পাঠানো যায়। তাছাৰা এই L.P. School গুলি Election এৰ সময়ও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। Election বড়কথা নয়, ছেলে মেয়েদেৰ নিৰাপদে পড়াশুনা কৰাৰ জন্য এই বিষয়ে বিশেষ দৃষ্টি দেওয়া দৰকাৰ। বাগানেৰ L.P. School গুলি নেওয়া হলেও অনেক বাগানেৰ M.E. School, High School আছে যে গুলি কেন নেওয়া হয় নাই তাৰ কাৰণ জানিনা, আমি মনে কৰি সেই স্কুল গুলি শীঘ্ৰে সৰকাৰ গ্ৰহণ কৰে, পড়াশুনাৰ যাতে উন্নতি হয় সেদিকে লক্ষ্য ৰাখবেন। তাছাৰা অনেক Deficit Grant পাওয়া স্কুল হিন্দী Grant পায় নাই। সৰকাৰকে আমি অনুৰোধ কৰি যেন সেদিকে বিশেষ দৃষ্টি দেন। অত্যন্ত দুঃখৰ বিষয় গত-বৎসৰ একটাও School এ হিন্দী Grant দেওয়া নাই। আমি বলতে চাই যেগুলি High School এৰ M.E. School Adhoc Grant পেয়েছে সেগুলি যাতে Hindi Grant পায় তাৰ ব্যৱস্থা যেন সৰকাৰ অনতিবিলম্বে গ্ৰহণ কৰেন।

আমাদেৰ কাছাৰ জেলায় School Inspector আছেন। কিন্তু আজ এক

বৎসর যাবৎ একজন Asstt. Inspector of Schools, নাই। এতে স্কুল পৰিদর্শনের দিক দিয়ে কি উপকার পাচ্ছি তা বলা কঠিন। আমি দাবি করি যেন এ ছুটিই পদে শীঘ্ৰে দুজন অফিচার নিয়োগ করা হয়।

High School এর বেলায় November মাসে Test পরীক্ষা নেওয়া হয় এবং তারপর Class X এর ছাত্রদের স্কুল যেতে হয় না, কিন্তু বেতন 31st March পর্যন্ত দিতে হয়। এই ৪ মাস পড়াশুনা হয়না কিন্তু বেতন দিতে হয়। আমি দাবী করি কবি যাতে নাকি December মাস পর্যন্ত নেওয়া হয়। আর যদি সরকার এই ৪-মাসের বেতন নেন, তবে এই ৪ মাসের পড়ার সুযোগ ছেলেদের দিতে দাবী জনাই। বেংলি High School, M.E. School প্রভৃতির Recognition দেওয়া হয়েছে সেগুলিকে যেন উপযুক্ত আর্থিক সাহায্য এই বৎসর দেওয়া হয় তার ব্যয় যেন শিক্ষামন্ত্রী মহোদয় অর্চিবই করেন, আমার নিজের সমষ্টির একটা High School জাজসং ৪ বৎসরবে Deficit না পাওয়ার কারণ বুঝতে পারি নাই। অথচ আমাদের Area টা হলো Backward Area, সেজন্য সরকারের কাছে আমি অনুরোধ করছি যেন, এই বৎসর যাতে নাকি আমাদের এলাকার কয়েকটি Deficit High স্কুলের মঞ্জুরী দেওয়ার ওতি সরকার একটু সহানুভূতিশীল হন। যাতে নাকি আমাদের পর্বর্তী ভবিষ্যৎ বংশধরদের ঠিক ভাবে তৈরী করতে পারা যায়। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

শ্রী বিনয় কৃষ্ণ ঘোষ : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, এই বর্গে প্রস্তাবে উপরত আমার মাননীয় সদস্য সকলের বক্তব্যে শিক্ষা সমস্যা, শিক্ষা বিভাগের দোষ ক্রটি সম্বন্ধে আলোচনা করিছে আক. পরামর্শ আদিও আঁগবটাইটে আশা করে এই পরামর্শ বিলাক পরীক্ষা কবি গ্রহণ কবিব।

সভাপতি মহোদয়, আমি যদি খাছীজয়ন্তীয়া পাহার আক মিজোপাহারক বাদ দিও তেন্তে অসমতে নিবন্ধক সংখ্যা আটাইতকৈ বেছি। যোরা census র figure চাওক মাত্র শতকবা ৩.৪ ভাগহে হাট্টিজী। এই বৃদ্ধি তেনেই নগণ্য। গতিকে এই নিবন্ধতা দূব করার কারণে চরকারে বিশেষ যত্ন লব লাগে। নিবন্ধতা দূবীকরণের কারণে প্রাথমিক শিক্ষা বাধাতামূলক কবিব লাগিব। কিন্তু প্রাথমিক শিক্ষা আজিলে বাধাতামূলক কবিব পরা নাই। গতিকে চরকারে ইহার বিশেষ যত্ন লব লাগিব। সভাপতি মহোদয় প্রাথমিক শিক্ষা বাধাতামূলক কবিব বইল হলে গাওঁ আক চহবব মাজত যি বৈষম্য আছে তাক দূব কবিব লাগিব। চহবব স্কুল বিলাকত ৮০০-১০০০ জন লরা-ছোয়ালী থাকিলেও তাত ৩-৪ জন শিক্ষক দিয়া হয় আনহাতে গাওঁ অঞ্চলর ১০০/২০০ লরা ছোয়ালী থাকিলেও তাত মাত্র এজনহে শিক্ষক দিয়া হয়।

কিন্তু আকৌ ১০০ জন ছাত্র-ছাত্রী থাকিলেও এজন দিয়া হৈছে। এজন শিক্ষকে চাষিটা শ্রেণীৰ Class কবিব নোহাবে। ৭/৮ জন লরা হলেও এজন শিক্ষকে শিক্ষা দিব নোহাবে। গতিকে গাওঁতেই হওক বা চহবতেই হওক এজনতকৈ বেছি শিক্ষক দিয়াব যত্ন কবে যেন চরকারে। ইহার উপরিও সভাপতি মহোদয় মই দেখিছো শিক্ষা ক্ষেত্রে বৈষম্য আছে সেইবিলাক দূব

কৰিবলৈ ল'ব। ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ অৰ্থে বিশেষ যত্ন ল'ব লাগে। যিবিলাক অঞ্চল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰি আছে সেই অঞ্চল বিলাকক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিবলৈ চৰকাৰে যত্ন কৰিব লাগে। গোৱালপাৰা অন্যান্য জিলাবিলাকতকৈ শিক্ষা ক্ষেত্ৰত বিশেষ পিচপৰা গতিকে গোৱালপাৰাৰ মানুহখিনিক শিক্ষাত আগবঢ়াবলৈ হ'লে তাত ভাল স্কুল কলেজ আৰু অন্যান্য শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাক পাতি ভাল শিক্ষক নিয়োগ কৰক। শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গোৱালপাৰা জিলাত বেছি ভাগেই বাঙালী কচাৰী মানুহ। গতিকে তেওঁলোকক শিক্ষাত আগবঢ়াবলৈ ভাল শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন। গোৱালপাৰাত Deficit School বৰ কম। যি সময়ত Deficit High School নাছিল High School বৰ কথা উঠাই নাছিল। গতিকে গোৱালপাৰাও শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত পিচপৰি আছে যিহেতু তাত কোনো ইঞ্জিনিয়াৰিং, পলিটেকনিক, মেডিকেল আদি কোনো College এই নাই। গতিকে এইবিলাক ক্ষেত্ৰত গোৱালপাৰা যথেষ্ট পিচপৰি আছে। গতিকে গোৱালপাৰাৰ কচাৰী বাহিৰৰ দাবী আহিছে যে বৰ্তমান যিটো Agriculture শিক্ষা অনুষ্ঠান পতাৰ কথা আছে সেইটো গোৱালপাৰাত্তেই পাতিব লাগে আৰু যিহেতু Central ৰ পৰাও অনুদান পাব। গোৱালপাৰাত B. T. স্কুল এখন আছে। তাত ধৰবাৰী সকলো আছে কিন্তু স্কুলখন নাই অৰ্থাৎ সেই স্কুলখন নামতহে আছে কিন্তু তাত সৈনিক স্কুলহে হৈ আছে। গতিকে সৈনিক স্কুলখন মবনৈত ঘৰ বান্ধি তালৈ পঠিয়াই B. T. স্কুলখন আৰম্ভ কৰিব লাগে। এতিয়া Paper Mill ৰ আৰম্ভ হ'ব ইয়াত যেতিয়া স্থানীয় মানুহবিলাক কামত সোমাব নোৱাৰিব আৰু বেলেগৰ পৰা পৈ কামত সোমাব তেতিয়া স্থানীয় মানুহৰ মনত কি প্ৰতিক্ৰিয়া সৃষ্টি হ'ব সেইটো হয়টো চৰকাৰে নাজানিব।

সভাপতি মহোদয় আৰু এটা কথা ক'ব বিচাৰিছো যে বৰ্তমান যিটো শিক্ষা পদ্ধতি এই শিক্ষা পদ্ধতিটো উপযুক্ত হোৱা নাই। বৰ্তমান যি শিক্ষা লাভ কৰে সেই শিক্ষাই চৰকাৰৰ মুখাপেক্ষী হ'বলৈকে শিকায় আৰু ইয়াৰ ফলত মিয়নুৱাৰ সংখ্যা বাঢ়ি চৰকাৰক বেমেজালিতহে পেলায়। গতিকে আমাৰ দেশত এনে এটা শিক্ষা পদ্ধতিৰ প্ৰয়োজন যি শিক্ষাই চৰকাৰৰ মুখাপেক্ষী হোৱাৰ পৰা বক্ষা কৰিব পাৰে। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ এইবিলাক সমস্যা সমাধানৰ প্ৰতি কানসাৰ নাই। আজি আমাৰ Man power এ কি কৰিছে? চীনৰ Man power এ পৃথিৱীৰূপেই আছে। শিক্ষানীতিৰ ওপৰত Man Power indirectly depend কৰে। গতিকে এই বৰ্তমান শিক্ষা পদ্ধতিৰ আশু পৰিষ্কাৰ আনিবলৈ যথোপযোগী ব্যৱস্থা ল'বলৈ চৰকাৰক দাবী জনালোঁ। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলোঁ।

Mr. Chairman : Order, order please. I have here the names of ten hon'ble members who will participate after 2 P. M. in this demand. We have time only up to 3-40

(Speech not corrected.)

P. M. I have chalked out a programme. Each member will be allowed 10 minutes so that at 3-40 P. M. or latest 3-50 P. M., the Chief Minister will be able to reply. For the benefit of the hon'ble members, I will give the names who will participate after 2 P. M. —

1. Shri Azizur Rahman.
2. Shri Hiralal Patwary.
3. Shri M. A. Musawir Choudhury.
4. Shri Narayan Bhuyan.
5. Shri Akram Hussain.
6. Shri Phani Bora.
7. Shri Govinda Bora.
8. Shri Kamini Sarma.
9. Shri Pitsing Konwar.
10. Maulana Abdul Jalil.

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

শ্রী আজিজুর রহমান চৌধুরী : মাননীয় চেয়ারমেন মহোদয়, শিক্ষা বিষয়ক সম্মুখীৰ ওপৰত যি কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে মই এই প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰিছো—

(Voice—কি কৰিছে? বিৰোধিতা কৰিছে নেকি?)

চেয়াৰমেন মহোদয়, মই কথা কলে তেখেত সকলে ভাল নাপায় কাৰণ মই বৰপেটীয়া ভাষাত কও। এই ভাষাটো তেখেত সকলে কিয় ভাল নাপায় মই বুজি নাপাও। আমাৰ সকলোৱেই জানে মহাপুৰুষ শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ, যি জন এজন বিদ্বান, জ্ঞানী দেৱভুল্য পুৰুষ আছিল—তেখেতে বৰপেটীয়াত কিয় সত্ৰ স্থাপন কৰিছিল? কাৰণ বৰপেটীয়া ভাষাটোত এটা বহুত আছে, এই ভাষাটোত এটা মহত আছে বৰপেটীয়াত কব আহা, যোৱা, খোৱা-লোৱা, ইত্যাদি কিন্তু আপৰি আসামত কব খোৱাচোন, কোৱাচোন, আহাচোন এইদৰে—

(ধ্বব—মাননীয় সদস্য এজন বিচাৰি স্থলাৰ নেকি?)

এই বৰপেটীয়া ভাষাত বহুতো ভাষাৰ সংমিশ্ৰণ আছে। এই ভাষাটোৰ বহুবকমৰ চৰ্চা হৈ গৈছে।

মই আজি কি কাৰণে কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰিছো? এইটো দেখা গৈছে যে অসমত অসমীয়া ভাষা আছে, ইংৰাজী, হিন্দী, পাৰ্চী, আৰবী আদি সকলো ধৰণৰ ভাষাই আছে। এনেকৈ অৱশ্যে বহুত ভাষা থাকিলে বহুত কঠোৰে সুবিধা হয়। ভাষায় মানুহৰ জ্ঞানৰ ভাৱল পৰিপূৰ্ত কৰে, মানুহক মন্থন দিয়ৈ। ভাষাৰ চৰ্চা নকৰিলে কোনো ডাঙৰ কামকে কৰিব নোৱাৰে। যি মানুহে বহুত ভাষা জানে, আৰু সেই বিলাকৰ চৰ্চা কৰে তেওঁ এজন মহাপুৰুষ। আজি অসমৰ কি হৈছে আজি এজন মানুহে যদি কেবল এটা ভাষাহে জানে

তেখেত তেখেত পদে পদে বিপদত পৰা দেখা যায়। কাৰণ তেওঁ যিটো ভাষা জানে যাক কব সেই জনে সেইটো ভাষা নজনাটো অস্বাভাবিক নহয়। আৰবী শব্দ ব্যৱহাৰ কৰি যদি কোনো এজন অফিচাৰক কিবা কোৱা যায় তেনেহলে তেখেত সকলে একোকে বুজি নাপাব। মাত্ৰ মুখ মেলি চাইহে থাকিব। এই মাদ্ৰাচাটো কি? আৰবিক ও অন্য ভাষা শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ। এইবাৰ শিক্ষা বিভাগৰ ৪৫ লাখ টকা মাদ্ৰাচাৰ ঘৰ আদি মেৰামত কৰিবলৈ দিছিল তাৰে ৫০ হাজাৰ টকা বেলেগে বখা হৈছিল junior আৰু Senior মাদ্ৰাছা স্কুলৰ কাৰণে কিন্তু দুখৰ বিষয় এই টকাৰ এটি পইচাও মাদ্ৰাছাত দিয়া হোৱা নাই। বহুত আৰবিক শব্দবিলাক পুনিম্নে দ্বিধা বোধ কৰে। প্ৰকৃততে সেইটো কবিব নালাগে। ভাষা জানিলে মানুহৰ জ্ঞান বাঢ়ে। ধৰ্ম্মৰ ওপৰত প্ৰতিস্থিত ৰাষ্ট্ৰৰ অস্তিত্ব থাকিব নোৱাৰে। তাৰ প্ৰমাণ, পাকিস্তানত আজি কি হৈছে? গতিকে অকল ধৰ্ম্মই এটা জাতিক বক্ষা কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণে লাগিব মানুহৰ বিদ্যা, মৰম আৰু প্ৰেম।

চেয়াবমেন ডাঙৰীয়া, বিদ্যাই মানুহক মহান কৰে। গতিকে আমি কি ধৰণৰ বিদ্যা অৰ্জন কৰিব লাগে সেই বিষয়ে সজ্ঞান হব লাগিব। আমি সকলেই সৰা-ছোৱালীক অ আ পঢ়িবলৈ দিও। যদি এই স্তৰত শিক্ষকে উপযুক্ত শিক্ষা দান দিবলৈ অসমৰ্থ হয় তেনেহলে ভৱিষ্যতৰ ভাষা ভবনৰ স্কুল এই ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকৰ অমঙ্গল হব। এই ধৰণৰ শিক্ষক হ'লে অবল প্ৰাইমাৰী স্কুলতেই নহয় তাৰ পিচৰ M. V. M. E. মাদ্ৰাচা, হাইস্কুল, কলেজ সকলো ক্ষেত্ৰতেই ব্যাধিয়ে দেখা দিব। এইটো কথা পৰিলক্ষিত হৈছে যে এই স্কুলসমূহ অনেক ক্ষেত্ৰত ৰাজনীতিৰ কেন্দ্ৰ হৈ পৰিছে গতিকে মই ৰত্নপক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে যিবিলাক শিক্ষকে ৰাজনীতিত যোগ দি নিজৰ দায়িত্ব পালনত ব্যৰ্থ সৃষ্টি কৰিছে তেওঁলোকক চৰকাৰে শিক্ষক পদৰ পৰা অব্যাহতি দিব লাগে। নহলে শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাক কলুষিত হব আৰু তাৰ দ্বাৰাই ওকুড় বিদ্যা আৰ্জনত বাধা পৰিব।

(সময়ৰ সংক্ৰেত)

এই কথাও মই জনাব খুজিছো যে স্কুলবিলাকত বহুতো বেমেতালি আছে আৰু সেই দৰেই কিছুমান সৰু সৰু দোষেই এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ জৰিয়তে সমগ্ৰ দেশৰে উন্নতিৰ পথত বাধা জন্মাইছে। শিক্ষা বিভাগত স্কুল পৰিদৰ্শক সকল আছে।

স্কুল Inspection ৰ ক্ষেত্ৰত Inspector বিলাক আছে, D. I. আছে কিন্তু তেওঁবিলাকে বহুবত কেইবাৰ স্কুল Inspection কৰে? যদি দেশৰ শিক্ষা পদ্ধতি ঠিক নহয়, শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ যদি ঠিকমতে নচলে, সময়ে সময়ে পৰিদৰ্শন নকৰে তেনেহলে শিক্ষা বাধুতা কেনে হব বা শিক্ষানুষ্ঠানৰ অস্থি কেনে হব সেইটো সহজে অনুমান কৰিব পাৰি। মই দেখিছো এখন Aided High School ত আঢ়ৈ হাজাৰ টকা চৰকাৰে দিছে, কিন্তু Managing Committee য়ে এই টকা কি কৰিলে তাৰ কোনো ভুলতা ৰাইজে নাপালে। এই বিলাক চাবলৈ শিক্ষা বিভাগত থকা Inspector D.I. আদি যাব লাগে। তেতিয়াহে

আচল কথাবিলাক ওলাই পৰিব আৰু দুৰ্নীতিবোৰ আঁতৰ হব। শিক্ষাই জীৱনৰ মানদণ্ড গঢ়ি তোলে। গতিকে যদি তেনে শিক্ষা পদ্ধতিতেই কেৰোণ থাকে তেনেহলে জীৱনৰ মানদণ্ড কেনেকৈ উন্নত হ'ব বুজি নাপাওঁ। মই আৰু বোছ কৰিলে নোখোজো, যি শিক্ষাৰ বিষয়ে মহা মহা মনিষীয়ে যুগ যুগ কৈও শেষ কৰিব পৰা নাই সেই শিক্ষাৰ বিষয়ে আমি ২ বা ৫ মিনিটত কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰে, তথাপিও শিক্ষানীতিলৈ যাতে দুৰ্নীতি আহিব নোৱাৰে তাৰ বাবে আমি চেষ্টা কৰা উচিত। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাছিলো। ধন্যবাদ।

শ্ৰীশ্ৰীবালাল পাটোগাৰী : সভাপতি মহোদয়, শিক্ষা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ২৫ কোটি টকা বিচাৰিছে। শিক্ষা ক্ষেত্ৰত গণতান্ত্ৰিক দেশত টকাৰ বিষয়ে আপত্তি নকৰো এই কাৰণেই যে গণতান্ত্ৰিক দেশত ছটা মূল কথা এটা হৈছে প্ৰতিবন্ধা আৰু আনটো হৈছে শিক্ষা। কাৰণ সৃষ্টি শিক্ষাই হৈছে সৃষ্টি সমাজ তৈয়াৰ কৰিব পাৰে। সেই কাৰণ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষই ২৩ বছৰে যিবিলাক চিন্তা কৰিলে, পইচা খৰছ কৰিলে এই গোটইখিনি পৰীক্ষা মূলক ভাৱে চলাইছে। গতিকে পৰীক্ষা মূলক ভাৱে শিক্ষা চলাটো অপৰাধ বুলি ভাৰতৰ পৰিকল্পনা আয়োগে কৈছে।

The State has no right to slaughter children on experimental basis like guinea pigs.

সেই কাৰণে মই অন্তৰ্ভব কৰিছো, অসমত পৰীক্ষামূলকভাৱে যদিও ২৬ হাজাৰ ৬২৬খন শিক্ষা অনুস্থানত ১২ লাখ ৩৪ হাজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষা লাভ কৰি আছে কিন্তু কি-শিক্ষা লাভ কৰিছে সেইটো নেজানো। খেপ মজিবৰে শিক্ষা লৈছে নে ইয়াছিয়া খানৰেই শিক্ষা লৈছে সেই কব নোৱাৰো। এনেফুৰা Controversal শিক্ষা লাভ কৰি বা চলি থাকিলে সৃষ্টি নীতি হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ বৰ্তমান শিক্ষাই বোকাহে দিলে। এই শিক্ষাৰ জন্ম হৈছিল ১৬০ বছৰ আগতে আৰু তেতিয়া শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য বেলেগ আছিল আৰু এতিয়া বেলেগ হৈছে। শিক্ষা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যথেষ্ট টকা খৰছ কৰিছে কিন্তু উদ্দেশ্য সাফল্য শিক্ষক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বেমেজালি ঘটাইছে। গতিকে শিক্ষক Appointment ৰ ক্ষেত্ৰতেই দুৰ্নীতি আহিছে। শিক্ষা ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি ব'ব ডাঙৰ অপৰাধ। তাৰ উপৰি এই যে Suiden নে কাগজ দিলে ছহীয়া ল'ৰা ছোৱালীৰ প্ৰতি সহানুভূতি দেখুৱাই কিন্তু তাকে এইখিনি আহি পোৱাৰ লগে লগে বেপাৰীৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ কাৰণে কিডাপ ছপাবৰ বাবে। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে সেই কাগজেৰে ব্যৱসায় কৰিছে আৰু ২/৩ জন ব্যৱসায়িক কাগজবোৰ দি দিছে। এইটো ব'ব পৰিতাপৰ কথা চৰকাৰৰ শিক্ষা নীতি কি-তাৰ একো পৰিষ্কাৰ নিৰ্দেশ পোৱা নাই। মই প্ৰায় ২০ বছৰ শিক্ষা বিভাগৰ লগত জড়িত। কিন্তু মই ক'ব পৰা নাই চৰকাৰৰ শিক্ষা নীতি কি? চৰকাৰে টকা খৰছ

Speech not corrected.

কৰিছে টকা খৰচ কৰিলেই শিক্ষা নহয়। এই কথা মুখ্যমন্ত্রীয়ে শুনক। এতিয়া ছোৱালীৰ শিক্ষা free কৰিছে কাৰণ চৰ ছোৱালীক বৃত্তি দিছে। পিছে এই বৃত্তিৰ টকা অভিভাৱকে পাইছেনে? মই জনাত নাই পোৱা। টাঙ্গা হাইস্কুলৰ ছোৱালী বিলাকক বৃত্তি দিছে। কিন্তু বৃত্তিৰ টকা অভিভাৱকে নাই পোৱা।

(সময় সংকেট)

চাৰ; আজি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত টকা খৰচ কৰিছে। কিন্তু টকা খৰচ কৰিলেই Efficiency নেবাচে integrity নেবাচে আৰু honesty নেবাচে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত honesty integrity আৰু efficiency ঘটাব কাৰণে চেষ্টা কৰিছেনে? এবাৰ মই গৈছিলো তিভাবৰ Training centre লৈ। তাত জালোচনা প্ৰসংগত কলে যে চৰকাৰে টকা খৰচ কৰিবলৈ দিছে খৰচ কৰিছে। এইদৰে কিয় টকা খৰচ কৰিবলৈ দিব লাগে? আজি হাইস্কুলবিলাক যথেষ্ট খুলিবলৈ দি অনর্থক টকা খৰচ কৰিছে। কোনো ঠাইত ৯ বৰ্গ মাইলতে এটা হাইস্কুল আৰু কোনো ঠাইত ১৬০০ বৰ্গমাইলত এটা হাইস্কুল। (সময় সংকেট) হিন্দী শিক্ষাৰ কাৰণে টকা খৰচ কৰিছে। কিন্তু হিন্দী শিক্ষা হৈছেমে নাই সেইটো চাৰিলো আজি Inspector নাই। শিক্ষাৰ নামত কেৱল টকা খৰচ কৰিলেই নহয়।

প্ৰাথমিক শিক্ষা মাত্ৰ ভাষাৰ জৰিয়তে হব লাগে। এটিটো কেন্দ্ৰীয় নীতি আৰু প্ৰাথমিক শিক্ষা Compulsory মাত্ৰ ভাষাক honour কৰিব কাৰণেই এটিটো কৰা নাই। কৰা হৈছে মাত্ৰ ভাষাৰ জৰিয়তে শিক্ষা দিলে সহজ হব আৰু লগতে মাত্ৰ ভাষাৰ চৰ্চা কৰিলে তাৰ উন্নতি সাধন হয়। সেই কাৰণে মোৰ কথা হৈছে যে শিক্ষাৰ প্ৰকৃত ফল পাবলৈ হলে টকা খৰচ কৰাৰ লগতে চাব লাগে যে টকাৰ বিনিময়ত প্ৰকৃত শিক্ষা প্ৰচাৰ হৈছেনে নাই। ইয়াৰ কাৰণে পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। সেই পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব কাৰণে হব লাগে কিতাপৰ প্ৰচুৰতা আৰু জ্ঞান ঘনে ঘনে কিতাপ সলনি কৰিব নোলাগে আৰু চাব লাগে যাতে বৃত্তিৰ টকা ঠিক মতে Distribute হয়।

শ্ৰীকামাখ্যা ত্ৰিপাঠী : এতিয়ানো কি হয়?

শ্ৰীহীৰালাল পাটোৱাৰী : টকাবোৰ আঁকসাং কৰে। টাঙ্গা স্কুলত ৬০ জনী ছোৱালীয়ে বৃত্তি পাইছে কিন্তু অভিভাৱকে টকা পোৱা নাই। সেইকাৰণে কৈছে টকাৰ খৰচ দেখুৱালেই নহয়। কামত লাগিব লাগে। ইয়াকে কৈ সামৰনি মাৰিলো।

শ্ৰীকামিনী মোহন শৰ্মা : মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, মই এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি ছায়াৰ কব বিচাৰিছো। শিক্ষা আশাৰ জাতিৰ মেকদণ্ড—এটা জাতিক শক্তিশালী কৰি তুলিবলৈ হলে, এটা জাতিক সু-সভ্য কৰি তুলিবলৈ হলে শিক্ষাই মূল সম্পদ। শিক্ষাই আমাৰ উঠি অহা ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকক গঢ় দিব, দেশক স্বাৱলম্বী কৰি তুলি উন্নতিৰ শীৰ্ষস্থানলৈ আগবঢ়াই লৈ যোৱাৰ ক্ষমতা আহৰণ কৰিব। যি জাতিৰ সুস্থ শিক্ষা নাথাকিব সেই জাতি কেতিয়াও স্বাৱলম্বী হব নোৱাৰে সুস্থ হব নোৱাৰে। বৰ্তমান আমাৰ ৰাজ্যত আমি কোনো বকমৰ সুস্থ আচনি লোৱা দেখিবলৈ পোৱা নাই। কি ধৰণে আচনি ললে আমাৰ দেশত

শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হ'ব সেই কথাটো আমাৰ চৰকাৰে এতিয়ালৈকে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পৰা নাই। কণ কণ লৰা-ছোৱালীক শিক্ষা দিবৰ কাৰণে বিনিয়াদী পদ্ধতিত কিছুমান স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে। কিন্তু কিছুমান স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত এই নীতি পালন কৰা হোৱা নাই গতিকে দেখা যায় শিক্ষা দানৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কোনো সুচিন্তিত অঁচনি গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। চেয়াৰমেন মহোদয়, আপুনি দেখিলে আচৰিত হ'ব আমাৰ গাওঁ অঞ্চলৰ স্কুলৰ অৱস্থা কেনে শোচনীয়। বহু প্ৰাইমাৰী স্কুলৰে ঘৰ-দুৱাৰ ভাঙি-চিঙি ভৰাজীৰ্ণ অৱস্থা প্ৰাপ্ত হৈছে। এই স্কুলবিলাক চৰকাৰৰ সম্পূৰ্ণ আয়ত্বাধীনলৈ আনিব লাগে। প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ হলে চৰকাৰে ঘৰ-দুৱাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি শিক্ষাদানৰ যাৱতীয় সা-সজুলিৰ যোগান ধৰিব লাগিব। ইয়াৰোপৰি দেখা যায় কোনো কোনো স্কুলত বিশেষকৈ জেঠ-আহাৰ মাহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে স্কুলত খোৱা পানীৰ নলী-নাদ আদি নথকাৰ কাৰণে পানীৰ অভাৱ হোৱাৰ কাৰণে নৰ্দমাৰ পানী খাব লগা হয়। গতিকে প্ৰত্যেক স্কুলতে যাতে একোটা নলী নাদ কৰি শিশু সকলৰ পানী খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো। ইয়াৰ পাচত মই ক'ব খুজিছো যে চৰকাৰী হাইস্কুল আৰু সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুল বিলাকৰো পৰিৱৰ্তন সাধন কৰি সম্পৰ্গমূলক আনিব লাগে আৰু এখন দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাতে একে সোৱা লাগনীয়। একেখন দেশতে কিছুমান শিক্ষকে ভাল সুবিধা পাব আৰু কিছুমানে নাপাব এইটো বৰ দুখজনক কথা। কলেজ সম্পৰ্কত মই এইটোৱেই ক'ব খোজো যে ইতিমধ্যে আমাৰ দেশত ঘিবিলাক স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে সেই সকলোবোৰ কলেজে Deficit grant পোৱা নাই, গতিকে Deficit grant যাতে সকলোৱে পায় তাৰ কাৰণে দৃষ্টি দিব লাগে। ইয়াৰোপৰি অসমীয়া ভাষা যেতিয়া ৰাজ্যিক ভাষা হিচাবে পৰিগণিত হৈছে তেতিয়া সকলো কলেজতে সংস্কৃত শিক্ষাৰো প্ৰয়োজন, কাৰণ সংস্কৃত-নহলে অসমীয়া ভাষাৰ উন্নতি হোৱাটো অসম্ভৱ। এই বিষয়ে চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি দিব বুলি মই দাবী জনাইছো। ইয়াৰ পাচত আমাৰ ৰাজ্যত কৃষি-বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে কৃষি-বিশ্ববিদ্যালয় ওপৰত হৈ থাকিলেই নহ'ব। এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি বিভিন্ন স্কুলতো কৃষি শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ কিছুমান হাইস্কুলত উপযুক্ত পৰিমাণে মাটি আছে সেই স্কুলবিলাকত কৃষি বিষয়টো সুগুৰাই দিব লাগে। এই ব্যৱস্থা M.E. আৰু M.V. আদি স্কুলতো কৰিব লাগে। কিয়নো সৰুৰেপৰা স্কুলত কৃষি বিষয়ে জ্ঞান লাভ কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ ঘৰত বা অঞ্চলত খেতি কৰিবলৈ হেলা নকৰিব আৰু স্কুলত দেশেও উন্নতি পথত আগবাঢ়িব পাৰিব। ইয়াৰ পিছত মই এইটোৱে ক'ব বিচাৰিছো যে যোৱাবাৰ আমাৰ এখন M.E. আৰু এখন High School অক grant দিয়াৰ কথা আছিল—কিন্তু দেখা গল High School খনে চাৰি হাজাৰ টকা পালে আৰু স্কুলৰ গাওঁ এম, ই স্কুল খন এই নিষ্টত ১ হিচাবে দিছিল এই M.E. School খনে একো grant নাপালে। গতিকে মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক জনাব খুজিছো যে grant আদি নাপালে আমাৰ দুখীয়া বাইজে কেনেকৈ School চলাব। সেই টকা কি হ'ল, ক'লে গ'ল আমাক জনাব লাগে। কাৰণ এই গবীৰ জনসাধাৰণৰ স্কুলবিলাকক যাতে

প্রবন্ধনা নকৰে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন কৰিছো। High School বা M. E. School জুত যি grant দিয়ে সেই grant আমাক টকা হিচাবে দিলে আমি যথায়থ ভাৱে কাম কৰিব পাৰিম। এতিয়া মই প্ৰত্যেক স্কুলতে কেনে ধৰণে grant দিব লাগে তাৰ হিচাব দিছো। এই অয়হেলাৰ কাৰণে যাতে আমাৰ গৰীৰ জনসাধাৰণৰ স্কুলবিলাকক বঞ্চিত কৰা নহয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মই কবলৈ বিচাৰিছো যে অনুদানবিলাক grant হিচাবে দিয়াতকৈ সেইবিলাক টকা হিচাবে দিলে সুস্থ ভাৱে বিতৰণ কৰিব পৰা যায় এবাৰ টকা হিচাবে দিয়াত সেইবোৰ ভালভাৱে বিতৰণ হৈছিল। সেইকাৰণে মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাইছো যেন বানপানী প্ৰতীক্ষিত অঞ্চলৰ স্কুলবিলাকত টকা হিচাবে অনুদান দিয়ে। এটা কথা কৈ মই শেষ কৰিম, Tribal এলেকাত বা Tribal ছাত্ৰ থকা স্কুলবিলাকত সি কেইজন Tribal শিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছে সেই সকলে স্বীকৃতি পোৱা নাই। মোৰ বঙীয়া সমষ্টিতে কোনো কোনো অঞ্চলৰ স্কুলত বড়ো ভাষাত শিক্ষা দিবৰ কাৰণে শিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছে কিন্তু তেওঁলোকে দৰ্মহা পোৱা নাই। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আশ্বাস দিছিল যে যিবিলাক Venture স্কুল আছে সেই বিলাক লোৱা হ'ব সেইটো কাম ভাল পাইছো আৰু ইতিমধ্যে যিবিলাক Venture স্কুল লবলৈ বাকী আছে সেইবিলাকো যে অনতিপলমে গৈ seal কৰি দিব লাগে। যিবিলাক স্কুল ইতিমধ্যে কৈছে সেই বিলাক স্কুলে যাতে grant পায় ইয়াকে অনুৰোধ কৰি মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীনাৰায়ণ চন্দ্ৰ ভূঞা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশত যিমান বিলাক সমষ্টি আছে তাৰ ভিতৰত নিৰক্ষৰা সমষ্টিটো আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু এই নিৰক্ষৰা সমষ্টিটোত আমি বিশেষ আগবাঢ়িব পৰা নাই। ইয়াৰ বাই কাৰণ হ'ল আমাৰ বৰ্তমানৰ শিক্ষা পদ্ধতি। আমাৰ প্ৰাইমাৰী শিক্ষাত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰা নাই। দেশৰ কোনো কোনো অঞ্চলত ৩ ফালং দুৰে দুৰে স্কুল আছে অথচ কোনো কোনো অঞ্চলত ৩/৪ মাইল দূৰততো স্কুল নাই। আমি যদি শিক্ষাৰ উন্নতি বিচাৰো তেনেহলে প্ৰাইমাৰীবোৰতে বিশেষ গুৰুত্ব দিব লাগিব। প্ৰাইমাৰী school ৰ পৰা লৰা-ছোৱালী ওলাই আহি যেতিয়া M. E. বা High School পায়হি তেওঁলোকে অৰু, ইংৰাজী ইত্যাদিত বিশেষ ভাল কৰিব নোৱাৰে আৰু শেষতগৈ বিশ্ববিদ্যালয় স্তৰত অকৃতকাৰী হয়গৈ। জামুগুৰি স্কুলৰপৰা ১৫০ ২০০ টা লৰাই বৃত্তি পাইছে আৰু এইবিলাক লৰাই বিভিন্ন বিষয়ত কৃতিত্ব লাভ কৰিব পাৰিছে কিন্তু যিবিলাক প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ লৰাছোৱালীক শিক্ষাৰ প্ৰতি মনোযোগ দিয়া নহয় সিহঁতে ভৱিষ্যতে বিশেষ উন্নতি কৰিব নোৱাৰে। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ প্ৰতি বিশেষ গুৰুত্ব দিয়ে।

শিক্ষা বিষয়ত চৰকাৰে যথেষ্ট টকা খৰচ কৰিছে কিন্তু সেই হিচাবে সুপৰিকল্পিত আঁচনি নাই, এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুলবিলাক হয়তো উঠাই দিব লাগে নহয় শিক্ষকৰ সংখ্যা বাঢ়াৰ লাগে। এনেকুৱা স্কুলৰ শিক্ষক মাহে কমেও এদিন absent থাকিলে স্কুলেই বন্ধ থাকে।

M. E. School বিলাকত crafts বা শিক্ষা দিবৰ কাৰণে ডেৱেলাখ হ লাখ টকাৰ সা-সজুলী কিনিলে সেইবিলাক বাকচতে পৰি প্লাকে আৰু মায়াৰ খায়। তাৰ কতপক্ষই জনাইছ যে হয় সেইবিলাক ফিৰাই দিয়ক নহয় সেইবিলাক ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে শিক্ষক বা অন্যান্য সা-সুবিধাৰিলাক দিব লাগে।

চৰকাৰে এনে কিছুমান কাম কৰিছে যাঁত টকা খৰচ হয় কিন্তু কাম নহয়। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো এনেকুৱা হৱ লাগে যি শিক্ষাৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল স্বাৱলম্বী হব পাৰে। আমাৰ চকু কেৱল বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ওপৰতহে অসমত তিনিখন বিশ্ববিদ্যালয় হল কিন্তু তাত যিবিলাক কেৱেৰোগ লাগিছে তাৰ কাৰণে শিক্ষাত বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে। সেইকাৰণে এইবিলাক কেৱেৰোগৰ প্ৰতি চৰকাৰে বিশেষ ভাবে দৃষ্টি দিব লাগে।

সদৌ শেষত আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতিৰ দ্বাৰকাৰাতে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল স্বাৱলম্বী হব পাৰে সেইটোলৈ লক্ষ্য কৰিব লাগে আৰু প্ৰয়োজন হলে পাঠ্য-ক্ৰমৰো আমোল পৰিবৰ্তন হৱ লাগে। ইমানকৈ কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

মিষ্টাৰ চেয়াৰমেন : শ্ৰীকনী বৰা আপোনাৰ সময় ১০ মিনিট।

শ্ৰীকনী বৰা : সভাপতি মহোদয়, এই ১০ মিনিটৰ ভিতৰত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় মোৰ যি সমালোচনা এই গোটেইখিনি ডাঙি বৰাটো টান হ'ব। শিক্ষা সম্পৰ্কীয় আলোচনাৰ যি পৰিসৰ সেই পৰিধৰৰ তুলনাত মোৰ সমালোচনাৰ পৰিসৰ ভেনেই কম হ'ব।

মোৰ বোধে আমাৰ শিক্ষা সম্পৰ্কীয় যিটো মূল কথা সেই মূল কথালৈকে থিক কৰা হোৱা নাই অসমক কি লাগে, আমি কি বিচাৰো? এই বিষয়ে আমি এতিয়াও ঠিক কৰিব পৰা নাই এই মূল কথাটোকে ঠিক কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ যিবিলাক বাকী কথা আছে সেইবিলাক কেতিয়াও ঠিক নহ'ব। যি কোৱাৰো এখন দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৰ এটা জাতীয় লক্ষ্য থকা উচিত। কিন্তু আমাৰ শিক্ষা ব্যৱহাৰ জাতীয় লক্ষ্য কি? এই জাতীয় ব্যৱহাৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি আমাৰ শিক্ষা সংস্কৃতিৰ এটা আমোল পৰিবৰ্তন হ'ব লাগে। আমাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে এটা পৰিষ্কাৰ নিৰ্দেশ থাকিব লাগে। কিন্তু মোৰ ধাৰণা হ'লে তেনে কোনো নিৰ্দেশ নাই। সেই কাৰণেই এই বিষয়ত অব তৰ লৰা অসম অচৰপ আনি Experimental basis ত চলোই আছে ইয়াৰ ফলত আমি প্ৰকৃত শিক্ষাৰ যি ফলাফল পাব লাগে সেইটো মোৰো এটা সন্দেহ নহয় আৰু সেইটো আশা কৰাটোও বাতুলতাই মাথোন। মই শিক্ষাবিদ নহয়। শিক্ষা কি হ'ব লাগে কি হ'ব নালাগে এই বিষয়ে বহুতে বহু কথা কলেও সেইবিলাক মূল্যবান বুলি মই নভাবো। বিধান সভাৰ সদস্য হিচাপে, ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধি হিচাপে আমাৰ কৰ্তব্য আমাৰ দেশখনক আমি কোন গতিত আগবঢ়াই যিব খুজিছো? গতিকে যিসকল শিক্ষা বিশেষজ্ঞ তেওঁলোকৰ ওপৰত দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিব লাগে আৰু সেই মতে আমাৰ কি প্ৰয়োজন হয় সেইটো বিচাৰক যদি আমাৰ বৈজ্ঞানিক

সমাজবাদী সমাজ এখন গঢ়াই লক্ষ্য হয় তেতিয়া হলে সেই বৈজ্ঞানিক সমাজবাদী সমাজৰ মূল: খুঁটা হ'ব আধুনিক ধৰণৰ শিল্প, কৃষি আৰু এই উদ্দেশ্যে সমুখত বাস্তব শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই এই উদ্দেশ্যেই গঢ়ি তুলিব লাগিব আৰু শিক্ষাৰ আদৰ্শ আৰু পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগিব। কিন্তু ছুখৰ বিষয় সেইটো এতিয়াও হোৱা নাই। এতিয়া কৰা ধৰণে Basic System ত শিক্ষা আৰম্ভ হ'বনে নাই পুৰণা পদ্ধতিৰেই চলি থাকিব—নাইক। ইংলিচ পেটাৰ্ণত কিনাৰ গাৰিলেন পদ্ধতিত চলিব। সেইটো আমি কৰ নোৱাৰো আৰু আমাৰ শিক্ষক সকল বা শিক্ষাবিদ সকলকো এই বিষয়ে নিৰ্দেশ দিয়া হোৱা নাই। Secondary education ও experimental basis ত চলি আছে। কোনোধৰে কয় ১২ বছৰ হ'ব লাগে। আমি কোনটো বিচাৰিছো Science নে Arts? কোনটোৰ ওপৰত আমি জোৰ দিব খুজিছো। আগতে ইংৰাজ সকলক কেৰাণিৰ প্ৰয়োজন আছিল বুলি কেৰাণিৰ শিক্ষা দিছিল। আমাক এতিয়া বিজ্ঞান, ইঞ্জিনিয়াৰ, কৃষিবিদ আদি সকলো শ্ৰেণীৰেই মানুহ লাগে। কিন্তু কোন পৰিষ্কাৰনাত কিনি কৰিব সেই সম্পৰ্কত আমাৰ সামাজিক অৱস্থাৰ লগত খাপখোৱাকৈ কৰিব লাগিব নাই। অসমৰ বৰ্তমান বাস্তৱ অৱস্থালৈ লক্ষ্য ৰাখি কোন ধৰণৰ শিক্ষা আমাৰ কেনে সেই কথাটো জোৰ দিব লাগে। গতিকে সেই নিৰ্দিষ্ট লাইনৰ অনুষ্ঠান গঢ়ি বিশেষ বিশেষ শিক্ষা প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই মৰ্মে শিক্ষাবিদ সকলক দায়িত্ব দি তেওঁলোকক গবেষণা কৰি পৰামৰ্শ আৰ্জন-বঢ়াবলৈ দিব লাগে। এইদৰে যদি কৰা যায় তেনেহলে অল্প ভৱিষ্যতে এই পদ্ধতিৰ এটা আমোল পৰিষ্কাৰ কৰিব পৰা হ'ব। তাৰ পাছত আমাৰ জন-সাধাৰণৰ নিৰক্ষৰ অৱস্থাটো দূৰ কৰা একান্ত দৰকাৰ আৰু তাৰ লাগে লগ Specialized education কেনেকৈ দিব পৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সমাজৰ দুৰ্বল সংস্কৃতি বিলাক দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে, নিৰক্ষৰতা সম্পূৰ্ণ দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে সমাজখনক প্ৰগতিশীল কৰাটো নহ'ব। এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে যোৱা ১০ বছৰত ৰাজ্যখনৰ শিক্ষিতৰ পৰিমাণ মাত্ৰ ৩.৪%। এইটো বৰ মন্থৰ গতি। এইদৰে হলে অহা বছৰটো সম্পূৰ্ণৰূপে নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিব পৰা নহ'ব আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ মানদণ্ড উন্নতি কৰিব পৰা নহ'ব। ইয়াৰ কাৰণ কি? ইয়াৰ লগত অৰ্থৰ সমস্যা আছে। কিন্তু অকল অৰ্থ ব্যয় কৰিলেই আমাৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব নোৱাৰিম যদি এই অৰ্থ ব্যয় যথাযথভাৱে কৰা নহয়। অৰ্থৰ অভাৱ বুলি আমাৰ নিৰক্ষৰ জনসাধাৰণক সদায় অক্ষয়ৰ মাজত আৱদ্ধ কৰি ৰাখিমনে? মই ভাবো শিক্ষা সংক্ৰান্তৰ বেপাৰত ভাৰত চৰকাৰে দৃষ্টি দিয়া প্ৰয়োজন। এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে আমাৰ জাতীয় নীতি পৰিষ্কাৰ কৰিব খুজিছো। বৈদেশিক নীতিৰ পৰিষ্কাৰ হৈছে; বৎক ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰা হৈছে। উপাৰ্জন যেতিয়া বাস্তৱ হাতলৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে তেনেসুলত শিক্ষা ব্যৱস্থা সম্পৰ্কীয় নীতি নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰে এই পৰিষ্কাৰ দাখন কৰিবলৈ প্ৰগতিবাদী বাজেট বচনা কৰিব লাগিব। তেতিয়া হলেহে আমাৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰ উন্নত হ'ব। নিৰক্ষৰ দূৰ হ'ব। মই কৈছোৱেই

যে সময়ৰ অভাব। গতিকে মই কেইটামান কথাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। আমাৰ বৰ্তমান প্ৰচলিত শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ কি হৈছে এই ক্ষেত্ৰত দুটা দিশ দেখা পোৱা যায়। এটা হৈছে management আৰু আনটো হৈছে শিক্ষা দান। management ৰ ফালৰ পৰা মেনেজিং কমিটি আৰু গৰ্ভাণি বডি এই দুয়োটাৰ ভিতৰতেই বাজমৈতিক প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা দেখা গৈছে। মেনেজিং কমিটি খিলাকৰ কাজিয়া ভাঙে তেই ইন্স্পেক্টৰ সকলৰ অধিক সময় যায় আৰু বহুতো ক্ষেত্ৰত ইন্স্পেক্টৰ সকলেও বাজনীতিত উৰিত হৈ এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক ধ্বংস-মুখী কৰে। বাজনীতি বোলাতে মই গাৰলীয়া বাজনীতিৰ কথাহে কৈছো। ৯৯.৫% কংগ্ৰেচী দলৰ লোকেই এই মেনেজিং কমিটি বিলাক চলায়। এই দলৰ ভিতৰতেই দুই তিনিটা পাৰ্টিৰ হৈ তুমুল যুদ্ধ চলোৱাৰ ফলত ধ্বংসাত্মক মুখী হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত কৈছো যে দুই তিনিটা party থাকিলে তাৰ ভিতৰতে তুমুল যুদ্ধ হয় আৰু তাৰ ফলত শিক্ষা বিভাগৰ এই অফিচাৰ-সকলৰ কাজিয়াৰ ফলতেই ভাল স্কুলসমূহো ধ্বংসমুখী হয়। গতিকে এই ধ্বংসমুখী স্কুলসমূহক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ বা পুনৰ-গঠন কৰিবলৈ কাৰণে আজি নিয়োগ কৰিব লাগে। আমি কলেজ বিলাকত কলেজ মেনেজিং কমিটি আজি দেখিছো আনকি university বা Government Basic পৰ্যায়ত আমি এইবোৰ দেখিছো। এই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত আমূল পৰিবৰ্তন আনিব লাগে।

ছাত্ৰ, শিক্ষক, শিক্ষাবিদ আৰু এটা percent guardia ক লৈ এটা managing committee কৰি দিব লাগে যাতে School, University, College সকলোৰে পৰিচালনাত ই অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। কাৰণ শিক্ষক বা ছাত্ৰ সকলৰ প্ৰতিনিধিত্বক বাদ দি সুসংগঠিত শিক্ষা পদ্ধতি এটা চলোৱা সম্ভৱপৰ নহয়। গতিকে এই শিক্ষক আৰু ছাত্ৰৰ প্ৰতিনিধিত্ব এই Committee বিলাকত বৰ প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ফলত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ অধোন্নতি নহৈ উন্নতি হব। এইটো মই দাবী কৰা নোৱাৰো।

দ্বিতীয়তে সভাপতি-মহোদয়, প্ৰতিভাৰ্থন শিক্ষকৰ মিটিং বা অফিচাৰৰ মিটিংত এইটো কৈ আহিছে যে আমাৰ S. I, D. I, কে আদি কৰি Inspection staff ৰ বিবিলাক আছে তেওঁবিলাকে স্কুলবিলাক-বিশ্বাসময়ত পৰিদৰ্শন কৰাটোকে বাদ দিলে। ফলত একোজন head master এওঁ গাহৰ মূৰত দুই তিনিদিন হৈ স্কুললৈ আহে। গতিকে কোন শিক্ষকে কি subject পঢ়াব পাৰেনে নোৱাৰে জৰি কোনো কানহাৰ নকৰে। এইবিলাক কথাত যদি চকু নিদিয়ৈ তেন্তে হলে আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড নাপ হৈ যাব।

আমাৰ আঁক এটা কথা বিশেষকৈ কৰ লগা হৈছে সেইটো হৈছে যে এদিন প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ এটা মুছলমান লৰাই এটা গল্প অৰ্থাৎ ঐতিহাসিক গল্প পঢ়ি আছিল—তাত লিখা আছিল যে মুছলমানে অসম আক্ৰমণ কৰোতে অসমৰ সৈন্যবাহিনীয়ে মুছলমানবিলাকক কচুকটা দিয়ে। তেতিয়া লৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিছে যে সি মুছলমান নেকি? ইত্যাদি। এইটো মোগলে আক্ৰমণ কৰিছিল বুলি লিখকৰ তাত আপত্তি নাই। কিন্তু তাত লিখা আছিল মুছল-

মানে অনুক্রমণ কৰিছিল আৰু মুছলমানক আহোম পাই কচুকী দিলে। এনেকুৱা বিলাক কথা যদি এতিয়াও পৰাই আমাৰ কন-কন ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে পঢ়িব লগা হয় তেতিয়াহলে—ই National Integrity নষ্ট কৰিব। হয়তো কোনে জানে আজি যি বঙালী অসমীয়াৰ মাজত অপ্রীতিকৰ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে—তাৰ কাৰণে এনেকুৱা বিলাক কথাই। গতিকে এই বিলাক কথাৰ ওপৰত চকু দিবৰ হ'ল। এইবিলাক পাঠ্যক্ৰমৰ কথা কলো। সকলো পৰাই ল'ৰা-ছোৱালীয়ে যিবিলাক পাঠ্য পুথি পঢ়ে সেইবিলাকত যাতে আদৰ্শৰ কথা থাকিব পাৰে যি আদৰ্শ সকলো জাতি, সকলো ধৰ্ম আৰু সকলো সম্প্ৰদায়ৰে গ্ৰহণীয় এক আৰু সংহতিৰ আদৰ্শ হ'ব পাৰে।

Mr. Speaker = ১৪ মিনিট হ'ল।

শ্ৰীকণী বৰা—আৰু মই দুই এটা কৈয়ে শেষ কৰিম।

নিয়োগৰ সম্পৰ্কত মই কওঁ যে আমাৰ শিক্ষাবৰ্ড আছে। তাত Policy ঠিক কৰিছে। এই Policy বিলাক সমৰ্থন কৰিছে। সকলো বিলাক ঠাইতে তেনেকুৱা Policy থকা দৰ্কাৰ। তেনেকৈয়ে আমাৰ যিবিলাক Primary School আছে নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰতো Seniority list ৰ মতে automatically appointment পাই থাকে তাৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। Seniority ৰ এখন list থাকিব আৰু তাৰ পৰাই নিয়োগ হ'ব। কাকো বোট-মাট দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাই ভাষোপৰি একো একোটা Principle কৰিলে ভাল হয় যিবিলাক B.T. পাচ কৰা হলে, Matriculate আদি কিমান আছে তেওঁলোকৰ যদি কাৰোবাৰ কিবা অভিজ্ঞতা আছে তেন্তে তেনেকুৱা অভিজ্ঞতা থকা মানুহক কেৱল অভিজ্ঞতাৰ ফালৰ পৰাই যেন নিয়োগ কৰিব গৈ থাকে। যিবিলাক পুৰণা মানুহ আজি ভালেমান দিনৰ আগতে পাছ কৰি আছে তেওঁলোকে এইবিলাক Principle ৰ দ্বাৰা উপকৃত হ'ব বুলি মই ভাবো। এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। আমাৰ adhoc grant পোৱা School ৰ শিক্ষকে কেতিয়াবা দৰ্শনা নোহোৱাকৈ কটাৰ লগা হয়। এই discrimination টো দূৰ কৰিব লাগে আৰু তেওঁলোকে D. A. পাব লাগে। Das commission ৰ মতে এই বিলাক সুবিধা পাব লাগে। Nationalized কৰিব নোৱাৰিলেও চৰকাৰে এই বিষয়ে নজৰ ৰাখিব লাগে।

শেষত আৰু এটা কথা হ'ল যে Primary School ৰ শিক্ষক সকলক Official under the Education Board বুলি গণ্য কৰিব লাগে। লগতে মই এইটোও কওঁ যে যিখিনি সুবিধা তেওঁলোকে পাব লাগে তাকো সোনকালে কৰি দিব লাগে যাতে তেওঁলোকে Politics বন্ধ কৰে। তেওঁলোকক ৰাজনীতিৰ পৰা আঁতৰ কৰাৰ ব্যস্থা কৰক। এই শিক্ষক সকলক Board ৰ official বুলি গণ্য কৰিলেই সকলো anomaly-লাইকীয়া হৈ যাব আৰু এটা কথা যে M. V. School ৰ শিক্ষক সকলক ১৯৬৭ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা ১৯৬৮ চনৰ চেপ্তেম্বৰলৈকে দিব লগা পয়চাখিনি দি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াকে আশা কৰি মই মোৰ বক্তব্যক সামৰণি মাৰিলো।

শ্রী এ. এন. আক্রাম হুছেইন—মাননীয় সভাপতি ডাঙৰীয়া: শিক্ষাৰ বিষয়ে উঠা কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সম্বন্ধে মই ক'ব বিচাৰিছো যে এই বিষয়ে আজি বহুতো আলোচনা বিলোচনা হৈ গৈছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী বৰুৱা ডাঙৰীয়াই মুছলমান পাঠাপুথি সম্পৰ্কে মোৰ অন্তৰত এটা কথা কৈছিল আৰু সেই কথাটোৱে ধৰকৈ লাগি আছে।

শি নহওক আমাৰ বৰ্তমান শিক্ষানীতি এনেকুৱা হ'ব লাগে যে যি শিক্ষানীতিয়ে আমাৰ সমস্ত সম্প্ৰদায়ৰ বৈষম্যমূলক মনোবৃত্তি দূৰ কৰি প্ৰত্যেকৰে সম্পদ বৃদ্ধি আদি সকলো ব্যৱস্থা বন্ধা হ'ব লাগে। কিন্তু বৃটিছৰ দিনৰ পৰাই শিক্ষানীতিত যি divide and rule চলি আছে, সেই শিক্ষানীতিয়ে ভাৰতবৰ্ষত আজি আমাৰ ছাত্ৰ সমাজক অস্থিৰ কৰি দিছে। এইটোৱে আমাৰ ছাত্ৰ সমাজক সতৰ্ক কৰি দিয়াৰ উপৰিও চৰকাৰকো সতৰ্ক কৰি দিছে।

লগতে মই এই কথাও কওঁ—আমাৰ যিবিলাক ভেনচাৰ স্কুল আছে এই ভেনচাৰ স্কুল বিলাক চৰকাৰে লোৱা হ'ব বুলি সিদিনা মুখামুখীয়ে ঘোষণা কৰিছিল। সেইকাৰণে মই আজি দাবী কৰিছো যে অসম চৰকাৰ অৰ্থসৈনিক দিশত পিচপৰা তেনেকুৱা এখন বাজাত আমাৰ ছাত্ৰসকলৰ সু-শিক্ষাৰ বাবে প্ৰাথমিকালৈকে বিনামূলীয়া শিক্ষা হ'ব লাগে আৰু এল, পি স্কুলবিলাকত সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকৰ কাৰণে বিনামূলীয়াকৈ চৰকাৰে পুষ্টিকৰ খাদ্যৰ যোগান ধৰিব লাগে। তাৰোপৰি অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত বহুত দুখীয়া খেতিয়কৰ ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে পঢ়, তেওঁলোকৰ পঢ়া-শুনাৰ সুবিধাৰ বাবে বিনামূলীয়াকৈ পাঠাপুথি আৰু পোচাক আদিৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে।

শ্ৰীকামাখ্যা ত্ৰিপাঠা—এইবিলাক সুবিধা ছাত্ৰক দিব লাগে নৈ-শিক্ষকক দিব লাগে।

শ্ৰী আক্রাম হুছেইন—এল পি স্কুলৰ ছাত্ৰবিলাকক দিব লাগে আৰু আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকসকলৰ অৱস্থাও পানীত হাত নুচৰা অৱস্থা। তেওঁলোকে মাহেকত আত্ৰ ১০০/১৫০ টকা দৰমহা পায়; তাৰে তেওঁলোকে ঘৰখন চলোৱাৰ উল্লিখিত নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ পঢ়া-শুনাৰ সকলো খৰচ বহন কৰিব লাগে। ব্ৰিষ্ট এমাহমান খকাৰ পাছত তেওঁলোকক আকৌ বহুত দূৰলৈ বদলি কৰি দিয়ে। সেই কাৰণে মই কৈছো যে তেওঁলোকক যাত্ৰা-মাইলাতকৈ বেছি আঁতৰলৈ বদলি কৰা নহ'ব। তাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিলে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

ইয়াতে মই এটা কথা কওঁ যে চৰকাৰে Adhoc School বিলাকক অৱহেলিত কৰি ৰাখিছে। অস্থায়ী স্কুলবিলাকক সাহায্য দিছে কিন্তু তেওঁলোকক দিয়া নাই। সেই কাৰণে মই খৰ দুখ পাইছো যে মাদ্ৰাছা শিক্ষাৰ প্ৰতি শিক্ষা-মন্ত্ৰীয়ে পিঠি দি আহিছে।

সভাপতি ডাঙৰীয়া: মই আপোনাৰ জৰিয়তে শিক্ষামন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে আজি শিক্ষা বিভাগত দুনীতিৰ প্ৰকোপ বেছি হৈছে আৰু এই কথা প্ৰত্যেক সদস্যই উল্লেখ কৰিছে। গতিকে সেইবিলাক অনতি পলমে দূৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে।

উদাহৰণ স্বৰূপে মই কও যে Basic Training ত fail কৰা ল'ৰাকো টকা লৈ পাছ কৰাই দিছে। ১৯৫৯ চনত প্ৰায় ১৫ জন ল'ৰাক চৰকাৰী বিষয়ই ছুৰ্ভীতিত লিপ্ত কৰাই পাছ কৰাই দিছে। চৰকাৰী বিষয়ই candidate বিলাকক কয় যে এইটো কোনোমতে পাছ কৰিলে শিক্ষক কামটো পোৱা যাব। গতিকে টকা দি হলেও পাছ কৰা আৰু কেইজনমান ল'ৰাই কেনেকৈ পাছ কৰিলে তাৰ মাৰ্কচিট পৰ্য্যন্ত মোৰ হাতত আছে। তেওঁলোকে হাইলাকান্দি আৰু শিলচৰ কেন্দ্ৰৰপৰা পাছ কৰিছে। হাইলাকান্দি কেন্দ্ৰৰপৰা শ্ৰীকৃষ্ণবুদ্দিন নামৰ এজন ল'ৰাৰ Roll No. 9 তেওঁ Mark পাইছিল মাত্ৰ 33. কিন্তু তেওঁৰ পৰা টকা লৈ তেওঁক 36 নম্বৰ দি পাছ কৰাই দিছে; আৰু এজন ল'ৰা হাইলাকান্দিৰ পৰা এইদৰে পাছ কৰিছে। তেওঁৰ নাম হ'ল শ্ৰীঅবকা হুছেইন, Roll No. 20. আৰু তেওঁ নম্বৰো পাইছিল মাত্ৰ ২০. তেওঁৰ পৰা Elementary Education বিভাগৰ Deputy Secy, শ্ৰীশ্ৰীকৃষ্ণবুদ্দিন, ৫০০, টকা লৈ তেওঁক পাছ কৰাই দিছে। এইদৰে শিলচৰ কেন্দ্ৰৰ পৰাও ২/৪ জন ল'ৰাৰ পৰা টকা লৈ পাছ কৰাই দিছে। এতিয়া আমাৰ কথা হ'ল যে ছুৰ্ভীতিত লিপ্ত থকা শিক্ষকক স্কুলত বন্ধাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। তেনেকুৱা শিক্ষকক শিক্ষামুঠানত ৰাখি আমাৰ ছাত্ৰবিলাকক ধ্বংস কৰি দিছে। সেইকাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰত এইটো দাবী জনাইছো যে এই গোটটোই ঘটনাটোৰ এটা তৎকালীন তদন্ত হ'ব লাগে আৰু ছুৰ্ভীতিমূলক কামত লিপ্ত থকা লোকৰ বিৰুদ্ধে শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।

এইটো হ'ল আমাৰ গণতন্ত্ৰৰ দাবী। লগতে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক এটা অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে আমাৰ স্কুলত যিবিলাক সম্পত্তি আছে সেইবিলাক বন্ধা কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। কাৰণ আমাৰ স্কুলবিলাকত যিবিলাক মাটি থাকে সেইবিলাক মাটি শিক্ষক সকলে দখল কৰি নানা খেতি-বাতি কৰে তেওঁৰ ব্যক্তিগত বৈশাৰণ্য বাবে। কিন্তু স্কুলৰ নামত এটাও কাম কৰা নাই। এই বিষয়ত মই বৰ দুখ পাইছো।

আজি আমাৰ পৰিৱহন মন্ত্ৰী নাই। তথাপি কও যে ছয় গাওঁ অঞ্চলত খ্যাতিনামা বিখ্যাত শ্ৰীশ্ৰীকৃষ্ণকান্ত কলিতাৰ বিৰুদ্ধে যিটো অভিযোগ আছে সেইটো অনুসন্ধান কৰি Legal action ল'ব লাগে। এইদৰে যিবিলাকে ছুৰ্ভীতি কাৰ্য্য কৰিছে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে সম্পূৰ্ণ Legal action ল'ব লাগে।

শ্ৰীগোবিন্দ চন্দ্ৰ বৰা—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, আজি শিক্ষাৰ শিতানত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে মই তাৰ বিৰোধিতা কৰিছো। অসম চৰকাৰৰ যি ৰাজহ তাৰ পৰা ঠুং অংশ শিক্ষাৰ শিতানত খৰচ কৰা হয়। আজি দেশ গঠন কৰিবৰ কাৰণে, জাতি গঠন কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে অজস্ৰ টকা ব্যয় কৰিছে কিন্তু সেই টকা প্ৰকৃততে শিক্ষাৰ শিতানত খৰচ হৈছেনে নাই আৰু সেই হিচাবে শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ হৈছেনে নাই সেইটো আমি লক্ষ্য কৰা নাই। প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মই ইয়াকে ক'ব খোজো যে, আমাৰ ইয়াত প্ৰায় ৩০ হাজাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল আছে। সেইদৰে প্ৰায় সকলো অঞ্চলতে হাইস্কুল, কলেজ আদি হৈছে। তথাপিও আজি দেখা গৈছে যে আমাৰ দেশত শিক্ষিত মানুহৰ হাৰ

শতকৰা ৩৪ হৈছে। এইটো অৱশ্যে গণনাকাৰীৰো ভুল বুলি কোৱা টান। কাৰণ আজি প্ৰত্যেক গাৱতে ভোটৰ লিষ্ট আছে। প্ৰত্যেক গাৱতে প্ৰাইমেৰী আৰু হাইস্কুল, প্ৰত্যেক মৌজাতে কলেজ হৈছে তথাপিও আজি শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ কিয় হোৱা নাই বুজিব পৰা নাই। এইটো আজি চিন্তা কৰিবলগীয়া কথা হৈ পৰিছে। ইয়াকোপৰি আজি আমাৰ ল'ক-ছোৱালীয়ে কি শিক্ষা পাইছে, সেই শিক্ষাৰ পৰা কি লাভ হৈছে? শ্ৰীযুত বৰা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে মইও কব খোজো যে, আজি শিক্ষাদান ক্ষেত্ৰত বাঙ্গলীতিয়ে ঠাই পাইছে। প্ৰাইমেৰী শিক্ষক সকল বা হাইস্কুলৰ শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি চকু দিয়াতকৈ আজি বাঙ্গলীতিৰ প্ৰতি চকু দিয়া দেখা গৈছে। গতিকে দেখা যায় শিক্ষাদান কাৰ্যত শিক্ষকে শিক্ষাৰ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিব পৰা নাই। আমাৰ অসমীয়াত এটা কথা আছে

“পাটে পঢ়ায় বোৱে পাণ

ই তিনি নিচিন্তে আন।”

এইবাবেই বোধকৰো আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড দিনক দিনে হ্ৰাস হৈ গৈছে। আজি আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যত নাগৰিক ছাত্ৰসকলক সু-শিক্ষা দিব লাগিব। ছাত্ৰ সমাজ গঠন কৰিব লাগিব। যেতিয়ালৈকে সু-পৰিচালিতভাৱে ছাত্ৰ সমাজ গঠন কৰিব নোৱাৰো, তেতিয়ালৈকে আমাৰ দেশ উন্নতিৰ পথত অগ্ৰসৰ হব নোৱাৰে। প্ৰথমতে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিব লাগিব। আমাৰ শিক্ষানুস্থান বিলাক যাতে ভালভাৱে পৰিচালিত হয় তাৰ বাবেও দৃষ্টি বৰা কৰ্তব্য। আমাৰ বিবিলাক Senior Basic, M. V. স্থল আছে সেইবিলাক স্থলতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গঢ় দিয়া হয়। গতিকে এই স্থল বিলাককো যিমান দূৰ পৰা হয় সকলো বৰকমৰ সা-সুবিধা দিব লাগে। স্থল-বিলাকক সুবিধা নিদিলে, শিক্ষকৰ অভাৱ অভিযোগ দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে শিক্ষাৰ মানদণ্ডও উন্নত হব নোৱাৰে। আজি দেখা গৈছে প্ৰায় ঠাইতে হাইয়াৰ চেৰ্কেণ্ডাৰী স্থল স্থাপন কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত দেখা গৈছে বহুতো স্থলতো সা-সৰঞ্জাম ব্যৱহাৰ নোহোৱাকৈ পৰি আছে। কিয়নো যিমান আৱশ্যক সেই হিচাবে শিক্ষক নাপায়। যেনে ধৰণৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন সেই হিচাবে নোপোৱাৰ বাবেই-সাজ-সজুলি বেয়া হৈ যায়। বহুতো টকা লোকচান হয়। সেইবাবে সকলো কথাই ভালদৰে চিন্তা কৰি কাম কৰিব লাগে। আমাৰ দেশক সকলোৰে লাহে লাহে যোৱা দেশ বুলি ক'ব খোজিব। আজিৰ যুগটো হৈছে বিজ্ঞানৰ যুগ। আজি আমাৰ শিক্ষাৰ দ্বাৰাতো ক'লাতে আৱদ্ধ নাথাকি বিজ্ঞানসম্মতভাৱে আগবাঢ়ি যাব লাগে। আজি দেখা গৈছে বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতিৰ বাবেই মানুহ গৈ চম্প পাইছেগৈ। আজি আমাৰ মতনকৈ বিবিলাক বিজ্ঞান কলেজ স্থাপন কৰা হৈছে সেইবিলাকেও চৰকাৰৰ পৰা বিশেষ বৰকমৰ সাহায্য পোৱা নাই। অৱশ্যে কেইখনমান কলেজত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কিছু সাহায্য আগবঢ়াইছে বুলি গম পাইছো। গতিকে দেখা যায় প্ৰকৃত শিক্ষা দান দিবলৈ হলে বা ল'ক-ছোৱালীক দেশৰ ভৱিষ্যত নাগৰিক হিচাবে গঢ়ি তুলিবলৈ হলে শিক্ষাৰ প্ৰতি দৃষ্টি দিব লাগিব। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

শ্ৰীপিটসিং কোৱৰ-মাননীয় সভাপতি মহোদয়, আজি শিক্ষাৰ শিতানত

(Speech not corrected.)

যি কৰ্তন প্ৰস্তাৱ জনা হৈছে তাক মই সমৰ্থন কৰি দুঃশাস্যমান কৰ খুজিছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে কম বেছি পৰিমাণে সকলোৱে বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত যি খেলিমেলি হৈছে, তাৰ আভাৱ দিছে। গতিকে মইও মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে, তেখেতে যেন এই শিক্ষা ব্যৱস্থাত যি খেলিমেলি হৈছে, সেইবিলাক দূৰ কৰি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিব বাবে যত্ন কৰে। আজি দেখা গৈছে Promotion ৰ ক্ষেত্ৰতে D.P.I. অফিচতো বহুতো বেমেজালি হৈছে। Senior জন এতিয়া Junior হৈ আছে আৰু Junior জন Senior হৈ গৈছে। আনহাতে দেখা গৈছে D.P.I. কোনো Promotion ৰ ব্যৱস্থা নাই। গতিকে দেখা গৈছে কিছুমান প্ৰমোচন হৈছে আৰু কিছুমানৰ হোৱা নাই। আনহাতে শিক্ষাৰ উন্নতি হোৱাৰ দূৰৰ কথা আনদণ্ডেই কয়ি গৈছে।

Administrative line ৰ আৰু Teaching line ৰ নামত বৰ্তমান কোনো পাৰ্থক্য নাই, Teaching line ৰ মানুহ আহি Administrative line ত Promotion পায়। এই কাৰণে বহুতো খেলি-মেলি চলি আছে। সেইকাৰণে Teaching line ৰ মানুহৰ Teaching Line ত Promotion Administrative line ৰ মানুহৰ Administrative ত Promotion হ'ব লাগে।

তাৰ পাছত junior স্কুলৰ কাৰণে ১৯৬৮ চনতে যি আইন পাছ কৰিলে তাৰ Rule আঙুলৈকে নোজাল, Rule এতিয়াও formed হোৱা নাই কোনোয়ে কয় public opinion ৰ কাৰণে বৈ গৈছে কিন্তু Rule ৰ কাৰণে public opinion call কৰা নহয়। Rule within the act হ'ব লাগে। এইটো সোনকালে ঠিক কৰি Rule টো সোনকালে উলিয়াই লাগে মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৬০ স্কুল ল'ব বুলি কৈছিল কিন্তু মবিগাৰিতে এখন L. P. স্কুল De-recognise কৰা হৈছে। এইবিলাক স্কুল আগবৈ পৰা আছে আৰু তাত শিক্ষকো আছে Junior basic আৰু Govt. Junior basic স্কুল-বোৰতো মাষ্টৰ আছে কিন্তু আচৰিত কথা যে কোনো Junior basic স্কুলৰ মাষ্টৰে promotion নাপায়। অৱক এটা বেমেজালিৰ কথা কওঁ কিছুমান Junior basic স্কুলত ২৩ মাহৰ কাৰণে অহা অস্থায়ী শিক্ষকে কেনেকৈ Basic training লোৱাৰ সুবিধা পায় আমাৰ মবিগাৰিৰ পৰাই এই ধৰণৰ ৩ জন শিক্ষকে অস্থায়ী কামত থাকি Training লবলৈ গৈছে।

Tribal আৰু Scheduled caste ৰ ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে স্বাভাৱতঃ সকলো ধৰণৰ সুবিধা পায় সেইটো চাব লাগে। আমাৰ দুখীয়া ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকৰ মাচুল মাফ দিয়া আৰু মাচুলৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে কিন্তু Post-Metric লৈ Scholarship দিয়ে আৰু তেওঁলোকৰ পৰা Fees টো কাটি লয়, সেই কথাটো চাব লাগে যে Fees টো কিয় কাটি লোৱা হয়।

এহাতে Scholarship দিয়ে আৰু আনহাতেদি Fee টো কাটি লয়। আৰু Scholarship দিয়া হয় কিন্তু টকাটো ল'ৰাই নাপায়গৈ Principal য়ে নিজৰ Pass book ত জমা ৰাখে। এতিয়া ল'ৰাবিলাকে টালি-টোপোলা ৰান্ধি ঘৰলৈ যাবৰ হ'ল অথচ এতিয়াও তেওঁলোকে Post-Matric scholarship ৰ

টকাটো পোৰা নাই। টকাটো ইয়াৰ পৰা খৰখৰকৈ যদিহে দিয়া হয় কিন্তু উপযুক্ত সময়ত Despatch নহয় গতিকে এইটো বিশেষভাৱে চাব লাগে।

শিক্ষা বিভাগ যদি বাজনৈতিক Forum কুলি ধৰি লয় তেনেহলে ইয়াৰ দ্বাৰা কে নেও সন্তুষ্ট হব নোৱাৰে, সকলোৰে Heart Burning হোৱাজে স্বাভাৱিক। আজিকালি স্কুল-কলেজৰ শিক্ষকসকলে আৰু শিক্ষাবিদসকলে ল'ৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে একো চিন্তা নকৰে, কেনেকৈ নিজৰ দয়হা বাঢ়িব আৰু Promotion পাব আৰু কেনেকৈ বাহিৰা দুই এপইচা পাব তাৰাহ চিন্তা কৰে। সভাপতি ডাঙীয়াই যেতিয়া সময়ৰ সংকেত দিলেই মই ইমানকৈ কৈ সামৰণি মাৰিলো।

মৌলানা আবুল হুসাইন চৌধুৰী : মাননীয় চেয়াৰম্যান মহোদয়, শিক্ষা সম্পৰ্কে বলবাব মতো ক্ষমতা আমাৰ নেই, তা নিশ্চয়ই আপনি জানেন, শিক্ষা এত উচ্চপৰ্যায়ৰ বিষয় যে সেই বিষয় সম্পৰ্কে বিশেষ আলোচনা কৰাৰ ক্ষমতা আমাৰ নাই, তথাপি আজি মাননীয় সদস্যদেৱ সন্তো শোনাৰ পৰা যো শিক্ষা লভ কৰেছি তা থেকে ছ'চাৰটি কথা বলতে ইচ্ছা হলো। বক্তৃতা দেৱাৰ মতো সময় মই, কেৰলমাত্ৰ একটি আক্ৰমণ, যা আজি বিধানসভায় আমাকে লক্ষ্য কৰে হলো যে মাদ্রাসা শিক্ষাৰ জন্য ব্যয়িত সব টকা আমি আমাৰ এলাকায় দিয়ে গিয়েছি। আমি জানিনা, যে সদস্য এইসব কথা বলেন, তিনি মাদ্রাসা শিক্ষা সম্পৰ্কে কতটুকু আগ্ৰহ সব হয়েছেন এবং তিনি কি জানেন যে তাৰ জন্য সবকাৰ থেকে কি ভাবে কৃত টকা এবং কি জন্য গিয়েছে? আমিও হয় তা জানিনা, তবুও আমি বলতে পারি যে, এই আসাম প্রদেশে স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে বৃটিছ কুৰ্টনৈতিকবা এক সম্প্ৰদায়কে শিক্ষা থেকে বঞ্চিত কৰাৰ যে অপচেষ্টা কৰেছিল তা থেকে মুক্ত কৰে যে শিক্ষা প্রতিষ্ঠান প্রকৃত শিক্ষাৰ বনিয়াদ গড়েছিল তা হলো D.E.T. মাদ্রাসা। এবং আজি সবকাৰ তাৰ উন্নতিৰ জন্য বতটুকু সন্তৰ সাহায্য কৰতে আৰম্ভ কৰেছেন। তবুও এত স্বল্পে তা পৰ্যাপ্ত হয় নাই। এই D.E.T. মাদ্রাসাৰ জন্য মোট খৰচ বৰালছিল ১ লক্ষ ৮৫ হাজাৰ টকা। এবং তা থেকে আমাৰ এলাকায় মাদ্রাসা শিক্ষাৰ উন্নতিৰ জন্য দেওয়া হয়েছে ২০ হাজাৰ টকা, এতে মাংসৰ্বভাৰ হস্তা শিক্ষা বিবোধী এবং নিশ্চয়ই সেই ২০ হাজাৰ টকা দি আমাৰ কাচাড জেলায় মাদ্রাসা শিক্ষাৰ উন্নতি কৰে গিয়েছে তাহলে আমায় বলতে লক্ষ্য হচে যে, Arabic College এৰ জন্য বৃত্তিয়াত সেদিন একসঙ্গে ১৫ হাজাৰ টকা গিয়েছে এবং তৎসঙ্গে গোটা আদামেৰ প্ৰত্যেক মাদ্রাসায় পাচ হাজাৰ তিনি হাজাৰ টকা কৰে Non reading grant নিয়েছে। সেগুলিৰ দিকে দৃষ্টি না দিয়ে বিধানসভায় একজন দায়িত্ব সম্পন্ন সদস্য কি কৰে এইবকম কথা বলেন আমি বুঝতে পাৰিনা সেজন্য আমি বলছি এই বক্তৃতা সমূহ নেকে আমি তিনিটি কথা বলতে পোৱাই। এক নং হলো, বৰ্তমানে সবকাৰ কৰ্তক দায়িত্ব সম্পন্ন শিক্ষা প্ৰদান সন্তৰ হয় নী দ্বিতীয় হলো.....

(গোলমাল)

মিঃ চেয়াৰমেন : মাননীয় সদস্যই কৈছে যে বদৰপুৰ মাদ্রাসাৰ কাৰণে ২০০০ হাজাৰ টকা নিছে আৰু বৃত্তিয়া মাদ্রাসাৰ কাৰণে ১৫০০ হাজাৰ টকা নিছে।

শ্রীকামিনী মোহন শর্মা : মাননীয় সদস্য Little Madrassa স্কুলৰ কাৰণে ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনৰ ভিতৰত কিমান টকা নিছে, তাকেহে মই পৰিষ্কাৰ ভাবে জানিব বিচাৰিছোঁ ; কাৰণ আমি জনামতে তেখেতে ১ লাখ ৫৫ হেজাৰ টকা নিয়াটো সচানে ?

মৌলানা আকুল জেলিল চৌধুৰী : মহাশয় এটা একেবাৰে ভিত্তিহীন, সবকাৰকে জিচ্ছাসা কৰে জানতে পাৰবেন।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : বদৰপুৰ মাদ্ৰাছাৰ কাৰণে ২০ হেজাৰ টকা তেখেতে নিছে ; সেইখন Little Madrassa ব তেখেত Principal হয়নে নহয় ?

শ্রীভুবনেশ্বৰ বৰ্মন : আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হৈ অহাৰ পাছত Resignation Submit কৰিব লাগে কিন্তু আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রী জেলিল চৌধুৰীদেৱে এতিয়াও বিধান সভাৰ সদস্য নিৰ্বাচিত হৈ অহাৰ পাছতো সেই মাদ্ৰাছা স্কুল খনৰ পৰা দৰ্মহালৈ আছেন নাই ? যদি লৈ আছে, তেন্তে তেখেতে এই বিধান সভাৰ নীতি ভংগ কৰা নাই নেকি ?

Mr. Chairman : For the information of the hon'ble Members

I can only say that it was discussed on several occasions during the last few years on the floor of this House and ultimately it had been decided by the Hon'ble High Court that there cannot be any bar for the hon'ble Member to continue as Principal. In so far as drawing of emoluments are other things are concerned, I think, this is not the proper forum. I would request the hon'ble Members to help me so that the discussion could be completed within time. The hon'ble Chief Minister has got to reply. Moulana Saheb to complete his speech within three minutes. আপুনি যেতিয়া সুযোগ পাব তেতিয়া এইটো প্রশ্ন মুখ্যমন্ত্ৰীক কৰিব আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তাৰ উত্তৰ দিব।

মৌলানা আকুল জেলিল চৌধুৰী : মহোদয় আমাদেৰ দেশেৰ শিক্ষানীতি চলছে সেই খেয়ালী সেনাৰ কাহিনীৰ মত। একটা এলাকাকে শিক্ষায় উন্নীত কৰাৰ জন্য যে পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হয় সেটাকে শিক্ষা পদ্ধতি বলা হয়। এই হিসাবে 'উন্নতি হয় নাই' ইত্যাদি যাবা বলেন আমি তাৰে সাথে এই কথাতে একমত হতে পাৰিনা। কাৰণ আমাৰ এই বাজেৰ লোক সংখ্যা প্ৰায় ১ কোটি আৰ এই বৎসৰ শুধু বাজেটে Technical শিক্ষাৰ জন্য দেওয়া হয়েছে ২৮ কোটি টাকা। তাহলে গড় হিসাবে জনসাধাৰণেৰ ২৮ গুণ বেশী টাকা খৰচ হয়েছে শিক্ষাৰ খাতে। ১৯৪৭-৪৮ ইংৰাজীতে ছিল মাত্ৰ ৭৪ লক্ষ টাকা শিক্ষাৰ খাতে। স্মৃতবৎ দেখা যায় শিক্ষাৰ খাতে প্ৰচুব টাকা খৰচ কৰা হচ্ছে। আগে সমস্ত আসামে ১৭-১৮ টা কলেজ ছিল, আৰ আজ সাৰা বাজ্যে ১১০ টি কলেজ, ৩ টি ইউনিভাৰসিটি, ৪ হাজাৰ হাইস্কুল, ২০ হাজাৰ এম ই স্কুল।

কিন্তু এত সব থাকা সত্ত্বেও শিক্ষায় আমবা সন্তুষ্ট নই, তাছাৰা একটা কথা আছে যে, কোন একটা শিক্ষাকে যতটুকু সৰকাৰ নেকে দুৰে ৰাখা যায় শিক্ষা ততটুকু উন্নতি লাভ কৰতে পাৰে। কাৰণ ডাঃ জাকিৰ ভচেইনে লিখেছেন যে, শিক্ষা যতদিন তাৰেচাৰ থাকবে ততদিন সে উন্নতি লাভ কৰতে পাৰবেনা। যাৰ একমাত্র সম্পৰ্ক থাকতে পাৰে শুধু অৰ্থ সাহায্যৰ ব্যাপাৰে। শিক্ষা পৰিকল্পনা, শিক্ষা পদ্ধতি, শিক্ষাৰ উন্নতি প্ৰভৃতি ন্যস্ত থাকা উচিত বাজেটৰ শিক্ষাবিদেদেৰ উপৰ এবং শিক্ষিত সমাজেৰ উপৰ। সেজন্য আজ আমবা শিক্ষাৰ ব্যাপাৰে যে অসন্তুষ্ট প্ৰকাশ কৰছি তাৰ একমাত্র কাৰণ শিক্ষাৰ উপৰ ৰাজনীতিৰ অস্বাভাবিক প্ৰভাৱ যা শিক্ষাৰ উন্নতিৰ পণে বিৰাট অন্তৰায় হয়ে দাড়িয়েছে। সেজন্য আমি এখনকাৰ মন্ত্ৰীপৰ্যায় থেকে Directorate পৰ্যন্ত এই ২২ বৎসৰ যাগায়াত কৰাৰ পৰ দুইটি মাত্ৰ পত্ৰ শিখেছিলাম মাননীয় সদস্যবৃন্দ শিক্ষাৰ ব্যাপাৰে যে দুখ প্ৰকাশ কৰছেন সেটা নিয়ে আমি এখানে বসে লিখেছি

“যখন আমি নিজে ৰূপ তৈৰী কৰতে আৰম্ভ কৰেছি নিজেৰ মধো তখন আমাৰ মুস্থ জীৱনেৰ শিক্ষিত জীৱনেৰ প্ৰতিফলন কি ৰকম হবে”

“শিক্ষিত সমাজ যখন শিক্ষাৰ দিকে ধাবিত না হয়ে ৰাজনীতি নিয়ে নিবিষ্ট হয়ে থাকে তখন আবাৰ কি কৰে শিক্ষাৰ মুস্থ জীৱন গড়াৰ সমালোচনা নে কৰতে পাৰে?”

মহোদয়, আমি আৰ একটা কথা বলব। আমি অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ দুইটি পৰামৰ্শ দিয়ে আমি চলে যাব। দুৰ্নীতি সমগ্ৰ বাজেটৰ শিক্ষা পৰিবেশকে নষ্ট কৰে ফেলেছে। এই দুৰ্নীতিৰ কাৰণ হলো টাকাৰ লেন দেন নিয়ে। টাকাৰ লেন দেন দুৰ্নীতিৰ একটা চিৰাচৰিত কাৰণ ৩১ মাৰ্চ এৰ গতানুগতিক ব্যাপাৰকে আমি বলি ‘হাজাৰ্দ’ School grant কে ৩১ মাৰ্চ পৰ্যন্ত না দিয়ে একটা স্থায়ী গ্ৰাণ্ট এৰ ব্যবস্থা কৰা দৰকাৰ। আমাদেৰ শিক্ষা ক্ষেত্ৰে একটা হলো বেতন গ্ৰাণ্ট আৰ অন্য একটা হলো বৃত্তি grant এই grant গুলি যদি State Bank of India ৰ মাৰফৎ Local M.L.A. দেৰ তদাৰকে বিলিয়ে দেবাৰ ব্যবস্থা হয়। তাৰ জন্য যাতে মাসেৰ পৰ মাস বৎসবেৰ পৰ বৎসৰ D.I. এবং S.I. of Schools এৰ অফিছে ধৰ্মা দিতে নাহয়। তাহলেই শিক্ষাক্ষেত্ৰে দুৰ্নীতি অনেক কমে যাবে। দ্বিতীয় একটা কথা আমি বলতে চাই যে, প্ৰকৃত যাৰা শিক্ষিত ব্যক্তি তাদেৰকে নিয়ে শিক্ষা ব্যবস্থা কি কি ভাবে উন্নতি লাভ কৰবেন। সৰকাৰ এই পৰামৰ্শ অনুযায়ী শুধু অৰ্থ সাহায্য দেবেন। এই ভাবে পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰলে শিক্ষা স্বাধীনভাবে উন্নতিৰ পথে এগিয়ে যাবে।

শ্ৰীজৈহিকল ইছলাম—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, জাতীয় উন্নতিৰ কাৰণে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন কিমান তাক দোহাৰিবৰ কোনে বিশেষ দৰকাৰ নাই। আজি চৰকাৰী হিচাব মতে অশিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা ৫০ লাখৰো বেছি হৈছে গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে। মানুহৰ জন্ম সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে অশিক্ষিত লোকৰ সংখ্যাও বাঢ়ি গৈছে। যোৱা ১০ বছৰত মাথোন ৩৪ ভাগ শিক্ষিতহে বাঢ়িছে। জনসংখ্যা হিচাবত চালে দেখা যায় অশিক্ষিতৰ সংখ্যাহে বেছি বাঢ়িছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এইবাৰ, ইয়াৰ আগৰ বছাত যি আছিল সেই একেই আছে। বিভিন্ন মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বাজেট বক্তৃতাত শিক্ষানীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু বিমানখিনি গুৰুত্ব দিয়া উচিত আছিল সিমানখিনি গুৰুত্ব দিয়া নাই। গুণগত শিক্ষা আৰু শিক্ষাৰ মান বৃদ্ধি কৰাৰ

কথা শুনাইছিল যদিও বাস্তব ক্ষেত্রে তার অক্ষতকারীতা প্রমাণিত হৈছে।

প্রাথমিক শিক্ষার ক্ষেত্রে দেখা যায় অন্ততঃ কামেও ২০ জন ছাত্রের মাত্রত এজন শিক্ষকের দরকার। কিন্তু উপযুক্ত ভাবে শিক্ষকের নিযুক্তি দিয়া হোয়া নাই। আকৌ চরকারী আক বেচরকারী হাইস্কুল আক এম. ই. স্কুলের ক্ষেত্রে তাবড়ম্য দেখা গৈছে। Deficit grant দিয়ার ক্ষেত্রেতো বহুতো লাভ আক চরক কথা দেখা যায়। ইয়াব এটা সুব্যবস্থা কবির লাগে গতিকে এই বেবম্য বিলাক আত্তরাব লাগে।

মাননীয় সদস্য শ্রীফণী ববা ডাঙরীয়াই কৈছে যে শিক্ষার ক্ষেত্রে বৈপ্লবিক চিন্তা ধাবাব পৰিবর্তন কবির লাগে।—এতিয়া যদি সচাকৈ শিক্ষার সম্প্রসারণ কবির খোজে তেনেহলে শিক্ষার ক্ষেত্রে বৈপ্লবিক চিন্তাধাবাব একান্ত প্রয়োজন।

আন এটা কথা মই কুব খুজিছো—শিক্ষার ক্ষেত্রে বিধান সভার পবা গ্রান্ট দিয়া হয় কিন্তু সেই গ্রান্ট ক'ত কেনেকে দিয়া হয় আমি নাজানো। কিয়নো মোর সমষ্টিরে কেইবাখনো স্কুলে গ্রান্ট পোয়া নাই। আকৌ Asst. Inspector for Muslim education ত এটা পোষ্ট Vacant আছে গতিকে অতি সোনকালে fill up কবির লাগে। শিক্ষাবিভাগের ক্ষেত্রে রাজনীতির মেবপাক সোমাব দিব নালগে।

এইখিনি কথা কে শিক্ষা বিভাগের মঞ্জুরীর ক্ষেত্রে অনা কর্তন প্রস্তাওটো সমর্থন কবি মোর বক্তৃতাব সামবণি মাবিলো।

শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুরী (মুখ্যমন্ত্রী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে যে চরকার গিটেটে আছে সেইটো নহয়। চরকার বোলতে মই ভাবত চরকার কৈছো। আমাৰ শিক্ষানীতি জাতীয় ভাবে নির্ধারণ হোয়া নাই। এখন বাজাতে এটা শিক্ষা পদ্ধতি আক দুখন এখন বাজাতে এটা বেলেগ শিক্ষা পদ্ধতি যদি অবলম্বন কবা হয় তেতিয়াহলে সামূহিক ভাবে সেই দেশ বা সেই সমাজখন বিশেষ ভাবে লাভবান হব নোরাবে। শিক্ষা বিষয়টো সংস্কার কবির কারণে যেতিয়া দেশ পবাধীন আছিল তেতিয়াব পবা চেষ্টা চলিয়ে আছে। পবাধীন হৈ থকা অরস্থাত আমাৰ শিক্ষা সীমিত আছিল। মাত্র শতকবা ১০ ভাগক শিক্ষা দিয়া হৈছিল মাত্র বৃটিশর শাসন যন্ত্রটো সূচাকৰুপে চলিবর কাবণে আক শিক্ষার উদ্দেশ্য আছিল চরকারী বা বেচরকারী যিকোনো চাকরি পোয়া কিন্তু দেশ স্বাধীন হব এনেকুরা যেতিয়া অনুমান হ'ল তেতিয়া হুবদৃষ্টি সম্পন্ন ব্যক্তি সকলে ইয়াব পাবিসর বৃদ্ধি কবিরলে চিন্তা কবিলে। সেই কারণে ১৯৩৪ চনত মহাত্মা গান্ধীয়ে জাতীয় শিক্ষা কেনেকুরা হব লাগে এই সম্পর্কে আলোচনা কবির কাবণে এখন সভা আহ্বান কবিলে। সেই সভার পিচত ডাঃ জাকির হুচেইনব সভাপতিত্বত এখন কমিটি কবি দিয়া হৈছিল যাতে বনিয়াদী শিক্ষাই বিস্তৃতি লাভ করে আক মানবীয় শিক্ষাৰো বিকাশ সাধন হব পাবে। সেই উদ্দেশ্য সাৰোগত কবি হুচেইন কমিটিয়ে রিপোর্ট দাখিল কবিলে। সেই রিপোর্টত কোয়া হৈছিল যে ভবিষ্যতে প্রত্যেক জন নাগরিকক সম্পূর্ণ শিক্ষা দিবর চেষ্টা কবির লাগিব। কিন্তু ইয়াব দ্বারা ইয়াকে কোয়া হোয়া নাছিল যে প্রত্যেকে বিশ্ববিদ্যালয় বা উচ্চ মাধ্যমিক শিক্ষা লাভ কবির লাগিব। প্রতিবেদনত উল্লেখ কবা হৈছিল যে এনেকুরা syllabus তৈয়াব কবির লাগিব যাৰ দ্বারা ১৪ বছর ল'বা-

ছোৱালীক মাধ্যমমূলক শিক্ষা প্ৰদান কৰিব লাগিব। সেইখিনি পোৱাৰ পাচত পাবে যদি সামৰ্থ আছে বা যোগ্যতা আছে তেই বিধবিধালৰ শিক্ষা লব পাৰে। তাৰ কাৰণে চৰকাৰে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব লাগে। এই প্ৰতিবেদন পোৱাৰ পাচত বেচৰকাৰী ভাৱে মহাত্মা গান্ধীক নেতৃত্বত নয়া তালিম বুলি এটা সংগঠন হৈছিল। তাত পৰীক্ষা কৰা হৈছিল এই শিক্ষা আমাৰ দেশত খাপ খাব নে দেখায়। (এই বিশেষজ্ঞ সকলৰ তিত্বত আশা দেৱী ইত্যাদি আছিল।) পৰীক্ষাৰ অন্তত এইটো প্ৰমাণিত হ'ল যে ইয়াৰ দ্বাৰা বহুতো সমালোচনা চলিছিল। ডাঃ জাৰ্জিৰ হুচেইনৰ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা প্ৰতিবেদন মতে এই শিক্ষাৰ ফলত আমাৰ দেশত ইঞ্জিনিয়াৰ, scientist, ডাঙৰ ডাঙৰ কবি, সুসাহিত্যিকৰ সৃষ্টি হ'ব কিন্তু ইয়াৰ দ্বাৰা মানসিক শক্তিৰ বিকাশ সাধন হ'ব, শাৰীৰিক শক্তিৰ হ'বনে নহয় এই বিষয়ে সমালোচনা হৈছিল এই বিষয়ে পৰীক্ষা চলিল আৰু পৰীক্ষাৰ অন্তত কোৱা হ'ল যে বুনিয়াদী শিক্ষাৰ ল'ৰা ছোৱালী আৰু সাধাৰণ শিক্ষাৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজত যি প্ৰতিযোগিতা হৈছে তাত বুনিয়াদ শিক্ষা প্ৰাপ্ত কৰা ছোৱালী কোনো গুণে শিক্ষা কম নাছিল দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পাচত ৰাজ্য চৰকাৰ সমূহে সিদ্ধান্ত লৈছিল যে ক্ৰমে ক্ৰমে এই শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰাৰ পাচত বহুতো সমালোচনা হ'ল আৰু যিধৰণে আগ্ৰহ বাঢ়িব লাগিছিল সেই ধৰণে নাৰাচাত বন্ধ কৰিব লগীয়া হয়। এই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য আছিল ল'ৰা ছোৱালীয়ে এই শিক্ষা লৈ স্বয়ং সম্পূৰ্ণ স্বাৱলম্বী হৈ চলিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু সেই ব্যৱস্থা বাৰ্ধ হ'ল। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পাচত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই শিক্ষা পদ্ধতি প্ৰবৰ্ত্তনত বিশেষ চেষ্টা চলাইছিল। কিন্তু দেশ স্বাধীন হোৱাৰ আগতে মুছলমান পৰিকল্পনাৰে ইয়াৰ প্ৰচেষ্টা চলিছিল। সেই বিষয়ে ডাঃ চাৰ্জেনৰ তলত এটা আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল। চাৰ্জেনে প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে এই প্ৰতিবেদনৰ মতে class VIII ৰ ওপৰত শিক্ষা পদ্ধতি specialised হ'ব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনোস্তাত্তিক প্ৰবৃত্তি লৈ লক্ষ্য কৰি বিজ্ঞান Engineering, technical যি যিহত আগ্ৰহ কৰিব তাতে শিক্ষা লাভ কৰিব। সেই শিক্ষাৰে ছটা মাধ্যম হ'ব লাগে academic & technical, একাডেমিকত Humanities বা প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা শিকিব আৰু technical বিজ্ঞান বা যন্ত্ৰপাতিৰ কাম শিকিব। কিন্তু এই পৰীক্ষাৰে কাম হাতত ল'বলৈ বেছি দিন তিষ্ঠিব নোৱাৰিলে। এই বিলাক ক্ষেত্ৰত ৰাজনৈতিক দলৰ সমৰ্থন বা শিক্ষাবিদ সকলৰ সহযোগ লাগিব। এই বিষয়ে আমাৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আৰ্থিক অনাটন শিক্ষাৰ অন্তৰায় আৰু মৌলনা চাহাৰে কৈছে শিক্ষাত যিমান খৰচ হৈছে সিমান কম হোৱা নাই। খৰচৰ ফালে চালে শিক্ষাৰ উন্নতি নোদেখাৰ কাৰণ নাই। ১৯৪৭-৪৮ চনত খৰচ হৈছিল ৬০ লাখ। আজি সেই মূল্য বৰি হৈ ২৮ কোটি পাইছে আৰু ই ক্ৰমে ক্ৰমে বাঢ়ি যাব। গতিকে খৰচৰ হিচাবলৈ চাই শিক্ষাৰ যে অগ্ৰসৰ হোৱা নাই সেই কথা স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু ফলাফলৰ ফালে লক্ষ্য কৰিলে দেখা আমাৰ দেশত অপৰিকল্পিত ভাৱে আৰু উদ্দেশ্যহীন ভাৱে নিবহুৱাৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। এইৰোৰ দূৰ কৰিবৰ কাৰণে বেলেগ বেলেগ সময়ত ৰাখাক্ষণ কমিচন, মুদালিয়া কমিচন কোঠাৰী কমিচন আদি কমিচন কৰা হৈছে এই কমিটি বিলাকে শিক্ষাৰ বিষয়ে সমাজৰ লগত সময় বন্ধাৰ বাবে বহুতো

পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। কিন্তু আয়োগৰ অনুমোদন বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই। কাৰণ কোনো ক্ষেত্ৰত ই শিক্ষাবিদৰ গ্ৰহণযোগ্য নহব আৰু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত আৰ্থিক অসমৰ্ণ হয়। শেহতীয়াভাৱে কোঠাৰী কমিচনে বহুতো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। কিন্তু যি পদ্ধতিৰে আমাৰ দেশত শিক্ষা লাভ কৰে তাৰ লগত সমাজৰ সমস্যা ৰাখিব নোৱাৰে। ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰতিভা বিকাশ লাভ কৰা টান হৈ পৰে। বাঢ়ে ল'ৰাক বাঢ়ে, শিল্পীৰ ল'ৰাক শিল্পী হবৰ বাবে যাতে শিক্ষা দিব পৰা যায় তেনেহলে শিক্ষা লাভ কৰাৰ পাছত জীৱন-যাপন কৰিবৰ কাৰণে যি সহায়, সাহায্যৰ আৱশ্যক সেই সকলো আগবঢ়োৱা হৈছে। প্ৰত্যেকৰে কিছুমান পৰাম্পৰা আছে গতিকে তেওঁলোকৰ পৰাম্পৰাৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি তেওঁলোক স্বাৱলম্বী হোৱাত যি সুবিধা লাগে তাকে আগবঢ়োৱা হৈছে। আমাৰ ইয়াত সকলোৱে গণতন্ত্ৰৰ কথা কয় সকলো বেলেগ বেলেগ শ্ৰেণীত বিভক্ত হৈছে গতিকে এই সকলো লোককে সমানে সুবিধা দি আমি আগবাঢ়িব পৰা নাই। গতিকে আজি অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত গায়ে-ভূয়ে বুনিয়াদী শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে। ইয়াৰোপৰি দেখা গৈছে যে গাৱলীয়া স্কুল সমূহত খেতি কৰিবৰ বাবে টাউনৰ স্কুল সমূহত চাকৰি আদি কৰিবৰ বাবে শিক্ষা দিয়া হৈছে আৰু ইয়াতে টাউন আৰু গাৱলী মাজত যিটো পাৰ্থক্য সেইটো আহি পৰিছে। গতিকে শিক্ষা পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তন কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰিছো আৰু স্কুল সমূহত অন্যান্য বিষয়ৰ লগতেই craft বিষয়টো সোমাই দিয়া হৈছে। এতিয়া দেখা গৈছে যে এই craft teacher সকলে দৰমহা পোৱা নাই আৰু বিশ্বনাথ চাৰিআলিকে আৰম্ভ কৰি বহুতো ঠাইৰ স্কুলতে এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল কিন্তু প্ৰকৃততে এইটো শিক্ষা নহয় শিক্ষাৰ এটা "বায়াচ" দিবৰ কাৰণে যিটো কৰা হৈছিল সেইটো ব্যৰ্থ হ'ল। কাৰণ আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই বিষয়ত যি গুৰুত্ব দিব লাগিছিল সেই গুৰুত্ব নিদিলে গতিকে আমাৰ গণতান্ত্ৰিক ৰাজ্যত এই সৰু উদ্দেশ্যক বেলেগ ৰকমে সমালোচনা কৰা কাৰণে আমাৰ craft or Agriculture "বায়াচ" যিখিনি দিব লাগিছিল সেইটো হৈ নুঠিল। ঠিক তেনেকৈয়ে আজি আমাৰ যিটো উদ্দেশ্য যে আমি আমাৰ প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে সুশিক্ষিত কৰি আমাৰ দেশৰ যিটো লক্ষ্য সেই লক্ষ্যত উপনীত কৰিবলৈ সেই মতে কাম কৰিব পাৰো আৰু সকলো পৰা শিক্ষা দি এই কণ কণ ল'ৰা-ছোৱালীক প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সকলোকে একে ধৰণৰ শিক্ষা দিয়াটো বাঞ্ছনীয় বুলি মই কব নোৱাৰো। বৰ্তমান আমি যিটো শিক্ষা দিয়াৰ কাৰণে আগবাঢ়িছো সেইটো কেনে ভাৱে কৃতকাৰ্য্য হয় সেইটো মই খাটাকৈ কব নোৱাৰো। আমাৰ দেশৰ বৰ্তমান যি সংবিধান সেই মতে আমাৰ এটা দায়িত্ব আছিল যে ৬ বছৰৰ পৰা ১১ বছৰলৈ ল'ৰা-ছোৱালী সকলক বাধ্যতামূলক শিক্ষা দিব লাগে।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখিনি কথা কৈছে সেইখিনি কথাৰ বিষয়ে আমি কোৱা নাই। আমি কৈছো যে আমাৰ বৰ্তমান যি প্ৰস্তাৱ হৈছে, যে আমি বৰ্তমানে দেখিবলৈ পাইছো যে আমি কোঠাৰী বা মদাগিয়া কমিচনৰ কোনো কথাকে শিক্ষা পদ্ধতিত গ্ৰহণ কৰা নাই। আমাৰ বৰ্তমানৰ শিক্ষা

পদ্ধতি পৰিৱৰ্তন সাধন কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ নিবন্ধৰা সমস্যা সমাধান নহয়। আজি যি চাকৰিমুখী শিক্ষা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে সেই শিক্ষা প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ নীতি, বিনোৱা ভাৱেৰ নীতি প্ৰৱৰ্তন কৰি শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তন কৰাৰ বাবে চৰকাৰে চিন্তা কৰা নাই নেকি ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী মুখ্যমন্ত্ৰী : নই তাকেই কৈছো। এইবিলাক পুৰাপুৰি-ভাৱে কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আমাৰ টকাৰ অভাৱ। যিবিলাক ল'ৰা-ছোৱালী শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ আহে তেওঁলোকৰ Interest ব'লগত সামঞ্জস্য ৰাখি শিক্ষা দিব লাগে। তেতিয়াহে প্ৰতিভা বিকাশ হ'ব পাৰে। তেওঁলোকক যিখিনি মানসিক প্ৰস্তুতি লাগে সেইয়া দিয়া দিবকাৰ। পৰীক্ষামূলকভাৱে আমাৰ দেশত কাৰিকৰী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধি হৈছে। যেনে Degree course, Diploma course আদি নানা ধৰণৰ শিক্ষানুস্থান বাঢ়িছে। কিন্তু তাৰ ফলস্বৰূপে কি দেখিছো আজি আমাৰ ৰাজ্য বহুতো অনুস্থান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সন্ভাৱত বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে আৰু ইয়াবোৰপৰিও আমাৰ বহুতো অনুস্থানত ভৰ্তি কৰা আদি সংযমে আনিব লগা হৈছে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হল আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে চাকৰি কৰাৰ মনোবৃত্তি লৈয়ে এইবিলাক অনুস্থানত ভৰ্তি হয় আৰু পাছ কৰাৰ পাছতে চাকৰি দিব লগা হয়। গতিকে চাকৰীৰ স্থান অনুপাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ভৰ্তি কৰিব লগীয়া হয়। আজি মহাত্মা গান্ধীৰ কথা কোৱা হৈছে। তেখেতে কি কৈছিল ? তেখেতে কৈছিল ১৪ বছৰৰ ওপৰৰ যিবিলাক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ যায় সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দায়িত্ব চৰকাৰে বহন কৰিব নোৱাৰে। তেওঁলোকে নিজে নিজে বহন কৰিব লাগিব। সেই মতেও ১৪ বছৰ বয়সৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ দায়িত্ব নিজে নিজে বহন কৰাৰ কথা।

দেশত ভালদৰে শিক্ষা পদ্ধতি প্ৰচাৰ হোৱাটো সকলোৱে বাঞ্ছা কৰে। আমি এইটো কথা মনত ৰাখিব লাগিব যে আজি আমাৰ চৰকাৰে বাধ্যতামূলকভাৱে শিক্ষা প্ৰৱৰ্তন কৰিব পৰা নাই। দ্বিতীয়তে আমাৰ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা বাঢ়িছে। শিক্ষা অনুস্থান বাঢ়িছে। যদি কোনোবাৰে ইচ্ছা কৰে এই অনুস্থান বিলাক বঢ়াবৰ কাৰণে প্ৰত্যেক ঠাইতে সুবিধা দিয়া হৈছে। গতিকে আজি আমাৰ যিটো লক্ষ্য আছিল, সেই লক্ষ্যতেই আৱদ্ধ নাধাকি শিক্ষা এনে ভাৱে লাভ কৰিবলৈ চাব লাগিব, যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল উপকৃত হয়। হয়তো এনে এটা দিন আহিব যিদিনা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যিকোনো কাম কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰিব।

শ্ৰীনাৰায়ণ পেঞ্চ : মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে, শিক্ষা ভৱিষ্যতে কেনেকৈ উন্নত কৰিব পাৰে সেই সম্পৰ্কে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। কিন্তু দেখা যায় বৰ্তমান আমাৰ যি শিক্ষা পদ্ধতি মুখ্যমন্ত্ৰী সেই পদ্ধতিৰ কথাহে দাঙি ধৰিছে। এইটোৰ লগত আমাৰ অৰ্থনীতিৰ কোনো সামঞ্জস্য নাই যেন লাগে। আমাৰ যি Public Sector আৰু Private Sector আছে তাত দেখা যায় Private Sector এ আগবঢ়াব পৰা নাই। আজি বৈজ্ঞানিক যুগত বহুতো ইঞ্জিনিয়াৰ আৰু technical মানুহ আছে যিবিলাকক এই চৰকাৰে নিয়োগ কৰিব পৰা নাই।

গতিকে অর্থনীতিৰ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নহয় তেনেহলে বিজ্ঞানসন্মতভাৱে আমি যিমান্তেই আগবঢ়াওৱা প্ৰকৃততে আমি আগবাঢ়িব নোৱাৰো। গতিকে অর্থনীতিৰ পৰিবৰ্তন সাধন কৰি আমাৰ ওলাই অহা লক্ষ্যবিলাকক নিয়োগ কৰিব পাৰিব লাগিব।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী, মুখ্যমন্ত্রী : মোটামুটিভাৱে আমাৰ অসমত যি পৰিমাণৰ মানুহে Industry ত সুবিধা পাব লাগিছিল সেইটো পোৱা নাই। মই ভাবো দেশত এনে এটা পৰিস্থিতি সৃষ্টি কৰিব লাগিব যাৰ দ্বাৰা বৰ্তমানৰ যি নিবনুৱা সমস্যা সেইটো সমাধান হৈ যাব। আজি আমাৰ যিমান বিলাক উদ্যোগ আছে সেই বিলাকত নিয়োগ কৰাৰ পাচত দেখা যাব যে মাত্ৰ শতকৰা ১০ ভাগ মানুহকহে নিয়োগ কৰা হৈছে আৰু বাকী ৯০ ভাগ নিবনুৱা হৈ আছে। আমাৰ শিক্ষাৰ যোগেদি যাতে dignity of labour বঢ়াব পৰাৰে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। ইয়াৰ পাচত যিবিলাক text book ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰা হয় সেইবিলাকো সংশোধন কৰিব লাগে যাতে প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ জীৱনটো উদ্দেশ্যপূৰ্ণভাৱে গঢ়ি তুলিব পাৰে। আজি দেখা গৈছে আমাৰ বহুতো Primary School আছে যিবিলাকে মঞ্জুৰী পোৱা নাই। মেঘালয়কে ধৰি অসমত প্ৰায় ২৫ হাজাৰ গাওঁ আছে আৰু মেঘালয়ক বাদ দি প্ৰায় ২৫ হাজাৰ প্ৰাইমাৰী স্কুল আছে। মই সদন্ত সকলৰ লগত একমত যে এজনীয়া শিক্ষক ধৰা স্কুল বিলাকত ভাল শিক্ষা সম্ভৱপৰ হব নোৱাৰে। এখন স্কুলত ৮০ জন বা ১০০ জন ছাত্ৰ থাকিলে এজন শিক্ষকে সেইটো চম্ভালিব কেতিয়াও নোৱাৰে।

শ্ৰীহীৰালাল পাটোৱাৰী : এজনীয়া শিক্ষকৰ problem টো All India problem.

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : আমি এই বিষয়ত এটা বিশেষ চেষ্টা চলাই আছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুল বিলাকত দুজন শিক্ষক কৰিবলৈ সাহায্য বিচাৰিছো। এই কাম কৰিবলৈ হলে ২ কোটি ৮৮ লাখ অতিৰিক্ত টকা লাগিব।

(Voice : সেইটো কৰা বেয়া নহয়)

সেইটো ভালই হব। কিন্তু তাৰ কাৰণে অতিৰিক্ত পুৰ্জিব প্ৰয়োজন হ'ব আৰু সেইখিনি সাধ্যৰ ভিতৰত পাৰিলে কৰিব পৰা হয়। শ্ৰীগোপালদেৱেও উল্লেখ কৰিছে যে আমাৰ স্কুলৰ ঘৰ-ছৱাৰৰ অৱস্থা শোচনীয়। এতিয়া কথা হৈছে এই ঘৰ-ছৱাৰৰ দায়িত্বও চৰকাৰে ললেই ইয়াৰ অৱস্থা উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। সেই কাৰণে বাইজৰ ফালৰ পৰাও এই ঘৰ-ছৱাৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা হলে ভাল হয় আৰু বাইজই ঘৰ-ছৱাৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পাচত আমাৰ স্কুল বিলাকত প্ৰয়োজনীয় মেপ, বেঞ্চ, গ্ৰোব, দেয়, ব্লেক বোর্ড আদিৰ যি বেমেজালি আছে সেইবিলাক দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। তাৰ পাচত Deficit স্কুল বিলাকৰ পূৰণ গঠন হ'ব লাগিব। আমাৰ গোপালদেৱী আয়োগে এই মতে Report দিছে। এই Report অনুসৰি আমাৰ যি বিলাক Adhoc গ্ৰাণ্টৰ স্কুল আছে সেই বিলাকৰ ভিতৰত ৪৪ খন Deficit পৰ্যায়লৈ আনিবলৈ অনুমোদন দিছে। ৫৪৭ খন হাইস্কুল, ৯০০ খন M.E. স্কুল এই adhoc গ্ৰাণ্টৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে। এই বিলাক বিচাৰ

কবি বিপৰ্টিত লিখিছে যে লক্ষীমপুৰ জিলাত ২ খন স্কুল adhoc পৰ্যায়লৈ নিব লাগে। শিৱসাগৰত এখন, নগাওঁত ১৯ খন; দবঙত—৯, (বেছি আছে) কামৰূপত—১৫ (বেছি আছে) গোৱালপাৰাত ২৫ খন; কাছাৰত ২ খন আৰু মিকিৰ পাহাৰ জিলাত ২ খন কম আছে। এই কম বিলাক পূৰ্বলৈ আৰু বেছি বিলাক কৰাবলৈ মুঠ ৪৪ খন স্কুল Deficit System লৈ আনিবলৈ গৌস্বামী আয়োগে পৰামৰ্শ দিছে। সেইটো কৰিবলৈ হলে বছৰি ১৯ লাখ ৪৪ হাজিৰ টকা লাগিব। Recognition সম্পৰ্কত এটা প্ৰশ্নক প্ৰসঙ্গত State minister এ কৈছে যে সেই বিলাক পুণৰ বিবেচনা হ'ব লাগিছে আৰু Secondary Board ত এটা কমিটি হৈছে আৰু এই কমিটিত এইডেড হাইস্কুলৰ পৰা দুজন প্ৰতিনিধি আছে।

শ্ৰীহুৰনেশ্বৰ বৰ্মন : কামৰূপত যে বেছি হৈছে বুলি কৈছে তাত স্ত্ৰী শিক্ষাও ধৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : তাত সৰ্বমুঠ ১৫ খন বেছি হৈ আছে আৰু বহুতো কৰ লগিয়া আছিল। কিন্তু সেই বিলাক মই নকৈ Scholarship ৰ সম্পৰ্কত অলপ কওঁ। এই Scholarship সম্পৰ্কত এটা ডাঙৰ অভিযোগ আছে যে ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে নিয়ম মতে Scholarship ৰ টকা নাপায়। এই বিষয়ে আমি এটা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছোঁ। আগতে নিয়ম আছিল যে National Scholarship যিবিলাকে পায় তেওঁলোকক নিস্পত্তি নকৰাকৈ বাকী বিলাক স্থগিত ৰখা হৈছিল। কিন্তু এতিয়া 'মেৰিট' অনুযায়ী Scholarship-দিয়া হৈছে। তাৰ পিচত যদি কোনোবাই ছয়োটাই পায় তেন্তে তেওঁলোকক option দিয়া হয় আৰু State ৰ টকাটো Refund দিব লাগে। Scholarship ৰ টকা পোহৰাৰ দেৱী হোৱাৰ কাৰণ আছে। কবিগ Scholarship ৰ সংখ্যা বহুতো।

Statistics about Scholarship :

National Scholarships 763, teacher's children scholarships 22, special scholarships 1500, scholarships to the children of freedom fighters 2232, Sainik school outside the State 11, Goalpara 365, State Merit Junior 250, State Merit Senior 193, State Merit P.G. 160, NEFA Junior and senior 4, Madrasa 4, Music and Fine Arts 7, Home science 4, Research 13, Printing Technology 1, Journalism 1, Library Science 1, National Loan scholarships 550, Scheduled caste Prematric 3026, Scheduled Tribes Prematric 2759, Sanskrit 100, Goldsmiths only free students and Books grants 45, Scholarship to students of Bongaigaon Normal School 10, Scheduled Caste 1642 fresh, renewal 1410 total 3052, Scheduled Tribes Hills 1171 fresh, renewal 2078 total 3849, Scheduled tribes plains 1527 fresh renewal 1542 total 3069, Lower Income group 1920 fresh, renewal 2257 total 4177, other Backward classes fresh 2574, renewal 2559 total 5133,

More O.B.C. fresh 1058, renewal 663 total 1718, Tea and Ex. Tea garden Tribes/Labourer fresh 86, renewal 119 total 204, O.B.C. III (Free studentship) fresh 3526, renewal 1490 total 5024. Total number of scholarships awarded 26,227. Total amount involved Rs. 93.22 lacs.

ইমানবিলাক বৃত্তি দিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণে তাৰ Proper Scrutiny কৰিব লগা হয়। এই বিলাক কাৰণতে বছৰৰ শেষত বৃত্তি নেপায় গৈ। ফলত Scholarship ৰ যিটো purpose তাৰ উপৰ্য্য নাইকীয়া হৈ যায়। আমাৰ শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই অৱশ্যে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, Scholarship department ৰ staff বঢ়াই হলেও এই scholarship টো যাতে উপযুক্ত সময়ত পাব পাৰি তাৰ চেষ্টা কৰিম।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী : আমাৰ অসম উপত্যকাত শিক্ষাৰ মাধ্যম অসমীয়া হ'ব লগা কথাটোৱে কি অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : ১৯৭৩ চনৰ পৰা আমাৰ আঞ্চলিক ভাষাৰ মাধ্যমত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈছে আৰু শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে আমাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এককোটি টকা দিছে। এই এককোটি টকা দিয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে যাতে আঞ্চলিক ভাষাত আমাৰ পাঠ্য পুস্তকবোৰ অনুবাদিত কৰিব পাৰি আৰু ইয়াৰ দায়িত্ব Dibrugarh University আৰু Gauhati University এ লৈছে। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে আশালুৰূপ অগ্ৰসৰ লাভ কৰিছে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰয় প্ৰধানী : Other back ward community ৰ ল'ৰাই Matric পাচ কৰি কলেজৰ পৰ্য্যায়ত নাম লগালেই টকা পোৱাৰ নিয়ম আছে। কিন্তু ৰ'ৱ পৰিতাপৰ কথা যে সকলো ল'ৰাই এইটো নেপায়। নোপোৱাৰ কাৰণ কি নাজানো। তেওঁলোকৰ list ত নাম থকা স্বত্বেও কোনোবাই জাল চহী কৰি টকাবোৰ লৈ যায় আৰু তেওঁলোকক বঞ্চিত কৰে।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : মাননীয় সদস্যই এই বিষয়ে অভিযোগ কৰাত কৈ ইয়াৰ পৰা suffer কৰা ল'ৰাৰ পৰাহে এই অভিযোগটো পালে ভাল হয়।

Mr. Chairman

শ্ৰীকেশোৰাম হাজৰিকা : M.E. আৰু H.E. School বিলাক একে পৰ্য্যায়ৰ কৰাৰ কথা আছিল। আৰু তাত হিন্দী শিক্ষাৰ বন্দৰস্তি কৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু আজিলৈকে তাৰ একো দিহা কৰা নাই।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : কালি প্ৰস্তাৱ আকাৰে দাঙি ধৰা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীয়েও কৈছিল যে তুম্বো পৰ্য্যায়ৰ School একেলগ কৰি সকলো বিলাকতে হিন্দী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শ্ৰীহীৰালাল পাটোৱাৰী : চৰকাৰে Class IV, V, আৰু VI ৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাচুলৰ কাৰণে টকা পঠাই যদিও অভিভাৱকসকলে কিন্তু নেপায়।

শ্ৰীভূষণেশ্বৰ বৰ্মন : আমাৰ বাজেট অধিবেশন বৰ্তমান চলিয়েই আছে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আমাৰ ইয়াত হ'ব বুলি কৈছে আৰু ভাল বুলিও কৈছে। তাৰ পিচত আমাৰ শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই এটা অভিযোগ আনিছে যে ১৫ খন

স্কুলত হিন্দি গ্ৰাণ্ট দিছে। কিন্তু ৮/১০ বছৰ হিন্দি শিক্ষক সকলৰ increment টো হঠাৎ বন্ধ কৰি দিলে এখন circular ব যোগেদি। এইটো হঠাৎ কিয় হবলৈ পালে ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী : আপুনি হঠাৎ প্ৰশ্ন কৰিলে মই হঠাৎ উত্তৰ দিও কেনেকৈ ? হিন্দী শিক্ষক সকলক Normal budget ব পৰা দিয়া হৈছিল আৰু এতিয়া Plan budget ব পৰা দিয়াৰ কথাটো আলোচনা হৈছে। এই বছৰতে দিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে।

Chairman : I put the cut Motions—covering Demand Nos. 24, 25, 44, 45, 47, 72 and 98.

(The Cut Motions were negated)

Now, I put the grants covering Demand Nos 24, 25, 44, 45, 47, 72, and 98 to the House (*)

(The Demands were all passed)

Calling Attention to a Matter of great public Importance —“Save Nation From Ruin.”

Shri Premadhar Bora : Sir, I beg to call attention of the Minister, Health under Rule 54 of the Rules of procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the “Assam Tribune” dated the 7th April, 1971 under the caption “save Nation from Ruin.”

Shri Chatrasing Teron, (Minister, Health) :

“D.D.T. (Dichlore—Diphenyl—Trichlore Ehtne) Gane-xane (Gama-Isemer of Benzine Hexa Chloride) being pesticides are toxic chemicals. These pesticides are used in India and other countries mainly for the control of insect. Pest, responsible for spread of diseases and destruction of food material. In India D.D.T. is in agriculture and Public Health, mainly Malaria control and also treatment of storage premises of food grains.

Though they are used for these purposes adequate measures also had been prescribed to ensure prevention of hazards by them against human health and safety.

For agricultural purpose D.D.T. is used for treatment of potato seeds, for crops protection before 15 days of harvesting, for preservation of fruits before the fruiting and that crops or fruits do not get contaminated by it. Use of D.D.T is not recommended by the Agricultural Department either for protection of leafy vegetables or for treat-

ment of soil.

For treatment of food storage premises, Rule 65 of the Prevention of Food Adulteration Rules, 1955 (Govt of India) framed under the Government of India's Prevention Food Adulteration Act, 1954 provides for limited use of D.D.T. and Ganexane. The relevant provision of the Rule is as below:—

<u>Name of Pesticide.</u>	<u>Purpose to which use is Permitted</u>	<u>Tolerance limit.</u>
2. D.D.T.	May be used as spray as far as possible for treatment of storage premises	3 p.p.m.
3 (Benzene Hexa CHLORIDE)	May be used as spray dust or impregnation on container for treatment of storage premises or surface treatment of bagged grains."	3 p.p.m.

Control of pesticides is a subject under the purview of the Government of India. It is learnt that Government of India has been paying their further attention on this matter and a bill called Pesticide Control Bill is being drafted by the Central Government. Such enactment as and when it will come into being will doubly ensure prevention of contamination food grains by these pesticides.

In India, where malaria and other insect borne diseases are widely prevalent—D.D.T. spraying cannot be avoided. D.D.T. being the cheapest and the most effective pesticides, W.H.O. has prescribed this to the developing countries for control of pests and insects.

During the recent session of the WHO, Executive Board Dr. B.T.H. Cunarthe, W.H.O., Regional Director for South East Asia, drew attention to a resolution adopted by the W.H.O., Regional Committee, which met in Kathmandu, Nepal in October, 1969 requesting countries producing D.D.T. to continue to do so for the benefit of public health programme until such time as a less toxic and equally economical pesticides can be made available in its place.

During the discussion the Executive Board was told by Mr. James W. Wright, W.H.O. Chief of Vector Biology and

Control, that a "major disaster" would result from any action limiting the use of D.D.T. for control of Malaria in developing countries."

As regards hazards from D.D.T., Mr. Wright, of the W.H.O. stressed that safety record of D.D.T. to man has been responsible for saving millions of lives throughout the world. A W.H.O. report says that no toxic effect has been reported in the past 29 years among 20 lakhs spray men employed in Malaria campaigns nor among the 6 hundred million to one thousand million people living in repeatedly sprayed houses. Extensive monitoring has also been carried out in United States of America for past 19 years on workers in D.D.T. plants. No adverse effects have been recorded. The only known cases of D.D.T. poisoning were in people who had accidentally eaten the insecticides but none of them died. (National Malaria eradication news Vol. 10 July-Sept 1970 at page 23.)

But there is another view on the issue. It is said that though there is no direct evidence to show that trace amounts of D.D.T. are harmful to human health, there is strong evidence that continued accumulation of D.D.T. in human tissues in large quantities is a definite health hazard. D.D.T. along with some other pesticides was found to induce a significantly elevated incidence of tumour. (Journal of National Cancer Institute 1969 quoted from Science reported Vol. 7, 1970).

In Life Magazine Vol. 43, No. 3 February, 1970, it has been remarked that 'Residual D.D.T. collecting in human liver will make the use of certain common drugs dangerous and liver cancer.'

Thus the entire issue regarding use of DDT and its harmful effects on human health is still controversial and meanwhile Government are also taking adequate measures to protect the people from undue exposure to D.D.T. statement by the Chief Minister on the memorandum for the an Amen Aided High School teacher's Association.

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Chief Minister) : Yesterday a delegation of the Assam Aided High School Teachers' Association headed by the president of the Asso-

ciation met me in my chamber, where hon. member Shri Dulal Chandra Barua was present, and we have arrived at the following decisions.

1. Payment of Ad-hoc D.A. of Rs. 10 p.m. for the period from 1.12.64 to 31.12.66.

The 1st quartely instalment of ad-hoc D.A. should be paid to the teachers on or before 7.6.71. Thereafter, the balance should be paid in three quarterly instalments. The arrears of D.A. due to the retired and deceased teachers should be paid in full in one instalment on or before 7.6.71.

2. Das Commission D.A. for 12 months from 1.4.67 to 31.3.68—

(i) Das Commission D.A. due to retired and deceased teachers should be paid in full in one instalment on or before 7.6.71.

(ii) Payment of Das Commission D.A. for the period from 1.4.67 to 31.8.67 to the serving teachers should be deferred till 31.3.72.

(iii) Payment of Das Commission D.A. for 7 months for the period from 1.9.67 to 31.3.68 should be paid to the serving teachers in 2 equal instalments. The first instalment should be paid by 30.6.71 and the second instalment before 31.10.71.

3. When a deficit School is derecognised by the Board of secondary Education, the grant is pegged to the level immediately before the derecognition. When the school gets recognignition again, then only the teachers and staff are allowed to draw increment. Chief Minister agreed that the period service rendred by the teachers and staff during the period of derecognition should count for increment without the benefit of arrears on that count.

4. Education Department should examine the question of payment of Das Commission D.A. to the deficit schools which were derecognised period to 1.4.67.

5 Education Department should expedite a decision on the payment of Shillong Compensatory Allowance to the teachers of Aided Schools of Shillong Cantonment and Minicipal Areas.

6. Education Department should examine if teachers of deficit schools having put in 5 years of service can get the benefit of Provident Fund even if they are not confirmed in their post.

These are the arrangements.

Shri Dulal Chandra Barua : There was another point. It was about the Fourth Grade staff.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : There is some recommendation in the Goswami Commission Report also about Fourth Grade Staff and we are examining the matter separately.

Shri Dulal Chandra Barua : What about the Compensatory allowance for Dhemaji.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : That was not pressed.

Shri Dulal Chandra Barua : That was also pressed.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) : We shall examine it.

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী : সভাপতি মহোদয়, মুখ্যমন্ত্রীয়ে যিটো বিবৃতি দিলে তাৰ এটা কপি কালিলৈ সদস্য সকলে পালে ভাল হয়।

Adjournment

The Assembly then adjourned till 10 AM. on Thursday, the 6th May 1971.

Shillong

U. Tahbildar
Secretary
Legislative Assembly
Assam.